NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI 337

KRIMINALSTATISTIKK

1957

Criminal Statistics 1957

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1959

Norges offisielle statistikk, rekke XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekke XI **Trykt 1958**

Nr. 301 Syketrygden 1955 *Health insurance*
— 302 Forsikringsselskaper 1956 *Sociétés d'assurances*
— 303 Folketellingen 1. desember 1950 IX Husholdningenes sammensetning *Population census December 1, 1950 IX Composition of households*
— 304 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1957 *Population in rural districts and towns*
— 305 Kriminalstatistikk 1956 *Criminal statistics*
— 306 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1955 *Medical statistical report*
— 307 Norges elektrisitetsverker 1956 *Electricity plants*
— 308 Jordbruksstatistikk 1957 *Agricultural statistics*
— 309 Statistisk årbok 1958 *Statistical yearbook of Norway*
— 310 Samferdselsstatistikk 1958 *Transport and communication statistics*
— 311 Meieribruket i Noreg 1956 *Norway's dairy industry*
— 312 Sinnssykehusenes virksomhet 1956 *Hospitals for mental disease*
— 313 Syketrygden 1956 *Health insurance*
— 314 Ulykkestrygden for sjømenn 1949—1953 Ulykkestrygden for fiskere 1949—1958 *Accident insurance for seamen Accident insurance for fishermen*
— 315 Undervisningsstatistikk 1955—56 *Statistics on education*
— 316 Folkemengdens bevegelse 1956 *Vital statistics and migration statistics*
— 317 Norges jernbaner 1955—56 *Chemins de fer norvégiens*
— 318 Norges bergverksdrift 1957 *Norway's mining industry*
— 319 Norges handel 1957 Del I *Foreign trade of Norway Part I*
— 320 Norges industri 1956 *Industrial production statistics*
— 321 Kredittmarkedstatistikk 1956 *Credit market statistics*

Rekke XI **Trykt 1959**

Nr. 322 Økonomisk utsyn over året 1958 *Economic survey*
— 323 Folketellingen 1. desember 1950 IV Oversikt over yrkesstatistikken Detaljoppgaver for riket *Population census December 1, 1950 IV A survey of statistics on occupation Detailed figures for the whole country*
— 324 Alkoholstatistikk 1957 *Alcohol statistics*
— 325 Bedriftstelling i Norge 24. april 1953 III Øvrige næringer *Census of establishments April 24, 1953 III Other industries*
— 326 Produktivitetsutviklingen i industrien 1949—1955 *Productivity trends in mining and manufacturing*
— 327 Norges postverk 1958 *Statistique postale*
— 328 Forsikringsselskaper 1957 *Sociétés d'assurances*
— 329 Samferdselsstatistikk 1959 I *Transport and communication statistics I*
— 330 Statistiske oversikter 1958 *Statistical survey*
— 331 Telegrafverket 1957—58 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI 337

KRIMINALSTATISTIKK

1957

Criminal Statistics 1957

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1959

Tidligere utkommet:

Kriminalstatistikk.

Oversigt over de vigtigste Resultater af Norges Kriminalstatistik 1846—1885 III nr. 70.

Tabeller vedkommende Norges Kriminalstatistik 1886 III nr. 79, 1887 III nr. 94, 1888 III nr. 119, 1889 III nr. 141, 1890 III nr. 184, 1891 III nr. 188, 1892 III nr. 238, 1893 III nr. 260, 1894 III nr. 277, 1895, 1896 og 1897 IV nr. 14, 1898 og 1899 IV nr. 44, 1900 IV nr. 79, 1901 og 1902 IV nr. 126.

Kriminalstatistik 1903 og 1904 V nr. 41, 1905 og 1906 V nr. 91, 1907 og 1908 V nr. 142, 1909 og 1910 V nr. 203.

Oversigt over de vigtigste resultater av Kriminalstatistikken 1886—1904 V nr. 210.

Kriminalstatistik 1911 og 1912 VI nr. 59, 1913 og 1914 VI nr. 113.

Kriminalstatistikk 1915 og 1916 VI nr. 188.

Kriminalstatistikk og kriminell rettspleie 1917 og 1918 VII nr. 64, 1919 og 1920 VII nr. 85, 1921 og 1922 VII nr. 160.

Kriminalstatistikk 1923 og 1924 med hovedoversikt 1905—1924 VIII nr. 36.

Kriminalstatistikk 1925 og 1926 VIII nr. 101, 1927 og 1928 VIII nr. 133, 1929 og 1930 VIII nr. 190, 1931 og 1932 (med hovedoversikt 1923—1932) IX nr. 32, 1933 og 1934 IX nr. 84, 1935 og 1936 IX nr. 135, 1937 og 1938 IX nr. 187, 1939 og 1940 X nr. 38, 1941 og 1942 X nr. 92, 1943 og 1944 X nr. 122, 1945 og 1946 X nr. 166, 1947 og 1948 XI nr. 7, 1949 og 1950 XI nr. 96, 1951 og 1952 XI nr. 178, 1953 XI nr. 207, 1954 XI nr. 234, 1955 XI nr. 267, 1956 XI nr. 305.

Kriminell rettspleie.

Tabeller vedkommende den kriminelle Retspleie 1894—1896 III nr. 339, 1897 og 1898 IV nr. 37, 1899 og 1900 IV nr. 81.

Den kriminelle Retspleie 1901 og 1902 V nr. 3, 1903 og 1904 V nr. 48.

Opgaver over den kriminelle rettspleie og benådninger 1913 og 1914 VI nr. 173.

For de øvrige år er den utgitt sammen med Kriminalstatistikken.

Tilbakefallsstatistikk.

Denne statistikken er utkommet i forbindelse med Kriminalstatistikken for følgende år:

Kriminalstatistikk 1923 og 1924 med hovedoversikt 1905—1924 VIII nr. 36.

Kriminalstatistikk 1925 og 1926 VIII nr. 101, 1929 og 1930 VIII nr. 190, 1931 og 1932 IX nr. 32, 1933 og 1934 IX nr. 84, 1935 og 1936 IX nr. 135, 1939 og 1940 X nr. 38, 1953 XI nr. 207.

Forord

«Kriminalstatistikk 1957» gir to sett oppgaver.

I første del gis hovedresultatene av den politistatistikk Byrået har utarbeidd siden 1956 og som bygger på oppgaver fra politiet om hver enkelt forbrytelse som er etterforsket. Mer detaljerte resultater fra denne statistikk er utgitt i stensilert form.

I annen del gis resultatene for 1957 av den statistikk Byrået har utarbeidd siden 1923 over de personer som blir kjent skyldig i lovbrudd og de sanksjoner som er blitt anvendt.

Det foreligger ingen statistikk fra senere år over tilbakefallsforholdene blant norske forbrytere. Heller ikke foreligger det tilfredsstillende statistikk over fullbyrdelsen av de idømte straffer.

Denne publikasjon er skrevet av konsulent Idar Møglestue som også har ledet arbeidet med kriminalstatistikken.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 26. februar 1959.

Petter Jakob Bjerve

Otto Chr. Hiorth

Innhold

Side

Oversikt.

Innledning 9
Forbrytelser ferdig etterforsket av politiet 9
Omfang og opplegg av statistikken 9
Ferdig etterforskede forbrytelser etter art 10
Politiets avgjørelse eller innstilling 12
Tallet på delaktige 16
Forbrytelser i ulike landsdeler 17
Opplysninger om stjålet gods 19
Varetektsfengslinger 20
Siktede etter alder og kjønn 22
Siktede etter tallet på begåtte forbrytelser 25
Siktede etter gjerningssted og bosted 25
Personer domfelt, botlagt eller gitt påtaleunnlatelse 27
Omfang og opplegg av statistikken 27
Samlet antall domfellelser, bøteleggelser og påtaleunnlatelser 28
Rettsinstans 29
Forbrytelsenes art 30
Forseelsenes art 31
Alderen til de straffbare for forbrytelser — ungdomskriminaliteten 33
Tidligere straffeforhold 35
Påtaleunnlatelse for forbrytelser 36
Straff for forbrytelser 38
Overtredelser av pris- og rasjoneringslovgivningen 43
Sammendrag på engelsk 44

Tabeller.

I. Forbrytelser etterforsket i 1957 etter art og politiets avgjørelse eller innstilling 47
II. Forbrytelser etterforsket i 1957 etter gjerningssted og hovedgrupper av forbrytelser. Fylkesvise oppgaver for bygder og byer 50
III. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter arten av forbrytelsene og alder 51
IV. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter alder og politiets avgjørelse eller innstilling 53
V. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter gjerningssted, arten av lovovertredelsene, alder og antall lovbrudd som siktelsene omfattet 54
VI. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter arten av forbrytelsene, bosted og gjerningssted 57
VII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1947—1957 58
VIII. Domfelte og botlagte for forseelser i 1947—1957 58

Side

IX. Domfelte, botlagte og påtalefritatte pr. 1 000 innbyggere 14 år og eldre i 1947—1957 58
X. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i ulike fylker i 1957 59
XI. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1957 etter arten av forbrytelsene 60
XII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i ulike fylker i 1957 etter arten av forbrytelsene 62
XIII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i 1957 etter forbrytelse og alder 63
XIV. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1957 etter gjerningssted og alder 63
XV. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i 1957 som også tidligere er kjent skyldig i forbrytelser 64
XVI. Påtalefritatte for forbrytelser i 1957 64
XVII. Domfelte og botlagte for forbrytelser i 1957 etter arten av sanksjoner 65
XVIII. Fengselsdømte i 1957 etter hovedgrupper av forbrytelser, alder, tidligere straffeforhold, kjønn og utmålt straff 66
XIX. Fengselsdømte i 1957 etter forbrytelse og utmålt straff 68
XX. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1957 etter næring og sosialstilling 70
XXI. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1957 etter alder og ekteskapelig stilling 70
XXII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for overtredelser av pris- og rasjoneringslovgivningen i 1957 71
XXIII. Straffesaker pådømt av herreds-, by- og lagmannsrettene i 1957 72

Contents

General survey. Page

Introduction 9
Crimes inquired into by the police 9
Scope of the statistics 9
Crimes inquired into by the police by type of offence 10
The police decision or proposition 12
Number of persons implicated in the crimes 16
Crimes in various parts of the country 17
Dates about stolen goods 19
Imprisonments 20
Persons accused of crimes, by age and sex 22
Persons accused of crimes, by number of offences 25
Persons accused of crimes, by scene of crime and place of residence 25
Persons convicted, fined and suspended of prosecution 27
Scope of the statistics 27
Total number of persons punishable for offences 28
The instances having settled the case 29
Type of crimes 30
Type of misdemeanours 31
Age of the criminals, youth criminality 33
Previous criminality 35
Suspension of prosecution for crimes 36
Punishment for crimes 38
Violation of price- and rationing regulations 43
English summary 44

Tables.

I. Crimes inquired into by the police, by type of offence and police decision or proposition, 1957 47
II. Crimes inquired into by the police, by scene of crime and type of offence, 1957 50
III. Persons accused of crimes, by age and type of offence, 1957 51
IV. Persons accused of crimes, by age and the police decision or proposition, 1957 53
V. Persons accused of crimes, by scene of crimes, type of offence, age and number of offences, 1957 54
VI. Persons accused of crimes by type of offence, place of residence and scene of crime, 1957 57
VII. Persons punishable (convicted, fined and suspended of prosecution) for crimes, 1947–1957 58
VIII. Persons convicted and fined for misdemeanours, 1947–1957 58
IX. Persons punishable for offences per 1000 inhabitants 14 years and more, 1947–1957 58

Page

X. Persons punishable for offences in various counties, 1957 59
XI. Persons punishable for crimes, by type of offence, 1957 60
XII. Persons punishable for crimes in various counties, by type of offence, 1957.. 62
XIII. Persons punishable for crimes by type of offence and age, 1957 63
XIV. Persons punishable for crimes, by type and scene of crime, 1957 63
XV. Persons previously punishable for crimes convicted, fined or suspended of prosecution in 1957 64
XVI. Persons suspended of prosecution in 1957 64
XVII. Persons convicted and fined for crimes, by type of assent, 1957 65
XVIII. Persons sentenced to imprisonment, by type of crimes, age, previous criminality, sex, and period of punishment, 1957 66
XIX. Persons sentenced to imprisonment, by type of crimes and period of punishment, 1957 68
XX. Persons punishable for crimes, by occupational and social status, 1957 70
XXI. Persons convicted and fined for crimes, by age and marital status, 1957 70
XXII. Persons convicted and fined for violation of price- and rationing regulations in various counties, 1957 71
XXIII. Cases decided by courts of the first and second instance, 1957 72

Oversikt

Innledning

Langt fra alle begåtte lovbrudd kommer til politiets kjennskap. Denne uregistrerte kriminaliteten vil i praksis falle utenfor rammen av enhver rettsstatistikk. Rettsstatistikkens arbeidsområde er med andre ord avgrenset til de lovbrudd som meldes til politiet eller andre rettsmyndigheter. Norsk rettsstatistikk har i tidligere år bare dekket en del av dette arbeidsfelt. Siden 1923 har kriminalstatistikken i alt vesentlig vært en statistikk over personer som ved dom, forelegg eller påtaleunnlatelse er kjent skyldig i lovovertredelser. Denne statistikken (reaksjonsstatistikken) gir således opplysninger om en gruppe lovovertredere som det er særlig viktig å ha god oversikt over. Både fra kriminologisk og administrativt hold har det imidlertid vært framstilt som en alvorlig svakhet ved den tradisjonelle kriminalstatistikken, at den ikke gir oversikt over alle kjente lovbrudd.

For å bøte på denne mangelen tok Byrået i 1954 opp arbeidet med å planlegge en statistikk over de lovovertredelser som blir meldt til politiet — en politistatistikk. Som et ledd i dette arbeid påtok Oslo,Asker og Bærum og Arendal politi seg som prøveordning å fylle ut oppgaver for alle forbrytelser etterforsket i 1955. 1. januar 1956 ble politistatistikken over forbrytelser som kommer til politiets kjennskap utvidd til å omfatte 31 politidistrikter. Fra 1. oktober 1956 er slike oppgaver sendt inn av alle politikamrene. Resultatene av politistatistikken for 1956 er gitt i publikasjonen «Kriminalstatistikk 1956». Framstillingen her bygger i alt vesentlig på beregnede tall for hele året for alle politidistriktene. Fullstendige årsoppgaver over ferdig etterforskede forbrytelser i hele landet foreligger imidlertid først for 1957.

Denne publikasjon gir resultatene av både politistatistikken og reaksjonsstatistikken for 1957. I de respektive tekstavsnittene vil det også kort bli gjort greie for opplegget av disse to statistikkene. En nærmere orientering om opplegget er gitt i «Kriminalstatistikk 1956». Der er også gitt avtrykk av de viktigste skjemaer som kriminalstatistikkens oppgaver innhentes på.

Forbrytelser ferdig etterforsket av politiet.

Omfang og opplegg av statistikken.

Politistatistikken er begrenset til å omfatte de forbrytelsene som politiet får kjennskap til, unntatt forbrytelser mot den militære straffelov og pris- og rasjoneringsovertredelser.

For hver forbrytelse fyller politiet ut et skjema med opplysninger om anmeldelsesnummer, dato for anmeldelse, forbrytelsens art, gjerningsstedet og gjerningstiden. Skjemaet inneholder dessuten opplysninger om eventuell fengsling i saken og om politiets avgjørelse eller innstilling til statsadvokaten. For tyvsforbrytelser blir det opplyst om det stjålne godset helt eller delvis er kommet til rette. I de saker hvor politiet mener å ha tilstrekkelige beviser mot bestemte

personer for begåtte forbrytelser, gir skjemaene også oppgave om navn, fødselsdato, fødested og bosted til de mistenkte eller siktede personene. Det opplyses videre om gjerningsmannen var edru eller alkoholpåvirket i gjerningsøyeblikket. Dersom etterforskningen viser at flere personer har vært delaktige i en forbrytelse, blir det fylt ut skjema for hver mistenkt person. Hvert av disse skjemaene gir i kontrolløyemed også oppgave over tallet på delaktige forbrytere.

Skjema skal fylles ut når politiet er ferdig med etterforskningen i en sak. Etterforskningen betraktes i denne forbindelse som avsluttet også når saker henlegges til observasjon. Hvis en anmeldelse henlegges fordi straffbart forhold ikke foreligger, blir saken ikke statistikkført. De opplysninger som politistatistikken gir, er således basert på det kjennskap politiet har til forbrytelsene og gjerningsmennene på tidspunktet for avsluttet etterforskning. Dersom den videre behandling, f. eks. i retten, bringer nye opplysninger for dagen, vil oppgavene ikke bli korrigert i samsvar med dette. Oppklarer politiet en sak som tidligere på året er henlagt til observasjon, blir det imidlertid sendt inn en ny oppgave for denne forbrytelsen, mens det tidligere innsendte skjema blir makulert.

På grunnlag av disse oppgavene er det mulig å utarbeide en relativt detaljert statistikk. Viktigst er det at denne statistikken gir oversikt over hva slags og hvor mange forbrytelser som begås, og resultatet av politiets etterforskning. Disse oppgavene gir blant annet et bilde av politiets effektivitet. De opplysninger politistatistikken gir om de siktede personene har særlig interesse for oppstilling av aldersfordelinger som også omfatter personer under den kriminelle lavalder.

Ferdig etterforskede forbrytelser etter art.

Oppgavene over tallet på ferdig etterforskede forbrytelser i 1957 er stilt sammen i tabell I i tabellverket. Forbrytelsene er her fordelt på arten av lovovertredelsene og på politiets avgjørelse eller innstilling. Enkelte hovedtall for arten av de ferdig etterforskede forbrytelser i 1956 og 1957 er tatt inn i tabell 1 på neste side.

Politiet avsluttet i 1957 etterforskningen av i alt 33 630 forbrytelser. For 1956 har Byrået anslått tilsvarende tall til 27 172. Etter disse oppgavene steg således tallet på ferdig etterforskede forbrytelser fra 1956 til 1957 med ca. 6 500 eller 24 prosent.

Som tidligere nevnt, var statistikken for 1956 landsomfattende bare de 3 siste månedene. For de 9 første måneder av året mottok Byrået oppgaver bare fra 31 av de 54 politidistriktene i landet. Det ovenfor angitte anslag for ferdig etterforskede forbrytelser i 1956 er beregnet på dette grunnlag. Oppgavene for de 31 distriktene som har sendt inn fullstendige opplysninger både for 1956 og 1957, skulle gi et godt holdepunkt for vurderingen av hvor pålitelig denne beregning er. I disse distriktene ble det i 1957 etterforsket 26 prosent flere forbrytelser enn året før, dvs. en noe sterkere stigning enn den som er beregnet for hele landet. Dette kan imidlertid forklares ved henvisning til at tallene for de 4 største politidistriktene (Oslo, Bergen, Trondheim og Strinda og Stavanger), som alle sendte inn oppgaver for hele 1956, steg kraftigere enn i de andre distriktene. Som et landsgjennomsnitt synes derfor den beregnede stigningsprosent på 24 å gi et riktig bilde av økingen i tallet på ferdig etterforskede forbrytelser fra 1956 til 1957. Ukontrollbare forhold i samband med igangsettingen av den nye statistikken, kan imidlertid ha bevirket at den faktiske oppgang i tallet på forbrytelser er overvurdert i beregningen.

Av forbrytelsene i 1957 var 66 prosent tyverier. Storparten av disse var simple tyverier. Nest etter tyveriene var skadeverk og forbrytelsene mot liv,

Tabell 1. Forbrytelser etterforsket av politiet etter art.

	1956[1]	1957	Endring 1956—1957
			Pct.
Forbr.mot den alm. orden og fred	495	855	73
Av dette:			
Innbrudd	459	828	80
Dokumentfalsk	209	248	19
Forbr. mot sedeligheten	791	761	— 4
Av dette:			
Voldtekt	69	75	9
Utuktig omgjengelse med mindreårige	112	129	15
Utuktig handling med mindreårige	191	133	—30
Krenkelse av ærbarhet ved utuktig atferd	369	364	— 1
Forbr. mot den pers. frihet	217	283	30
Av dette:			
Tvang og trusler	206	273	33
Forbr. mot liv, legeme og helbred	1 666	1 928	16
Av dette:			
Legemsfornærmelse	1 394	1 648	18
Legemsbeskadigelse	193	193	–
Ærekrenkelser	1 103	1 171	6
Underslag	1 334	1 686	26
Utpressing og ran	122	77	—37
Bedrageri og utroskap	1 501	1 756	17
Av dette:			
Simpelt bedrageri	1 282	1 426	11
Salg av gjenstand kjøpt på avbetaling	116	135	16
Skadeverk	1 509	2 010	33
Heleri og etterfølgende bistand	110	143	30
Tyverier	17 610	22 147	26
Av dette:			
Grove tyverier	4 299	5 105	19
Simple tyverier	11 407	13 470	18
Naskerier	418	491	17
Bilbrukstyverier	896	1 482	65
Brukstyveri av motorsykler	547	1 534	180
Forbr. mot dyrevernloven	98	107	9
Andre forbrytelser	407	458	13
Forbrytelser i alt	27 172	33 630	24

[1] Oppgavene for 1956 er beregnet etter årsoppgaver for 31 politidistrikter og oppgaver for 4. kvartal for de resterende 23 distriktene.

legeme og helbred de største gruppene. Begge disse forbrytelsesgrupper utgjorde ca. 6 prosent av alle ferdig etterforskede forbrytelser. Både bedrageriene og underslagene utgjorde 5 prosent av samtlige etterforskede forbrytelser i 1957. Tilsvarende prosenttall for ærekrenkelser var 4 mot henholdsvis 3 og 2 prosent for forbrytelser mot den alminnelige orden og fred (innbrudd) og sedelighetsforbrytelser.

Sammenholdt med de beregnede tall for 1956 viser oppgavene for 1957 stigning for alle de viktigste lovovertredelsene, bortsett fra utuktig handling med barn under 16 år og ran. Stigningen var størst for brukstyveri av motorsykler. I 1956 etterforsket politiet 547 slike saker, mens tallet for 1957 var 1 534, dvs. mer enn fordobling. Motorsykkeltyveriene er dermed blitt mer tallrike enn bilbrukstyveriene, som også viste en kraftig stigning (65 prosent) fra 1956 til 1957. Foran har vi nevnt at tallet på ferdig etterforskede forbrytelser i alt steg med

24 prosent i dette tidsrom. Regnet eksklusive brukstyveri av motorkjøretøyer blir stigningen 19 prosent.

Ellers skiller også innbruddene seg ut fra de andre forbrytelseskategoriene ved en meget sterk stigning fra 1956 til 1957. Tallet på ferdig etterforskede innbrudd gikk i dette tidsrom opp med 80 prosent. Tyvsforbrytelsene ekskl. brukstyveri av motorkjøretøyer gikk opp med 19 prosent fra 1956 til 1957. Stigningen var omtrent den samme for grove tyverier, simple tyverier og naskerier. Av sedelighetsforbrytelser ble det etterforsket 4 prosent færre i 1957 enn året før. Denne nedgang skyldes færre tilfelle av utuktig handling med barn under 16 år. De mer alvorlige sedelighetssaker, voldtekt og utuktig omgjengelse med mindreårige, viste en stigende tendens, selv om denne var noe svakere enn for de fleste andre forbrytergruppene. Som tidligere nevnt, var utpressing og ran den andre hovedgruppen av forbrytelser som viste nedgang fra 1956 til 1957. Nedgangen utgjorde her 37 prosent.

Politiets avgjørelse eller innstilling.

Av de ferdig etterforskede forbrytelsene i 1957 ble 15 486 eller 46 prosent henlagt fordi gjerningsmannen var ukjent (se tabell 2 og tabell I). Dessuten henla politiet 5 219 saker eller 16 prosent av forbrytelsene fordi bevisene var for svake til videre forføyninger. 11 prosent av forbrytelsene ble henlagt fordi fornærmede trakk tilbake sin begjæring om påtale, mens 1 517 forbrytelser (5 prosent av alle forbrytelsene) var begått av personer under 14 år. Disse sakene ble følgelig også henlagt som straffesak. Politiet innstilte på tiltale (inkl. begjæringer om pådømmelse i forhørsrett) og påtaleunnlatelse i henholdsvis 13 og 6 prosent av forbrytelsene. Av påtaleunnlatelsene ble 738 foreslått gitt etter straffeprosessloven og 1 173 etter barnevernloven.

For alle politikorps må det være en primær målsetting å oppklare flest mulig av de anmeldte lovbruddene. Både for vurderingen av politiets effektivitet og den alminnelige rettsbeskyttelse i samfunnet er det av betydning å ha en oversikt over hvor mange av de begåtte lovovertredelser som det lykkes politiet å bringe klarhet i. For politistatistikken må det da være en sentral oppgave å gi en slik oversikt. På oppgaveskjemaet er det imidlertid ikke tatt med noe direkte spørsmål om hvor vidt forbrytelsen er oppklart eller uoppklart. Opplegget er basert på den forutsetning at grupperingene etter politiets avgjørelse eller innstilling også vil gi grunnlag for grupperingen etter oppklarte og uoppklarte saker. Med dette utgangspunkt vil en i statistikken regne en forbrytelse som uoppklart når saken er henlagt fordi ingen bestemt person er mistenkt for å ha begått handlingen og når den er henlagt på grunn av bevisets stilling. Resten av sakene vil i politistatistikken bli omtalt som oppklarte. Mot denne definisjonen av uoppklarte kontra oppklarte forbrytelser kan det reises prinsipielle innvendinger. Den viktigste innvending er at alle saker som henlegges fordi fornærmede trekker sin påtalebegjæring tilbake, regnes som oppklarte. Politiet er oftest henvist til å innstille sin etterforskning så snart det kommer melding fra den fornærmede om at han trekker påtalebegjæringen tilbake selv om etterforskningen på det tidspunkt ikke har brakt full klarhet i hendelsesforløpet og skyldsspørsmålet. Imidlertid er det på det rene at de fornærmedes påtalebegjæring i de aller fleste tilfelle trekkes tilbake etterat saken må sies å være fullt oppklart. På den annen side vil en del saker som objektivt sett er fullt oppklarte, henlegges etter bevisets stilling fordi det ikke foreligger klart bevis for de subjektive betingelser for straffbarhet. Etter bevisets stilling blir det også henlagt en del saker hvor det stiller seg tvilsomt om det foreligger et straffbart forhold. Saker hvor politiet mener at det ikke foreligger noen forbrytelse, skal som tidligere nevnt ikke

Tabell 2. Forbrytelser etterforsket i 1957 etter art og politiets avgjørelse eller innstilling.

	Påtalebegjæringen trukket tilbake	Ingen bestemt person mistenkt	Henlagt p. g. a. bevisets stilling	Henlagt p. g. a. sinnss., død el. preskr.	Gjerningsmannen under 14 år	Tiltale	Forelegg	Påtaleunnlatelse		Ikke tiltale av andre grunner	I alt
								Etter strpl.	Etter bvl.		
Forbrytelser mot den alm. orden og fred	23	484	116	6	69	81	4	15	41	16	855
Dokumentfalsk	7	22	53	5	3	87	4	47	10	10	248
Forbrytelser mot sedeligheten	15	223	202	7	9	139	77	60	15	14	761
Forbrytelser mot den personlige frihet	109	11	105	8	2	24	2	3	1	18	283
Forbrytelser mot liv, legeme og helbred	720	88	544	16	18	227	189	17	11	98	1 928
Ærekrenkelser	334	33	265	4	4	8	5	5	1	512	1 171
Underslag	690	51	451	7	2	395	3	29	11	47	1 686
Bedrageri og utroskap	469	79	521	19	6	555	9	23	17	58	1 756
Skadeverk	377	965	269	7	216	43	34	11	32	56	2 010
Heleri og etterfølgende bistand	1	–	22	–	13	82	1	12	11	1	143
Tyverier	840	13 466	2 432	55	1 148	2 413	72	496	1 011	214	22 147
Grove tyverier	61	2 896	395	18	386	908	4	108	286	43	5 105
Simple tyverier	528	8 601	1 800	35	616	1 127	44	272	329	118	13 470
Naskeri	218	92	47	1	58	10	12	17	11	25	491
Brukstyveri av motorkjøretøy	33	1 877	190	1	88	368	12	99	385	28	3 081
Andre forbrytelser	42	64	239	5	27	186	31	20	12	16	642
Forbrytelser i alt	3 627	15 486	5 219	139	1 517	4 240	431	738	1 173	1 060	33 630

statistikkføres. Dels fordi de nevnte innvendingene mot den valgte definisjon av oppklarte kontra uoppklarte forbrytelser påvirker resultatene i hver sin retning og derfor delvis oppveier hverandre, og dels fordi forbeholdene tross alt gjelder «unntaks-saker», må en kunne regne med at statistikken for de fleste praktiske formål gir et tilstrekkelig nøyaktig bilde av oppklaringsfrekvensen.

Med de nevnte forbehold viser statistikken at 20 705 av de ferdig etterforskede forbrytelsene i 1957 ble henlagt som uoppklarte, mens tallet på oppklarte forbrytelser var 12 925. Dette vil si at statistikken for 1957 viser en oppklaringsprosent på 38. Oppklaringsprosenten var gjennomgående lavere for tyvsforbrytelser enn for andre lovovertredelser. Bare 23 prosent av samtlige tyverier i 1957 er gruppert som oppklarte. For grove og simple tyverier var oppklaringsprosenten henholdsvis 36 og 28, mens den for naskeri var 72 og for brukstyveri av motorkjøretøy 33. Av innbruddene er 29 prosent gruppert som oppklarte. Av de vanligste forbrytelsene ellers var det ærekrenkelser som hadde den høyeste oppklaringsprosent (75 prosent), etterfulgt av underslag og dokumentfalsk som begge hadde en oppklaringsprosent på 70. Forbrytelsene mot liv, legeme og helbred hadde også en relativt høy oppklaringsprosent (67 prosent), mens sedelighetsforbrytelsene hadde en oppklaringsprosent på 44.

At oppklaringsprosenten for sedelighetsforbrytelser ikke er høyere skyldes i første rekke at krenkelser av ærbarhet ved utuktig atferd, som er den vanligste sedelighetsforbrytelse, svært ofte blir henlagt fordi ingen bestemt person er mistenkt eller fordi bevisene er utilstrekkelige. Oppklaringsprosenten for denne gruppe av sedelighetsforbrytelser var av samme størrelsesorden som for tyverier. Også voldtektssakene, hvor det erfaringsmessig er vanskelig å skaffe bevis, hadde en lavere oppklaringsprosent enn de andre sedelighetsforbrytelsene. Den laveste oppklaringsprosenten hadde sykkeltyveriene. Av disse forbrytelsene ble bare 7 prosent oppklart. Blant de andre spesifiserte tyvsforbrytelsene ble tyveriene fra forretninger, bedrifter, kontorer og lager og tyveriene fra leiligheter og andre beboelseshus oftere oppklart enn tyverier fra kjellere, loft og trappeoppganger, fra brakker og nybygg eller fra befordringsmidler.

En nærmere analyse av hvorledes de ulike typer av forbrytelser fordeler seg etter politiets avgjørelse eller innstilling viser at tyveriene, foruten å ha en lav oppklaringsprosent, også er de sakene hvor politiet oftest henlegger saken uten at det er lykkes å finne fram til noen bestemt mistenkt person. Av de uoppklarte tyveriene i 1957 ble således hele 85 prosent henlagt som forgjeves etterforsket, mens 15 prosent ble henlagt etter bevisets stilling. I disse siste sakene hadde politiet en begrunnet mistanke til bestemte personer, men de bevisene som forelå, var ikke tilstrekkelige til å foreslå saken fremmet. For andre forbrytelser enn tyverier ble 42 prosent av de uoppklarte sakene henlagt uten at noen bestemt var mistenkt, mens altså 58 prosent ble henlagt på grunn av svake beviser.

Av de forbrytelsene som er gruppert som oppklarte i statistikken for 1957, ble i alt 28 prosent henlagt fordi påtalebegjæringen ble trukket tilbake. Tallet på saker som henlegges av denne grunn varierer svært for de ulike forbrytelsene. Dette skyldes at det bare er for en del forbrytelser at den fornærmedes begjæring om påtale er en nødvendig forutsetning for å forfølge saken. Hovedregelen i norsk strafferett er at straffbare handlinger er undergitt offentlig påtale. De saker som i alminnelighet bare fremmes etter fornærmedes begjæring er i første rekke naskeri, underslag, simpelt bedrageri, legemsfornærmelse, legemsbeskadigelse, tvang og trusler, skadeverk og ærekrenkelser. Som rimelig er var det i første rekke de samme typer forbrytelser som ble henlagt fordi påtalebegjæringen var trukket tilbake. Av de oppklarte sakene ble således 65 prosent av tvang og trusler, 62 prosent av naskeriene, 59 prosent av legemsfornærmelsene og 58 pro-

sent av underslagene henlagt av denne grunn. Tilsvarende prosenttall for skadeverk, ærekrenkelser og andre forbrytelser enn de som er nevnt her, var henholdsvis 49, 38 og 10.

Også de subjektive betingelser for straffbarhet må antas å foreligge om politiet skal innstille på straffeforfølgning. Straffesak kan således ikke reises mot sinnssyke personer eller mot personer som ellers var i en tilstand som nevnt i § 44 i straffeloven. I 1957 ble 106 forbrytelser henlagt på grunn av sinnssykdom eller bevisstløshet. 33 forbrytelser ble i samme tidsrom henlagt på grunn av død eller preskripsjon. Det viktigste straffebefriende moment er imidlertid bestemmelsen om 14 år som kriminell lavalder. I alt 1 517 forbrytelser eller 12 prosnet av de oppklarte sakene ble henlagt som straffesak i 1957 fordi gjerningsmennene var under 14 år. Siden en del av de forbrytelsene som henlegges fordi påtalebegjæringen trekkes tilbake eller på grunn av sinnssykdom, bevisstløshet, død eller preskripsjon kan være begått av mindreårige gjerningsmenn, bør disse forbrytelsene holdes utenfor ved sammenlikninger mellom antall kjente forbrytelser begått av personer under og over 14 år. En slik sammenlikning gir som resultat at 17 prosent av forbrytelsene var begått av personer under den kriminelle lavalder. Prosentandelen av saker henlagt fordi gjerningsmennene var under 14 år var høyest for skadeverk og naskeri; den utgjorde henholdsvis 55 og 44 for disse forbrytelsene. Også relativt mange innbrudd og simple og grove tyverier var begått av personer under 14 år, idet prosentandelen for disse kategorier av forbrytelser var henholdsvis 31, 25 og 22, mens tilsvarende tall for alle de andre forbrytelsene var 4 prosent i gjennomsnitt.

Politiet henla dessuten 1 060 forbrytelser (8 prosent av de oppklarte sakene) i 1957 enten fordi almene hensyn ikke tilsa offentlig påtale eller fordi det var vanskelig å få kontakt med siktede på grunn av utvandring o. l. Ca. halvparten av disse forbrytelsene var ærekrenkelser henlagt fordi almene hensyn ikke tilsa at sak burde fremmes.

Sak ble foreslått fremmet for i alt 6 582 forbrytelser eller for 51 prosent av de oppklarte sakene i 1957. I ca. 2/3 av disse sakene innstilte politiet på tiltale (inkl. pådømmelse i forhørsrett). 431 saker ble foreslått avgjort ved utferdigelse av forelegg. For resten av forbrytelsene, i alt 1 911, mente politiet at påtaleunnlatelse burde anvendes.

Foran er det nevnt at tallet på ferdig etterforskede forbrytelser var 24 prosent høyere i 1957 enn året før. Det er oppgang også i tallene for alle de ulike avgjørelsesmåter, men økingen er på langt nær den samme. Forbrytelser henlagt fordi det ikke var lykkes politiet å finne fram til bestemte mistenkte gikk opp 30 prosent fra 1956 til 1957 eller med et tall som utgjorde over halvparten av oppgangen i den samlede saksmengden. Etter bevisets stilling ble det henlagt 21 prosent flere forbrytelser i 1957 enn foregående år. Tilsammen betyr disse tallene at oppklaringsprosenten for de ferdig etterforskede forbrytelsene gikk ned fra 40 til 38 i dette tidsrom.

Relativt sett var det tallet på forbrytelser med innstilling om påtaleunnlatelse som viste den sterkeste stigning fra 1956 til 1957. Disse forbrytelsene gikk opp med hele 60 prosent i dette tidsrom, mot en oppgang på 24 og 14 prosent for saker med innstilling på henholdsvis forelegg og tiltale. Henleggelser fordi gjerningsmennene var under 14 år gikk opp 18 prosent fra 1956 til 1957, mens forbrytelser henlagt etterat påtalebegjæringen var trukket tilbake, bare gikk opp med 9 prosent.

Tallet på delaktige.

For de forbrytelser hvor politiet fremmer sak (tiltale, forelegg og påtaleunnlatelse) og for forbrytelser som politiet henlegger fordi mistenkte er under 14 år, på grunn av død, preskripsjon, sinnssykdom eller bevisstløshet eller fordi almene hensyn ikke tilsier offentlig påtale, gir oppgavene til politistatistikken grunnlag for en gruppering etter tallet på delaktige. Resultatene av en slik bearbeiding framgår av tabell 3. Som delaktige i en forbrytelse er bare regnet de mistenkte personene som politiet mener å ha fellende beviser mot.

Av de 9 298 forbrytelsene hvor tallet på delaktige er registrert, ble i alt 6 471 eller 70 prosent begått av 1 person. 19 og 6 prosent av forbrytelsene var begått av henholdsvis 2 og 3 personer, mens minst 4 personer var ansvarlige for hver enkelt av de resterende 5 prosent av forbrytelsene.

Oppgavene viser at forbrytelser mot den alminnelige orden og fred, utpressing og ran, skadeverk og tyverier er de forbrytelser hvor det er mest vanlig at flere personer samarbeider i utførelsen av den straffbare handling. 49 prosent av forbrytelsene mot alminnelig orden og fred (omfatter i alt vesentlig innbrudd) var begått av 1 person, mens 28 og 23 prosent var begått av henholdsvis 2 og mer enn 2 personer. Oppgavene for utpressing og ran og de for skadeverk viser omtrent samme bilde som for innbrudd. Samarbeidet mellom ransmennene er imidlertid begrenset til et samarbeid mellom 2 eller 3 personer, mens skadeverkene oftere blir utført av flere gjerningsmenn. I alt 42 prosent av de tyveriene hvor tallet på gjerningsmenn var kjent, var begått av flere personer. Det var

Tabell 3. Forbrytelser etterforsket i 1957 etter tallet på delaktige.

	1	2	3	4	5	6 og mer	I alt
Forbr. i off. tjeneste	15	–	–	–	–	–	15
Forbr. mot off. myndighet	45	5	2	–	–	–	52
Forbr. mot den alm. orden og fred	114	64	31	14	6	3	232
Almenfarlige forbrytelser	31	6	3	–	–	–	40
Falsk forklaring	35	3	2	2	1	–	43
Falsk anklage	14	1	–	–	–	–	15
Dokumentfalsk	147	18	–	1	–	–	166
Forbr. mot sedeligheten	310	7	3	1	–	–	321
Forbr. m. h. t. familieforh.	17	–	–	–	–	–	17
Forbr. mot den personlige frihet	57	1	–	–	–	–	58
Forbr. mot liv, legeme og helbred	519	48	7	2	–	–	576
Ærekrenkelser	509	18	4	5	–	3	539
Underslag	482	12	–	–	–	–	494
Utpressing og ran	11	7	4	–	–	–	22
Bedrageri og utroskap	649	33	3	–	–	2	687
Forbr. i gjeldsforhold	31	2	–	–	–	–	33
Skadeverk	204	87	47	34	14	13	399
Forbr. i sjøfartsforhold	2	1	–	1	–	–	4
Heleri og etterfølgende bistand	88	19	9	1	1	2	120
Tyverier	3 141	1 478	483	175	75	57	5 409
Grove tyverier	780	602	232	76	40	23	1 753
Simple tyverier	1 832	490	135	50	16	18	2 541
Naskeri	77	19	18	12	4	4	134
Brukstyveri av motorkjøretøy	452	367	98	37	15	12	981
Andre forbrytelser	50	3	3	–	–	–	56
Forbrytelser i alt	6 471	1 813	601	236	97	80	9 298

de grove tyveriene og brukstyveri av motorkjøretøy som oftest var begått av flere gjerningsmenn. For disse forbrytelsene utgjorde prosentandelen av forbrytelser begått av flere gjerningsmenn henholdsvis 56 og 54, mens tilsvarende tall for simple tyverier var 28. Oppgavene viser på den annen side at flere gjerningsmenn meget sjelden samarbeider om å begå underslag, bedrageri og utroskap og sedelighetsforbrytelser. Mellom 95 og 98 prosent av disse forbrytelsene var begått av 1 person.

Forbrytelser i ulike landsdeler.

I tabell II er det stilt sammen fylkesvise oppgaver over gjerningsstedet for de ferdig etterforskede forbrytelsene i 1957.

Tabellen viser at 22 945 eller 68 prosent av de etterforskede forbrytelsene var begått i byene, mens 10 522 eller 31 prosent av forbrytelsene var begått på bygdene. For de resterende forbrytelsene var gjerningssted uoppgitt i 78 tilfelle, mens 85 forbrytelser var begått i utlandet. Regnet pr. 1 000 innbyggere ved begynnelsen av året ble det for byene etterforsket 20,6 og for bygdene 4,5 forbrytelser i 1957 (se tabell 4). I forhold til den hjemmehørende folkemengde var altså den registrerte forbrytelseshyppighet ca. 4,5 ganger høyere i byene enn på bygdene.

En nærmere analyse av oppgavene over etterforskede forbrytelser etter gjerningssted viser at brukstyveri av motorkjøretøyer er den type forbrytelser som i størst utstrekning er knyttet til byer. Hele 85 prosent av disse straffbare handlingene var begått i byer. Også de andre tyvsforbrytelser, og da i første rekke de grove tyveriene, blir begått i byer i langt større utstrekning enn tilfellet er for andre forbrytelseskategorier. Av de grove og simple tyveriene som ble ferdig etterforsket i 1957 var henholdsvis 74 og 70 prosent begått i byer. Blant de vanligste lovovertredelsene var det flere ærekrenkelser på landsbygda enn i byene. 55 prosent av de ærekrenkende beskyldninger som politiet etterforsket i 1957 var framsatt på bygdene. Også for forbrytelser mot den alminnelige orden og fred, mot offentlig myndighet og m. h. t. familieforhold etterforsket politiet flere straffbare handlinger fra landsbygda enn fra byene.

Forbrytelseshyppigheten i bygdene var høyest i Akershus. For bygder i dette fylket ble det i 1957 etterforsket 10,5 forbrytelser pr. 1 000 innbyggere. Også for bygdene i Buskerud var forbrytelseshyppigheten relativt høy, nemlig 6,6. Den laveste forbrytelseshyppighet finner vi for Vest-Agder og Sogn og Fjordane. Tallet på etterforskede forbrytelser begått på bygdene i disse fylker utgjorde pr. 1 000 innbyggere henholdsvis 1,6 og 1,8.

For forbrytelser begått i byer var det Bergen, Oslo, Stavanger og Trondheim som hadde størst forbrytelseshyppighet vurdert etter oppgavene over ferdig etterforskede saker i 1957. Regnet pr. 1 000 innbyggere ble det i 1957 etterforsket 28,3 forbrytelser begått i Bergen. For de tre andre storbyene var forbrytelseshyppigheten 25,0, 21,9 og 21,2. Fra byene i Troms ble det relativt sett etterforsket enda flere forbrytelser i 1957 enn i de nevnte byene. Disse oppgavene dekker imidlertid et så lite område (Tromsø og Harstad) at tilfeldigheter kan gi avgjørende utslag i tallene. I byene i Oppland, Aust-Agder, Akershus og Hedmark var den registrerte forbrytelseshyppighet lavest, nemlig fra 7,3 til 9,0 forbrytelser pr. 1 000 innbyggere.

De geografiske variasjonene i forbrytelseshyppigheten som oppgavene over ferdig etterforskede forbrytelser viser, kan ikke uten videre nyttes som mål på kriminalitetsforholdene i de ulike landsdeler. For det første må vi regne med at oppgavene for et enkelt år i vesentlig grad kan være påvirket av tilfeldigheter,

Tabell 4. Forbrytelser pr. 1000 innbyggere i 1957 etter gjerningssted.

	Bygder	Byer	I alt
Østlandet	5,3	19,4	11,0
Østfold	3,3	11,1	5,6
Akershus	10,5	8,4	10,5
Oslo	.	25,0	25,0
Hedmark	3,7	9,0	4,2
Oppland	2,5	7,3	2,9
Buskerud	6,6	13,6	8,5
Drammen	.	14,2	14,2
Andre byer	.	12,2	12,2
Vestfold	4,2	18,1	8,3
Telemark	3,4	14,5	6,6
Sørlandet	2,2	10,9	4,9
Aust-Agder	3,0	8,1	4,2
Vest-Agder	1,6	12,4	5,4
Vestlandet	3,7	21,9	8,9
Rogaland	4,5	18,6	9,6
Stavanger	.	21,9	21,9
Andre byer	.	13,1	13,1
Hordaland	5,4	.	5,4
Bergen	.	28,3	28,3
Sogn og Fjordane	1,8	14,8	2,1
Møre og Romsdal	2,1	11,8	4,2
Trøndelag	4,6	20,0	8,0
Sør-Trøndelag	5,4	21,2	9,9
Trondheim	.	21,2	21,2
Nord-Trøndelag	3,5	14,0	4,5
Nord-Norge	3,9	19,2	6,3
Nordland	3,1	14,4	5,0
Troms	4,8	31,2	8,2
Finnmark	5,8	14,2	7,2
I alt	4,5	20,6	9,7

som f. eks. oppklaringen av en større serie av forbrytelser begått over en årrekke eller tidsforskyvninger i tallet på avgjorte saker som følge av endringer i personalet. Først når en får sammenliknbare tall for flere år er det mulig til en viss grad å vurdere hvilken betydning disse momentene har for det bilde tallene gir. Ved sammenlikninger av oppgavene over registrerte forbrytelser i ulike deler av landet er det også nødvendig å ta hensyn til at registreringspraksis kan variere fra landsdel til landsdel. Publikums innstilling overfor politiet og lovbryterne vil således ha betydning for hvilke begåtte lovbrudd som faktisk blir anmeldt, på samme tid som politiets vurdering av de enkelte anmeldte forhold (det kan f. eks. være tvilsomt om et anmeldt forhold faktisk er straffbart og om det eventuelt skal betraktes som en forseelse eller som en forbrytelse) også kan være forskjellig i ulike deler av landet. Disse forhold er det ikke mulig å kartlegge ved en alminnelig statistisk undersøkelse, og det er derfor et åpent spørsmål hva dette faktisk betyr for resultatene av statistikken. Siden politistatistikken omfatter alle de forbrytelsene som politiet får kjennskap til, gir den imidlertid et

langt mer pålitelig bilde av forbrytelseshyppigheten i ulike landsdeler enn reaksjonsstatistikken.

Tettbebyggelsen eller urbaniseringen er en av de forhold som ofte er tillagt stor vekt som en kriminalitetsfremmende faktor. Tallene i tabell 4 synes også å vise at forbrytelseshyppigheten er størst i de tettest befolkede delene av landet. For å få en nærmere oversikt over den betydning dette kan ha for kriminalitetshyppigheten, er oppgavene over ferdig etterforskede forbrytelser gruppert etter gjerningssted på 3 bygrupper (etter innbyggertallet) og på tett bebygde og spredt bebygde herreder. Et herred er regnet som tett bebygd når 50 prosent eller mer av den hjemmehørende befolkning (etter folketellingen 1950) var bosatt i hussamlinger på minst 200 personer. Resultatene av en slik gruppering (se tabell 5) viser at den registrerte forbrytelseshyppighet er vesentlig høyere i de større byene enn i de små. Det samme gjelder også for de tett bebygde herreder sammenliknet med herreder med mer spredt bebyggelse. Denne samvariasjon mellom forbrytelseshyppighet og folkemengde eller folketetthet går igjen for alle hovedgrupper av forbrytelser. Hyppigheten av ærekrenkelser synes imidlertid å være lite påvirket av folketettheten, mens tyveriene på den annen side er de forbrytelsene som hyppigst begås i tett befolkede strøk.

Tabell 5. Forbrytelser pr. 1 000 innbyggere begått i byer av ulik størrelse, tett bebygde og spredt bebygde herreder.

	Kommuner	Innbyggere pr. 1. januar 1957	Forbr. pr. 1 000 innb.	Av dette: Bruks-tyveri av motorkjøretøyer	Andre tyvsforbr.	Underslag, bedrageri og utroskap	Forbr. mot liv, legeme og helbred	Skadeverk	Ærekrenkelser	Forbr. mot sedeligheten
Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger ...	4	681 177	25,0	3,1	14,9	2,4	1,2	1,2	0,5	0,6
Andre byer med over 5 000 innb.	28	353 366	14,4	1,3	8,2	1,7	0,7	0,9	0,4	0,3
Byer med mindre enn 5 000 innb.	32	81 117	11,5	0,5	6,6	1,3	0,6	0,8	0,5	0,2
Tett bebygde herreder	75	601 087	6,6	0,4	4,0	0,5	0,4	0,5	0,2	0,1
Spredt bebygde herreder	605	1 761 039	3,7	0,1	1,8	0,4	0,3	0,3	0,3	0,1
I alt	744	3 477 786	9,7	0,9	5,5	1,0	0,6	0,6	0,3	0,2

Opplysninger om stjålet gods.

Av de 22 147 tyvsforbrytelser som ble ferdig etterforsket i 1957, var 4 265 eller 19 prosent forsøk på tyveri eller brukstyveri av motorkjøretøyer. Statistikken omfatter således 17 882 saker hvor gods var fjernet i vinningsøyemed. I 28 prosent av disse sakene kom alt det stjålne godset til rette. Godset kom delvis til rette i 10 prosent av sakene, mens det for 62 prosent av tyveriene ikke lyktes politiet å oppspore noe av det stjålne godset.

Oppgavene for de tre hovedgrupper av tyverier viser at godset kom helt eller delvis til rette oftere i naskerisakene enn for simple tyverier, som igjen

Tabell 6. Tyvsforbrytelser etterforsket i 1957 etter opplysningene om hvorvidt godset er kommet til rette.

	Alt godset kommet til rette	Noe av godset kommet til rette	Intet av godset kommet til rette	Forsøk på tyveri	I alt
Grove tyverier	496	667	2 964	978	5 105
Fra forretninger, bedrifter, kontorer og lagre	200	269	1 289	545	2 303
Fra leiligheter og andre beboelseshus	79	162	464	163	868
Fra kjeller, loft og trappeoppgang	31	29	242	131	433
Fra brakker og nybygg	21	17	144	30	212
Fra befordringsmidler	37	38	271	38	384
Fra person på offentlig sted	21	20	89	–	130
Fra pengeskap	–	4	4	–	8
Andre grove tyverier	107	128	461	71	767
Simple tyverier	4 259	1 044	7 978	189	13 470
Fra bedrifter, kontorer og lagre	305	187	983	36	1 511
Fra leiligheter og andre beboelseshus	314	209	1 092	35	1 650
Fra kjeller, loft, trappeoppgang osv.	117	40	494	5	656
Tyverier av sykler	2 245	25	898	6	3 174
Fra befordringsmidler	210	98	1 071	20	1 399
Fra kaféer og restauranter	64	27	282	4	377
Fra garderober	61	56	391	8	516
Butikktyverier	88	32	130	2	252
Andre simple tyverier	855	370	2 637	73	3 935
Naskeri	188	51	235	17	491
Brukstyveri av motorkjøretøy	2 676	187	–	218	3 081
Biler	1 198	98	–	186	1 482
Motorsykler	1 422	83	–	29	1 534
Andre motorkjøretøy	56	6	–	3	65
Tyverier i alt	7 619	1 949	11 177	1 402	22 147

viser et gunstigere resultat enn grove tyverier. I den nevnte rekkefølge kom det stjålne godset helt eller delvis til rette i 50, 39 og 28 prosent av sakene. Blant de simple tyveriene var det ved sykkeltyverier og butikktyverier at godset i størst utstrekning kom til rette. Av de stjålne syklene kom således hele 72 prosent til rette, mens kjøpmannen fikk tilbake alle varene eller en del av disse i 48 prosent av de registrerte butikktyveriene. Det var ved tyveriene fra befordringsmidler at det stjålne godset sjeldnest kunne leveres tilbake til eiermannen, dette skjedde bare for 22 prosent av disse tyveriene. Av de grove tyveriene kom godset helt eller delvis til rette i størst utstrekning (34 prosent) ved innbruddstyverier fra leiligheter og andre beboelseshus, mens politiet relativt sjelden (20 prosent) kunne levere det stjålne godset tilbake til eieren etter innbruddstyverier fra kjellere, loft og trappeoppganger.

218 av de 3 081 brukstyveri av motorkjøretøy var forsøk på slikt tyveri. Det var således i alt 2 863 motorkjøretøyer som rettsstridig ble fjernet fra sin garasje eller parkeringsplass. Den alt vesentlige del av disse kjøretøyene kom til rette igjen uten vesentlige skader. Bare 187 eller 6,5 prosent av de stjålne motorkjøretøyer var ramponert eller betydelig skadd da politiet fant dem igjen.

Varetektsfengslinger.

For å få en oversikt over i hvilken utstrekning politiet anser det nødvendig å sikre seg den siktede person under etterforskningen, er det på oppgaveskjemaet

tatt med spørsmål om fengsling. Med fengsling menes her innsettelse i varetektsfengsel (venteselle og politiarrest medregnet). En siktet som er innsatt i drukkenskapsarrest, regnes i statistikken ikke som innsatt i varetektsfengsel med mindre han overføres til varetektsfengsel etter å være blitt edru.

I de forbrytelsessakene som ble ferdig etterforsket i 1957 ble det i alt foretatt 1 772 fengslinger. I 33 prosent av disse fengslingene ble de siktede ikke framstilt for retten med begjæring om fengsling, dvs. at disse fengslingene ordinært var av kortere varighet enn 24 timer. Av de 1 186 fengslingene hvor politiet framstilte den siktede for retten med begjæring om avsigelse av fengslingskjennelse, ble politiets begjæring tatt til følge av retten i 93 prosent av tilfellene, mens resten (7 prosent) ble løslatt av retten.

Tabell 7. Fengslinger i saker om forbrytelser ferdig etterforsket i 1957 etter politiets avgjørelse eller innstilling.

	Varetektsfengslinger uten fengslingsbegjæring	Fengslingsbegjæringer avslått av retten	Fengslingskjennelser avsagt	Fengslinger i alt
Påtalebegjæringen trukket tilbake	49	3	19	71
Ingen bestemt person mistenkt	38	1	–	39
Henlagt p. g. a. bevisets stilling	102	23	77	202
Henlagt p. g. a. død, preskripsjon, sinnssykdom eller bevisstløshet	8	1	14	23
Gjerningsmannen under 14 år	29	–	–	29
Tiltale	249	39	926	1 214
Forelegg	25	–	12	37
Påtaleunnlatelse etter strpl. § 85, 2. ledd	41	6	38	85
Påtaleunnlatelse etter barnevernloven	27	2	10	39
Ikke tiltale av andre grunner	18	3	12	33
I alt	586	78	1 108	1 772

Som rimelig er, var det i første rekke i de sakene som endte med tiltalebegjæring at politiet gikk til varetektsfengsling av de siktede. For 69 prosent av de fengslede personene innstilte politiet på at tiltale skulle reises, mens saken ble foreslått fremmet på annet vis for 9 prosent av de fengslede. Tallet på fengslinger i prosent av ferdig etterforskede forbrytelser var 29 for saker med innstilling på tiltale. For forelegg og påtaleunnlatelse etter straffeprosessloven var fengslingsprosenten henholdsvis 9 og 12, mens den for forbrytelser i alt utgjorde 5 prosent.

Fengslingene i saker med innstilling om tiltale var i langt større utstrekning stadfestet av forhørsretten enn i andre saker. For tiltalesakene ble det således avsagt fengslingskjennelser i 76 prosent av alle fengslingene. Tilsvarende prosenttall for saker foreslått fremmet på annet vis og henlagte saker var henholdsvis 37 og 31.

I forhold til tallet på ferdig etterforskede forbrytelser i alt ble det foretatt flest fengslinger i saker om forbrytelser mot offentlig myndighet, utpressing og ran og heleri og etterfølgende bistand. For disse tre kategorier av forbrytelser utgjorde tallet på fengslinger i prosent av ferdig etterforskede forbrytelser henholdsvis 48, 38 og 27. Tilsvarende tall for sedelighetsforbrytelser og forbrytelser mot liv, legeme og helbred var 12 og 6 prosent mot 9 prosent for grove tyverier og 4 prosent for simple tyverier.

Denne forskjell i fengslingshyppigheten for de ulike kategorier av forbrytelser er bl. a. påvirket av forbrytelsenes ulike fordeling etter avgjørelsesmåte. En utregning av fengslingsprosenter for saker hvor politiet innstilte på tiltale, på at saken skulle fremmes på annet vis og på henleggelse, viser imidlertid stort sett samme forskjell i fengslingshyppigheten for de ulike kategorier av forbrytelser som prosenttallene ovenfor. Den summariske fengslingsprosenten for tyvsforbrytelsene er imidlertid påvirket av det forhold at relativt mange tyvsforbrytelser blir henlagt av politiet. For tyverier hvor politiet innstiller på at sak skal fremmes, er fengslinger noe mer alminnelig enn det de summariske fengslingsprosentene angir.

Siktede etter alder og kjønn.

For forbrytelser hvor politiet innstiller på at sak skal fremmes og forbrytelser som besluttes henlagt fordi gjerningsmannen ikke oppfyller de subjektive betingelser for straffbarhet eller fordi almene hensyn ikke tilsier offentlig påtale, skal politiet gi enkelte personalopplysninger om gjerningsmennene. Disse gjerningsmenn vil her bli omtalt som siktede personer. Denne språkbruk er ikke helt i samsvar med straffeprosessloven; det er imidlertid vanskelig å finne et mer dekkende uttrykk.

Tabell 8. Personer siktet for forbrytelser i 1957 etter alder og forbrytelsens art.

	Absolutte tall						Relative tall					
	Under 14 år	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt	Under 14 år	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt
							Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Forbr. mot off. myndighet	–	3	6	8	31	48	–	6	12	17	65	100
Forbr. mot den alm. orden og fred	114	34	10	25	38	221	52	15	5	11	17	100
Av dette:												
Innbrudd	112	34	10	24	35	215	52	16	5	11	16	100
Almenfarlige forbrytelser	24	2	2	2	17	47	51	4	4	4	37	100
Falsk forklaring	–	4	7	5	31	47	–	8	15	11	66	100
Dokumentfalsk	3	10	14	13	69	109	3	9	13	12	63	100
Forbr. mot sedeligheten	10	37	31	44	178	300	3	12	10	15	60	100
Forbr. mot den pers. frihet	2	2	4	5	34	47	4	4	9	11	72	100
Forbr. mot liv, legeme og helbred	18	36	42	77	356	529	3	7	8	15	67	100
Ærekrenkelser	4	21	5	21	539	590	–	4	1	4	91	100
Underslag	–	6	16	27	211	260	–	2	6	11	81	100
Utpressing og ran	2	5	5	3	17	32	6	16	16	9	53	100
Bedrageri og utroskap	8	5	9	32	262	316	2	2	3	10	83	100
Skadeverk	420	122	25	15	57	639	66	19	4	2	9	100
Heleri og etterfølgende bistand	13	12	6	9	87	127	10	9	5	7	69	100
Tyverier	1 652	1 233	400	377	1 305	4 967	33	25	8	8	26	100
Av dette:												
Grove tyverier	640	382	109	126	451	1 708	38	22	6	7	27	100
Simple tyverier	768	353	153	176	775	2 225	34	16	7	8	35	100
Naskeri	106	56	8	6	20	196	54	29	4	3	10	100
Bilbrukstyverier	19	159	93	44	46	361	5	44	26	12	13	100
Brukstyveri av motorsykler	104	269	31	21	9	434	24	62	7	5	2	100
Andre forbrytelser	11	1	2	10	93	117	9	1	2	9	79	100
Forbrytelser i alt	2 281	1 533	584	673	3 325	8 396	27	18	7	8	40	100

Summariske oppgaver for 1957 over de siktedes fordeling etter alder og lovovertredelse er stilt sammen i tabell 8. Tabell III i tabellverket inneholder mer spesifiserte oppgaver.

I de sakene som ble ferdig etterforsket i 1957, mente politiet at de hadde skaffet til veie fellende beviser mot 8 396 personer for delaktighet i forbrytelser. Hele 27 prosent av disse var under 14 år, mens 18 prosent var 14—17 år. I alt 60 prosent av de siktede var under 25 år. Ved vurderingen av disse resultatene er det viktig å være merksam på at forbrytelser begått av mindreårige gjennomgående er lettere å oppklare enn forbrytelser begått av voksne. De yngste lovovertrederne legger gjennomgående langt mindre vekt på å skjule sine spor, på samme tid som de er mer villig til å oppgi medskyldige. Vi må derfor regne med at de lovovertrederne som det ikke lykkes politiet å skaffe tilstrekkelige beviser mot, gjennomgående er noe eldre enn de siktede som statistikken omfatter.

De yngste lovovertrederne hadde først og fremst vært innblandet i skadeverk, naskeri og innbrudd. Av de siktede for skadeverk var hele 66 prosent under 14 år. For naskeri og innbrudd var henholdsvis 54 og 52 prosent av de siktede under den kriminelle lavalder. Også for grove og simple tyverier var relativt mange (henholdsvis 38 og 34 prosent) av de siktede under 14 år. For disse lovovertredelsene var også relativt sett mange av de siktede 14—20 år. Brukstyveri av motorsykler og bilbrukstyveri er imidlertid de forbrytelsene som hyppigst blir begått av ungdom i disse aldersgruppene. Hele 70 og 69 prosent av de siktede for disse lovbrudd var således fra 14 til 20 år.

Statistikken viser at 52 prosent av de siktede for forbrytelser etterforsket i 1957 var barn og ungdom under 21 år. Prosentandelen av unge lovovertredere var høyest for brukstyverier av motorsykler, skadeverk, naskeri og bilbrukstyverier. Den utgjorde for disse fire forbrytelseskategorier henholdsvis 93, 89, 87 og 75. De forbrytelser som i størst utstrekning ble begått av voksne, var ærekrenkelser, underslag, bedrageri og krenkelse av ærbarhet ved ututktig atferd. For disse forbrytelsene var bare 5—10 prosent av de siktede under 21 år.

I aldersklassene 10—13 år og 14—17 år var siktede pr. 1 000 innbyggere 7,60 og 8,46, mens tilsvarende tall for aldersklassene 18—20, 21—24 og 25 år og over var henholdsvis 4,70, 4,20 og 1,54. I den grafiske framstillingen neste side er det gitt en mer detaljert oversikt over hyppigheten av siktede personer for ulike alderstrinn.

Kurven viser klart at storparten av lovbryterne er ungdom. Det at hyppigheten av siktede var høyest blant 13— og 14—åringene understreker klart dette faktum. Av 1 000 barn i denne alder hadde vel 11 stykker vært delaktige i én eller flere forbrytelser i 1957. Av de barn som viste seg å være delaktig i de anmeldte forbrytelser, var de minste bare 5 år gamle. Som rimelig er, var det svært få slike saker. Barn skyldig eller delaktig i forbrytelser stiger imidlertid sterkt for de etterfølgende aldersgrupper opp til 14 år. Statistikken viser at det ikke er grunnlag for den oppfatning at kriminalitetsproblemet først blir akutt etter skolepliktig alder.

For personer over 14 år viser tallet på siktede pr. 1 000 innbyggere en stadig nedgang fra aldersgruppe til aldersgruppe. Vi ser da bort fra den registrerte stigning fra 20 til 21 år, som sannsynligvis skyldes et tilfeldig utslag. Bedringen i kriminalitetsforholdene med stigende alder var særlig markert fram til 20-års alderen.

Da det ikke foreligger tilsvarende oppgaver over alderssammensetningen til de siktede i tidligere år, er det ikke mulig å avgjøre om den konstaterte aldersfordelingen for de siktede i 1957 skiller seg fra den som har vært vanlig i tidligere år. De foreliggende oppgaver for 1956 tyder på at forholdene det året i hoved-

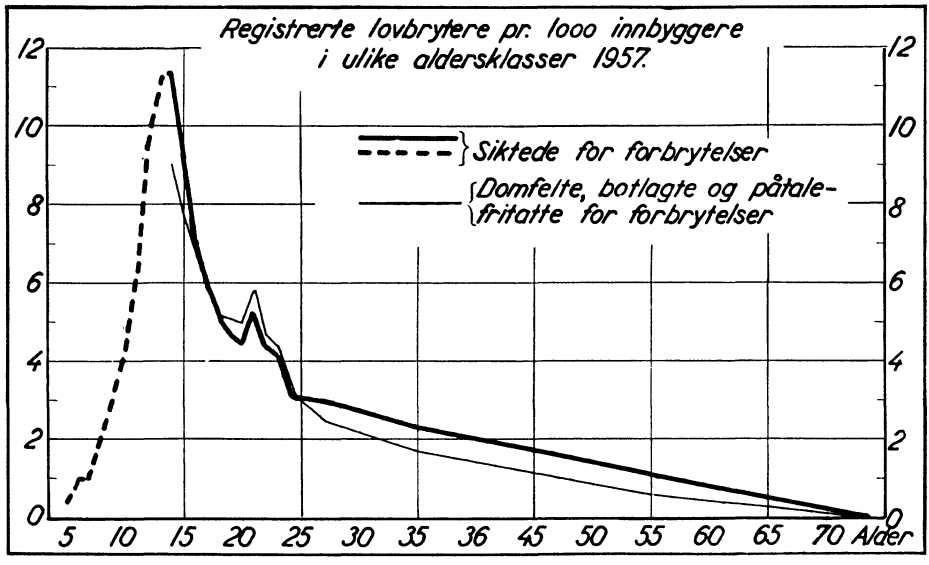

trekkene var de samme som i 1957 (se tabell 9). For aldersgruppene 10—13 og 14—17 år var imidlertid tallet på siktede pr. 1 000 innbyggere større i 1957 enn året før.

Tabell 9. Siktede for forbrytelser.

	Absolutte tall		Pr. 1 000 innbyggere	
	1956	1957	1956	1957
Under 10 år	522	457	1,65	1,48
10—13 år	1 485	1 824	6,68	7,60
14—17 »	1 220	1 533	6,96	8,46
18—20 »	607	584	5,03	4,70
21—24 »	583	673	3,54	4,20
25 år og over	3 483	3 325	1,63	1,54
I alt	7 900	8 396	2,51	2,65

Fordelingen av de siktede for forbrytelser ferdig etterforsket i 1957 etter kjønn viser at 7 496 var menn og at 590 var kvinner, mens det for de resterende 310 siktede ikke var opplyst noe om kjønn (se tabell III). Dette vil si at 93 prosent av de siktede var menn, mens 7 prosent var kvinner.

En tredjepart av de siktede kvinner hadde gjort seg skyldig i ærekrenkelser. For denne forbrytelse utgjorde kvinnene hele 40 prosent av de kjente lovovertrederne. Ellers viser statistikken at relativt mange (17—33 prosent) av de siktede for falsk forklaring, falsk anklage, forfalskning av dokument og grove bedragerier var kvinner. Det er ytterst sjelden av kvinner siktes for sedelighetsforbrytelser. Det samme gjelder også grove tyverier, bortsett fra tyveri fra personer på offentlig sted, hvor 13 prosent av de kjente gjerningsmennene var kvinner. Det er derimot vanligere at kvinner er delaktige i simple tyverier. Dette gjelder i første rekke butikktyveriene, hvor omtrent hver fjerde person som politiet hadde beviser mot i 1957, var kvinne. Også mange av de siktede for simple tyverier fra leiligheter var kvinner.

Tallet på siktede pr. 1 000 innbyggere 5 år og over utgjorde i 1957 4,94 for menn og 0,39 for kvinner. Etter disse oppgavene var således hyppigheten av siktede 12—13 ganger høyere blant menn enn kvinner. Det samme forhold går også igjen i oppgavene for de ulike aldersgrupper, bortsett fra aldersgruppen under 14 år. Det er svært sjelden at piker under 14 år er delaktige i straffbare handlinger.

Siktede etter tallet på begåtte forbrytelser.

Av de 8 396 personene som var siktet for forbrytelser i 1957 mente politiet at 6 811 eller 81 prosent var ansvarlige for 1 forbrytelse, mens 774 eller 9 prosent av de siktede hadde begått 2 forbrytelser. Av de resterende var 524 (7 prosent av de siktede) og 287 (3 prosent) siktet for henholdsvis 3—5 og mer enn 5 forbrytelser. Disse oppgavene viser at de siktede i 1957 gjennomgående var ansvarlige for flere forbrytelser enn de siktede i 1956. Etter de beregnede tall for 1956 var således 86 prosent av de siktede hver ansvarlige for bare 1 av de etterforskede forbrytelsene, mens 8, 4 og 2 prosent var implisert i henholdsvis 2, 3—5 og mer enn 5 forbrytelser.

Tabell 10. Siktede i 1957 etter tallet på begåtte forbrytelser.

	1	2	3	4–5	6–10	11–15	16 og flere	I alt
Forbr. mot off. myndighet	44	4	–	–	–	–	–	48
Forbr. mot den alm. orden og fred	205	12	3	1	–	–	–	221
Almenfarlige forbrytelser	43	1	–	2	1	–	–	47
Dokumentfalsk	104	2	2	–	1	–	–	109
Forbr. mot sedeligheten	271	22	3	2	2	–	–	300
Forbr. mot den personlige frihet	42	4	–	–	1	–	–	47
Forbr. mot liv, legeme og helbred	468	37	16	6	1	–	1	529
Ærekrenkelser	587	3	–	–	–	–	–	590
Underslag	216	19	5	8	9	–	3	260
Utpressing og ran	20	7	1	3	1	–	–	32
Bedrageri og utroskap	246	35	7	7	8	7	6	316
Skadeverk	601	32	5	1	–	–	–	639
Heleri og etterfølgende bistand	115	8	1	2	1	–	–	127
Tyverier	3 697	581	231	214	168	39	37	4 967
Grove tyverier	1 033	236	129	129	121	27	33	1 708
Simple tyverier	1 844	225	70	54	27	5	–	2 225
Naskeri	193	3	–	–	–	–	–	196
Brukstyveri av motorkjøretøy	627	117	32	31	20	7	4	838
Andre forbrytelser	152	7	4	–	–	1	–	164
Forbrytelser i alt	6 811	774	278	246	193	47	47	8 396

Siktede etter gjerningssted og bosted.

Av de siktede personene hadde 56 prosent begått den straffbare handling i byene, mens 43 prosent hadde øvet forbrytelsene på bygdene. De oppgavene som er gitt foran over fordelingen av de registrerte lovbrudd på byer og bygder, viser en høyere prosentandel for byene. Denne forskjell mellom oppgavene over etterforskede forbrytelser og siktede personer skyldes i første rekke at det er lettere for politiet å finne fram til gjerningsmennene på landsbygda enn i byene. Av forbrytelsene fra bygdene ble således 45 prosent oppklart i 1957 mot en opp-

klaringsprosent på 37 for byene. Dessuten forholder det seg slik at de siktede for forbrytelser begått i byene gjennomgående er ansvarlige for flere lovbrudd enn siktede fra bygdene. I 1957 hadde 22 prosent av de siktede fra byene begått flere forbrytelser. Tilsvarende tall for bygdene var 14 prosent.

Oppgavene over de siktedes fordeling etter gjerningssted (bygder, Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og andre byer) er stilt sammen i tabell V i tabellverket. Denne tabellen inneholder også opplysninger om de siktedes alderssammensetning og antall forbrytelser som siktelsene omfatter.

Tabell 11. Siktede pr. 1 000 innbyggere[1] etter alder og gjerningssted 1957.

	Bygder	Oslo	Bergen	Trondheim	Stavanger	Andre byer	Byer i alt
5— 9 år	0,90	1,01	8,21	7,12	4,62	2,33	2,86
10—13 »	4,82	8,08	36,45	20,82	24,49	20,09	17,38
14—17 »	5,55	14,39	25,13	20,48	17,81	17,16	17,31
18—20 »	2,80	8,99	7,12	7,06	9,40	10,04	9,13
21—24 »	2,89	6,09	6,51	5,62	11,01	6,58	6,52
25 år og over	0,97	2,72	2,05	3,42	2,55	2,48	2,59
I alt	1,71	3,72	6,20	5,88	5,31	4,86	4,60

[1] Innbyggere pr. 1. januar 1956 etter en opptelling ved de kommunale folkeregistre

Tallet på siktede pr. 1 000 innbyggere var for alle aldersgrupper større i byene enn i bygdene. I byene var imidlertid hyppigheten langt mer konsentrert om aldersgruppene fra 10 til 20 år enn tilfellet var på bygdene. Oppgavene for de enkelte byene viser i hovedtrekkene samme bilde av forbryterhyppigheten for de ulike alderstrinn. Oslo og Bergen skiller seg imidlertid ut fra de andre byene. I Oslo er det registrert et forholdsvis svært lavt tall for siktede under 18 år og da i første rekke for siktede under 14 år, mens oppgavene for Bergen viser spesielt høye tall for disse aldersgruppene. Siden det er lite sannsynlig at ungdom under 18 år er vesentlig mer lovlydige i landets hovedstad enn i Bergen og de andre byene, må disse resultatene være påvirket av at registreringspraksis på ett eller annet vis er forskjellig ved politikamrene. De undersøkelser Byrået har foretatt hos politiet har imidlertid ikke brakt for dagen noen prinsipiell forskjell i statistikkføringen. Resultatene av statistikken kan derfor tyde på at publikum i Oslo oftere unnlater å anmelde mindreårige lovovertredere til politiet enn tilfellet er i Bergen og andre byer. En annen forklaring kan være at kriminalpolitiet i Oslo på grunn av stort arbeidspress må konsentrere sin etterforskning om de alvorlige saker. Mer bagatellmessige saker, hvor barn relativt ofte er de skyldige, vil i så fall lett bli henlagt til observasjon uten noen inngående etterforskning. Det førstnevnte forsøk på å forklare hvorfor statistikken viser langt færre siktede under 18 år i Oslo enn i andre byer er det ikke mulig å kontrollere riktigheten av. De foreliggende oppgaver over politiets avgjørelse eller innstilling i de etterforskede sakene viser derimot at den sistnevnte forklaringen etter all sannsynlighet bør tillegges en del vekt. Etter statistikken for 1957 ble nemlig 74 prosent av forbrytelsene begått i Oslo henlagt som uoppklarte (jfr. den definisjon som er gitt foran), mens tilsvarende tall for Bergen og de andre byene var henholdsvis 56 og 57 prosent.

En gruppering av de siktede etter bosted (se tabell VI) viser at nesten like mange av lovovertrederne var bosatt på bygdene som i byene. Til sammenlik-

ning kan nevnes at av hele landets befolkning er vel dobbelt så mange bosatt på landsbygda som i byene.

Omtrent hver femte gjerningsmann bosatt på bygder begikk den eller de straffbare handlinger han er siktet for i byene, mens 1 blant 8 siktede bosatt i by hadde forbrutt seg under opphold på landsbygda. At bygdefolk begår forbrytelser i byer oftere enn byfolk forbryter seg på bygda, kan tyde på at det er institusjonelle forhold i byene som lettere utløser kriminelle handlinger enn forholdene på landsbygda. Forklaringen kan også være at bosatte på bygder gjennomgående oppholder seg mer i byene enn byfolk på bygdene.

Oppgavene i tabell VI viser likevel at siktede bosatt på bygder i større grad begikk de straffbare handlinger i sin bostedskommune enn tilfellet var for lovovertredere bosatt i byer. Av de siktede i 1957 som var bosatt på bygder, begikk således 66 prosent lovbruddene i sin bostedskommune, mens tilsvarende prosenttall for bosatte i byer var 57.

Personer domfelt, botlagt eller gitt påtaleunnlatelse.

Omfang og opplegg av statistikken.

Personer som kommer under straffeforfølgning fordi de har overtrådt den militære straffelov, blir ikke registrert i reaksjonsstatistikken. Ellers omfatter statistikken alle personer som har fått endelig fellende dom eller rettskraftig bot i vedkommende år. Statistikken omfatter dessuten personer som har fått påtaleunnlatelse for forbrytelser.

Oppgavene til statistikken over domfelte, botlagte og personer som får påtaleunnlatelse blir hentet inn på tre hovedskjemaer. Et skjema inneholder summariske oppgaver for hver kjøpstad og for bygdene (inkl. ladesteder) innen hvert domssogn over personer domfelt eller botlagt for forseelser. Oppgavene er spesifisert på de ulike avgjørelsesformer (vedtatt forelegg, dømt til fengsel eller bot, domsutsettelse og ren sikringsdom), rettsinstans og kjønn. For personer som får fellende dom eller som vedtar forelegg for forbrytelser, fylles det ut en individualoppgave. For hver person inneholder dette skjema opplysninger om navn, fødselsdato, fødested, bosted, kjønn, yrke, sivilstand og tidligere straffeforhold. Om forbrytelsene oppgis de lovparagrafer som er overtrådt, tidspunktet for overtredelsene og gjerningsstedet. Videre angis straffens art og størrelse og om straffen er gjort ubetinget eller betinget. Dersom det overfor vedkommende er besluttet å anvende sikring, domsutsettelse, straffeunnlatelse eller arbeidsskole, blir også dette opplyst. Oppgavene over personer som får påtaleunnlatelse for forbrytelser får Byrået gjennom Strafferegisteret i form av kopier av de tellekort som statsadvokatene er pålagt å sende dette register. Disse tellekortene er individualoppgaver med omtrent de samme opplysninger som skjemaet for de domfelte og botlagte for forbrytelser.

For overtredelser av pris- og rasjoneringslovgivningen blir det hentet inn egne summariske oppgaver. Denne særordning skyldes at disse overtredelsene blir behandlet i et eget avsnitt i statistikken, helt atskilt fra oppgavene over de andre lovbruddene. Videre blir det som et tillegg til den egentlige kriminalstatistikk innhentet oppgaver over avsluttede straffesaker ved herreds-, by- og lagmannsrettene.

Som det framgår av denne oversikt over oppgavene som innhentes, er det lagt mest vekt på registrering av de personer som har begått forbrytelser. For personer kjent skyldig i forseelsessaker omfatter statistikken, som tidligere nevnt, ikke påtaleunnlatelser. Opplysningene om de domfelte eller botlagte for forseelser

er også langt mer summariske enn de som registreres i forbrytelsessakene. For forseelser gir statistikken således ingen opplysninger om de lovbestemmelser som er overtrådt og om de personer som har begått forseelsene, og bare summariske oppgaver over de sanksjoner som er nyttet overfor lovovertrederne.

Til alkoholstatistikken innehenter Byrået særskilte oppgaver over tallet på personer som har begått drukkenskapsforseelser (løsgjengerloven §§ 16, 17 og 19) og personer som har overtrådt lovbestemmelsene om innførsel, omsetning og tilvirking av rusdrikk. Dessuten utarbeides det en egen statistikk over straffelte motorvognførere. Statistikken over drukkenskapsforseelser og forseelser mot rusdrikklovgivningen bygger på en annen definisjon av telleenheten enn kriminalstatistikken. Disse tre særstatistikkene er likevel et nyttig supplement til kriminalstatistikken, da de gir en viss oversikt over arten av de begåtte forseelser.

Den grunnleggende telleenhet i denne statistikken er den enkelte person. Personer som blir domfelt, botlagt eller gitt påtaleunnlatelse **mer enn en gang** i løpet av ett år, telles imidlertid med i statistikken for dette året like mange ganger som vedkommende er domfelt, har vedtatt bøteforelegg eller har fått påtaleunnlatelse i året.

Siden 1923 er «motivene» for de straffbare handlinger lagt til grunn for grupperingene etter forbrytelsens art, idet sakene er fordelt på følgende fire hovedgrupper: vinningsforbrytelser, voldsforbrytelser, sedelighetsforbrytelser og andre forbrytelser. Dette grupperingsprinsippet, som på enkelte punkter bryter med straffelovens kapitelinndeling, er ikke nyttet i politistatistikken. Ved opplegget av den siste fant Byrået det mest formålstjenlig å bruke samme gruppering av forbrytelsene som den straffeloven er bygget opp etter. Av hensyn til sammenlikninger mellom de to statistikkene har Byrået valgt å endre inndelingene i reaksjonsstatistikken fra og med 1957, slik at disse blir i samsvar med politistatistikken. Det vil imidlertid fortsatt bli utarbeidd en rekke oppgaver for de tidligere innarbeidde fire hovedgrupper av forbrytelser.

Samlet antall domfellelser, bøteleggelser og påtaleunnlatelser.

Oppgaver over tallet på personer som har fått endelig fellende dom, vedtatt bot eller som har fått påtaleunnlatelse for forbrytelser i årene 1947—1957 er stilt sammen i tabell VII i tabellverket. Tabell VIII inneholder oppgaver for de samme år over domfelte og botlagte i forseelsessaker, mens antall domfellelser, forelegg og påtaleunnlatelser pr. 1 000 innbyggere 14 år og over framgår av tabell IX.

Tallet på domfelte, botlagte og påtalefritatte (også omtalt som tallet på straffbare) for forbrytelser gikk stadig nedover i etterkrigsårene fram til 1953 og 1954. I 1954 ble det således fremmet 20 prosent færre forbrytelsessaker enn 6 år tidligere. Siden har imidlertid utviklingen vært en annen. I 1957 utgjorde tallet på straffbare for forbrytelser 5 035. Det vil si at antall personer kjent skyldig i forbrytelser er gått opp med 11 prosent fra 1956 og med 30 prosent i løpet av de tre siste årene. Tallet på domfellelser, bøteleggelser og påtaleunnlatelser i forbrytelsessaker er dermed kommet godt og vel opp på 1948-nivået.

Også tallet på domfelte og botlagte for forseelser gikk betydelig ned i årene etter 1947. Det laveste nivå ble nådd i 1951, da det ble registrert 25 prosent færre dommer og forelegg i forseelsessaker enn i 1948. Siden er forseelsestallet steget noe, men utviklingen de siste årene kan på ingen måte sammenliknes med den som forbrytelsestallene har vist. I 1957 ble det domfelt eller botlagt omtrent like mange personer for forseelser som foregående år.

Regnet pr. 1 000 innbyggere 14 år og eldre utgjorde tallet på personer domfelt, botlagt eller gitt påtaleunnlatelse i forbrytelsessaker 1,95 i 1948 mot 1,92 i

1957. Tilsvarende tall for 1955 og 1956 var henholdsvis 1,56 og 1,75. For forseelser ble det i 1957 domfelt eller botlagt 16,60 personer pr. 1 000 innbyggere 14 år og eldre. I 1948 var tallet 21,01.

I avsnittet om opplegget av statistikken er det påpekt at en og samme person godt kan bli telt med i statistikken to eller flere ganger i løpet av ett år. Betingelsene for dette er at vedkommende i løpet av dette året pådrar seg mer enn én dom, bot eller påtaleunnlatelse. For å få fram omfanget av slike dobbelttellinger er det i 1957 foretatt en særbearbeiding av individualoppgavene for forbrytelsessakene. Resultatene av denne undersøkelsen framgår av tabell 12.

Tabell 12. Personer kjent skyldig i forbrytelser i 1957 etter sanksjonenes art og antall.[1]

	Påtale-unn-latelse	Fore-legg	Dom	Påtale-unn-latelse og fore-legg	Påtale-unn-latelse og dom	Fore-legg og dom	I alt
1 sanksjon	1 859	295	2 464	–	–	–	4 618
2 sanksjoner ...	52	1	117	3	19	3	195
3 » ...	2	–	6	–	–	1	9
I alt	1 913	296	2 587	3	19	4	4 822

[1] Personer som er kjent skyldig flere ganger i året er i denne tabellen tatt med bare én gang.

I alt 204 personer ble i 1957 domfelt, botlagt eller gitt påtaleunnlatelse for forbrytelser mer enn én gang, idet 195 og 9 personer pådro seg henholdsvis 2 og 3 sanksjoner i løpet av året. Statistikken omfatter i alt 4 822 ulike personer. Ved å nytte tallet på domfellelser, vedtatte bøter og beslutninger om påtaleunnlatelse som uttrykk for antall personer kjent skyldig i forbrytelser, er Byrået altså kommet fram til et tall som ligger 213 eller 4 prosent for høyt. En tilsvarende opptelling for 1956 viste at tallet på domfellelser, bøteleggelser og påtaleunnlatelser det året var 5 prosent større enn tallet på de personene som pådro seg disse sanksjoner. Disse dobbelttellingene har neppe noen betydning for de konklusjoner som trekkes på grunnlag av det statistiske materialet.

Rettsinstans.

I norsk strafferettspleie er hovedregelen at påtalemyndigheten (politi, statsadvokater og riksadvokaten) skal reise tiltale ved en domstol for de straffbare handlinger den mener å kunne bevise at bestemte personer har begått. For straffbare handlinger hvor strafferammen er bøter eller inntil ett års fengsel, kan påtalemyndigheten imidlertid utferdige forelegg om bot i stedet for å reise tiltale. Et annet viktig unntak fra hovedregelen om at tiltale skal reises, danner reglene i straffeprosessloven og barnevernloven om påtaleunnlatelser.

For saker som påtalemyndigheten beslutter avgjort ved utferdigelse av forelegg eller påtaleunnlatelse, kan den siktede forlange å få saken prøvd ved domstolene. Gjør han ikke bruk av denne retten har forelegget samme rettskraft som en endelig fellende dom. Ved beslutninger om påtaleunnlatelse er det fra påtalemyndighetenes side forutsatt at skyldsspørsmålet er på det rene. Som regel er denne forutsetning oppfylt ved en uforbeholden tilståelse fra siktede. Det er derfor naturlig å betrakte en ikke påklaget beslutning om påtaleunnlatelse som en offisiell bekreftelse av skyldsspørsmålet på linje med en fellende dom. Uttrykket

Tabell 13. Personer kjent skyldig i avgjorte straffesaker i 1957 etter rettsinstans.

	Forbrytelser			Forseelser		
	Bygder	Byer	Hele landet	Bygder	Byer	Hele landet
Påtalemyndighetene.						
Forelegg[1]	186	118	304	11 676	27 664	39 340
Påtaleunnlatelse	957	1 034	1 991	–	–	–
I alt	1 143	1 152	2 295	11 676	27 664	39 340
Domstolene.						
Forhørsrett	535	979	1 514	776	1 355	2 131
Herreds- og byrett	442	572	1 014	1 172	787	1 959
Lagmannsrett	90	71	161	12	10	22
Høyesterett	19	32	51	34	28	62
I alt	1 086	1 654	2 740	1 994	2 180	4 174
Straffbare i alt	2 229	2 806	5 035	13 670	29 844	43 514

[1] Inklusive vedtatte bøter i retten etter strpl. § 377, siste punktum.

«personer kjent skyldig i lovovertredelser ved dom, forelegg eller påtaleunnlatelse» bygger på et slikt resonnement.

I 1957 fikk 54 prosent av de personene som ble kjent skyldig i forbrytelser, sin sak avgjort ved dom, mens henholdsvis 40 og 6 prosent av sakene ble avgjort ved påtaleunnlatelse og forelegg. Vel halvparten av de domfelte (55 prosent) fikk dom i forhørsrett, mens 37 prosent ble dømt i herreds- eller byrett. 6 prosent av de domfelte fikk sin sak avgjort i lagmannsrett og 2 prosent i Høyesterett.

Av de personene som ble straffet for forseelser i 1957 vedtok de fleste (90 prosent), på samme vis som tidligere år, politiets bøteforelegg. Forhørsrettene avsa de fleste fellende dommer i saker om forseelser. 51 prosent av dem som i 1957 ble domfelt for forseelser fikk endelig dom i forhørsrett mot 47 prosent i herreds- eller byrett.

I 1948 fikk 19 prosent av de straffbare for forbrytelser påtaleunnlatelse. Tilsvarende tall for 1956 og 1957 var 36 og 40 prosent. Straffesakene har således i de senere år i stadig større utstrekning endt med påtaleunnlatelse. Dette behøver ikke å bety at behandlingen av lovovertrederne er blitt vesentlig mildere i de senere år. Ved valg av reaksjonsmåte spiller forhold som alder og tidligere straffeforhold en avgjørende rolle. Økingen i tallet på påtaleunnlatelser kan derfor skyldes endringer i disse forhold. Dette spørsmål vil bli analysert nærmere i avsnittet om påtaleunnlatelsene.

Forbrytelsenes art.

Detaljerte oppgaver over de forbrytelsene som ligger til grunn for domfellelsene, foreleggene og påtaleunnlatelsene i 1957 er stilt sammen i tabell XI. Ofte vil det være flere overtredelser av ulike straffebestemmelser som ligger til grunn for sanksjonene. I slike saker er sanksjonen gruppert på den av forbrytelsene som kan medføre strengest straff.

Hele 73 prosent av de personene som ble kjent skyldig i forbrytelser i 1957, hadde begått vinningsforbrytelser, 11 prosent hadde gjort seg skyldig i voldsforbrytelser, mens henholdsvis 6 og 10 prosent er gruppert som sedelighetsforbrytere og «andre forbrytere».

Tabell 14. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for ulike hovedgrupper av forbrytelser.

	Bruks-tyveri av motor-kjøretøy	Andre tyverier	Under-slag, bedra-geri og utro-skap	Andre vin-nings-forbr.	Vin-nings-forbr. i alt	Volds-forbr.	Sedelig-hets-forbr.	Andre forbr.	I alt
1948	195	2 505	403	306	3 409	639	311	491	4 850
1949	174	2 143	434	278	3 029	682	322	460	4 493
1950	184	2 030	366	175	2 755	621	306	474	4 156
1951	220	1 969	312	191	2 692	599	305	483	4 079
1952	325	2 049	305	176	2 855	527	294	452	4 128
1953	388	1 847	259	180	2 674	512	241	441	3 868
1954	372	1 763	237	181	2 553	556	292	470	3 871
1955	474	1 817	270	160	2 721	548	277	477	4 023
1956	622	2 153	365	204	3 344	532	285	391	4 5[illegible]2
1957	711	2 463	346	188	3 708	534	297	496	5 035

Utviklingen i tallet på sanksjoner for forbrytelser er dominert av vinningsforbrytelsene, i første rekke av tyveriene. Tallet på straffbare for volds- og sedelighetsforbrytelser har nærmest holdt seg konstant fra 1948 til 1957. Oppgavene har snarere vist en nedadgående tendens enn stigning. Den markerte oppgang i kriminalitetstallene de tre siste årene skyldes en øking i tallet på straffbare for vinningsforbrytelser, eller nærmere bestemt tyverier og brukstyverier av motorkjøretøy. For denne siste forbrytelse ble det sanksjonert 711 ganger i 1957. Det har her i landet aldri vært registrert tilnærmelsesvis så mange brukstyverier av motorkjøretøy som i 1957. Til sammenlikning nevnes at statistikken for 1939 omfatter 160 brukstyverier og at det i 1949, det etterkrigsåret som hadde færrest bil- og motorsykkeltyverier, ble registrert 174 slike forbrytelser. For grove og simple tyverier og naskerier er tallet på domfellelser, forelegg og påtaleunnlatelser steget med nesten 40 prosent fra 1954 til 1957.

Forseelsenes art.

Oppgavene til kriminalstatistikken inneholder, som tidligere nevnt, ingen opplysninger om arten av de begåtte forseelsene. Men på grunnlag av andre oppgaver som Byrået innhenter, får man et visst inntrykk av hvordan forseelsene fordeler seg på de største gruppene. Således gir alkoholstatistikken opplysninger om personer som har gjort seg skyldig i drukkenskapsforseelser og i overtredelser av lovbestemmelsene om innførsel, omsetning og tilvirkning av rusdrikk, mens statistikken over motorvognsaker har oppgaver over forseelser mot motorvognloven.

Statistikken over drukkenskapsforseelser omfatter personer som blir ilagt straff etter løsgjengerlovens §§ 16, 17 og 19. Den omfatter imidlertid også de personer som får advarsel av politiet for misbruk av alkohol. I oppgavene til kriminalstatistikken er personer som blir tildelt advarsler, ikke tatt med. For å kunne sammenlikne resultatene av drukkenskapsstatistikken og forseelsesoppgavene i kriminalstatistikken, er det således nødvendig å skille ut advarslene i den førstnevnte av disse statistikkene. Det foreligger imidlertid ingen landsomfattende oppgaver over bruken av advarsler i drukkenskapssaker. På grunnlag av årsberetningene for Oslo politi, kan bruken av advarsler for drukkenskapsforseelser ved dette politikammer bestemmes. Oppgavene viser at over 30 prosent av drukkenskapssakene blir avgjort ved tildeling av advarsel. Det er grunn til å anta at bruken av advarsler er langt mindre ved andre politikammer. I de

Tabell 15. Domfelte og botlagte for ulike hovedgrupper av forseelser.

	Drukkenskapsforseelser		Rusdrikkforseelser		Motorvognlov og trafikkregler	Av dette Mvgl. § 17 2. ledd	Andre forseelser[3]	I alt
	Registrert	Korrigerte tall[1]	Registrert	Korrigerte tall[2]				
1952	33 728	25 300	2 289	1 700	7 653	852	6 083	40 736
1953	34 985	26 700	2 571	1 900	8 917	1 070	4 784	42 301
1954	33 086	26 200	2 672	2 000	11 114	1 219	5 618	44 932
1955	31 888	24 800	2 125	1 600	10 699	1 378	4 687	41 786
1956	32 721	24 900	2 123	1 600	12 915	1 571	4 123	43 538
1957	32 412	24 500	1 987	1 500	15 363	1 838	2 151	43 514

[1] I de korrigerte tall er advarsler gitt av politiet for alkoholmisbruk holdt utenfor. Tallet på advarsler er beregnet etter oppgaver for Oslo. For landet ellers er det regnet med at det ble gitt advarsler i 15 prosent av de registrerte drukkenskapssaker. [2] Tallene er korrigert for dobbelttellinger som er anslått til å utgjøre 25 prosent av de registrerte forseelsene. [3] Residualt bestemt.

korrigerte tallene i tabell 15 er det regnet med at advarsler blir nyttet for 15 prosent av de drukkenskapsforseelser som registreres andre steder enn i Oslo. Basert på denne forutsetning er tallet på personer botlagt eller domfelt for drukkenskap i 1957 beregnet til 24 500. Også statistikken over rusdrikkforseelser bygger på en annen definisjon av telleenheten enn kriminalstatistikken. En person som har vedtatt bot eller fått endelig dom for ulovlig innførsel, omsetning eller tilvirking av rusdrikk, blir i alkoholstatistikken telt med flere ganger dersom boten eller dommen omfatter overtredelser av flere bestemmelser. På grunnlag av oppgaver for Oslo synes det rimelig å regne med at dobbelttellingene i denne statistikken utgjør omtrent 25 prosent av de registrerte forseelsene. Anslagsvis ble således 1 500 personer botlagt eller domfelt for hjemmebrenning, smugling, gauking o. l. i 1957. Samme år ble 15 363 personer botlagt eller domfelt for overtredelser av motorvognloven og trafikkreglene. Av disse ble 1 838 straffet for kjøring i alkoholpåvirket tilstand.

Etter disse korrigerte oppgavene ble ca. 56 prosent av samtlige forelegg og dommer i forseelsessaker i 1957 ilagt for drukkenskapsforseelser, mens trafikksakene svarte for ca. 35 prosent av de registrerte forelegg og dommer. Det store tallet på forseelsessaker som rettsmyndighetene stadig arbeider med, er følgelig fullstendig dominert av alkoholsaker og trafikksaker.

De to hovedgrupper av forseelser har vist en motsatt utviklingstendens i de ti siste årene. Antall forelegg og dommer for trafikkforseelser viser en markert stigning fra år til år, mens drukkenskapsforseelsene viser nedgang. Denne nedgangen gjorde seg først og fremst gjeldende i de to første årene av tiårsperioden, da antall forelegg og dommer for drukkenskap gikk ned med 29 prosent. Siden har tallet på bøter og dommer for drukkenskap holdt seg omkring et nivå på ca. 25 000 pr. år. Tallet på domfelte og botlagte motorvognførere var mer enn 2 ½ gang så høyt i 1957 som ti år tidligere. Det er også grunn til å nevne at tallet på registrerte promillekjørere er steget vesentlig de siste årene. I 1949 var det i alt 658 motorvognførere som ble dømt til fengsel eller ilagt bot for promillekjøring, mens tallet for 1957 var 1 838, dvs. mellom 2 ½ og 3 ganger høyere enn i 1949. Her bør nevnes at bilparken er fordoblet og tallet på motorsykler tredoblet i samme tidsrom.

Alderen til de straffbare for forbrytelser — ungdomskriminaliteten.

Av de straffbare i 1957 var 27 prosent i alderen 14—17 år ved forøvelsen av de påtalte forbrytelser, mens 13 og 14 prosent var henholdsvis 18—20 og 21—24 år. Over halvparten av de straffbare var altså under 25 år.

Tabell 16. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser.

	Absolutte tall					Pr. 1 000 innbyggere				
	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt[1]
1949	540	494	759	2 700	4 493	3,26	3,64	3,89	1,35	1,80
1950	471	484	729	2 472	4 156	2,98	3,69	3,95	1,21	1,66
1951	606	513	605	2 355	4 079	3,83	3,92	3,28	1,15	1,62
1952	631	517	577	2 403	4 128	3,96	4,12	3,19	1,16	1,63
1953	599	514	572	2 183	3 868	3,68	4,23	3,22	1,05	1,52
1954	622	511	574	2 164	3 871	3,72	4,34	3,29	1,03	1,51
1955	794	515	563	2 151	4 023	4,59	4,37	3,32	1,01	1,56
1956	1 025	577	596	2 354	4 552	5,85	4,78	3,62	1,10	1,75
1957	1 341	630	715	2 349	5 035	7,40	5,07	4,46	1,09	1,92

[1] Pr. 1 000 innbyggere 14 år og over.

I 1950 gjaldt 23 prosent av sanksjonene for forbrytelser ungdom under 21 år, mens tilsvarende tall for 1954 var 29 og hele 39 i 1957. Disse prosenttallene forteller at det i de senere år blant de straffbare for forbrytelser stadig er blitt flere ungdommer. Dette kan for en del skyldes økingen i ungdomskullenes størrelse.

På grunn av endringene i befolkningens alderssammensetning, er det ved alminnelige studier av utviklingen i kriminaliteten over en årrekke mest hensiktsmessig å basere analysen på utregnede tall for forholdet mellom straffbare og innbyggere i ulike aldersgrupper. I tabell 16 er det, foruten tallet på straffbare i ulike aldersgrupper, stilt sammen slike forholdstall for årene 1949—1957.

En grafisk framstilling av de samme sanksjonshyppigheter er gitt i figuren nedenfor.

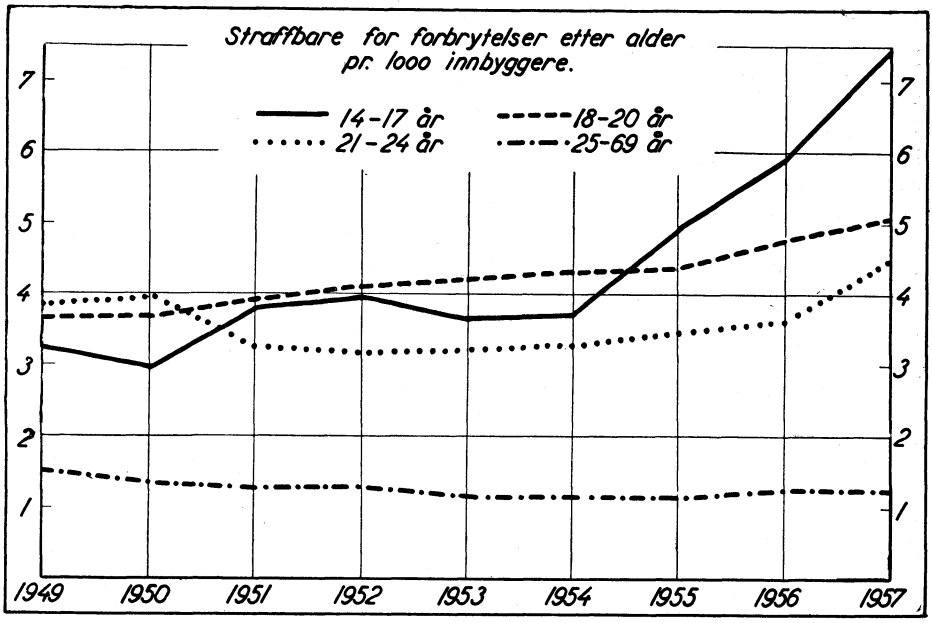

Sanksjonshyppigheten for den yngste aldersgruppen (14—17-åringene) viser en kraftig stigning fra 1954 og fram til 1957. I løpet av disse tre årene er hyppigheten av domfellelser, botleggelser og påtaleunnlatelser for forbrytelser begått av 14—17-åringer så å si fordoblet. Også for aldersklassen 18—20 år har kriminalitetsforholdene forverret seg fra år til år siden 1949. Så sant det er riktig å regne med samvariasjon mellom tallet på sanksjoner og reell kriminalitet, viser disse oppgavene at vi nå er inne i en periode med sterkt stigende ungdomskriminalitet. Så markerte som utslagene i tallene er, er det neppe mulig å peke på momenter som kan endre denne konklusjon.

For aldersklassen 21—24 år gikk tallet på straffbare pr. 1 000 innbyggere ned fra år til år i den første halvpart av siste tiårsperiode. Siden har den registrerte forbryterhyppighet også for disse aldersgrupper vist en svak stigende tendens, som i de siste år er gått over i en betydelig oppgang. Tallet på personer 25 år og over som kjennes skyldig i forbrytelser, har vist en gunstig utvikling i hele etterkrigstiden, men også her er bedringen stoppet opp i 1956 og 1957.

Siden 1923, da statistikken fikk sitt nåværende omfang, er det ikke i noe år i fredstid registrert så mange unge lovovertredere som i 1957. 1932 er det året i mellomkrigstiden som hadde den høyeste sanksjonshyppigheten for ungdom under 21 år. Promillen ugjorde da 3,97, mens tilsvarende tall for 1957 er 6,45.

Reaksjonsstatistikken har i alle år fram til 1950 vist at forbryterhyppigheten var størst i 21—24-års alderen. Fra og med 1951 og fram til 1954 var tallet på dømte, botlagte og påtalefridde satt i forhold til folketallet, høyest for personer i alderen 18—20 år, mens statistikken for de siste tre årene viser at personer i 14—17-års alderen har overtatt denne tvilsomme ledelse. Denne forskyvning i de senere år av den maksimale kriminalitetsrisiko mot stadig yngre aldersgrupper er viktig for forståelsen av de oppsiktsvekkende resultater som politistatistikken for 1957 viser angående de siktedes fordeling etter alder. På grunn av den ulike oppbygging av politistatistikken og reaksjonsstatistikken er det ikke mulig å foreta en direkte sammenlikning mellom resultatene av disse to statistikkene. Politistatistikken omfatter personer siktet for en eller flere forbrytelser ferdig etterforsket av politiet i tellingsåret, mens reaksjonsstatistikken bygger på oppgaver over de personer som i løpet av året har fått sin forbrytelsessak avgjort ved dom, forelegg eller påtaleunnlatelse. I tillegg til denne forskjell i omfang og registreringstidspunkt bygger statistikkene også på ulike prinsipper med hensyn på opptellingen av personene. I politistatistikkens tall er en bestemt siktet person bare telt med én gang i samme år, mens personer som domfelles, bøtelegges eller gis påtaleunnlatelse flere ganger samme år, telles med i reaksjonsstatistikken for hver sanksjon. Når det tas hensyn til disse forskjeller i opplegget av statistikkene, er det meget godt samsvar mellom de bilder disse gir av forbrytelseshyppigheten i 1957 for de ulike aldersgrupper. For å vise dette er sanksjonshyppigheten tegnet inn i diagrammet på side 24 sammen med aldersoppgaver for de siktede for forbrytelser i 1957.

Foran er det påpekt at kriminaliteten i Norge er dominert av tyvs- og annen vinningskriminalitet. For unge lovbrytere gjelder dette i ennå høyere grad enn for de voksne gjerningsmenn. Av de straffbare under 21 år i 1957 ble således 85 prosent funnet skyldig i vinningsforbrytelser, mens tilsvarende tall for de voksne gjerningsmenn var 66 prosent. Denne forskjell har ikke vært fullt så stor tidligere. Den registrerte stigning i ungdomskriminaliteten i de senere år skyldes nemlig i stor utstrekning en stigende tyvskriminalitet. Her kommer brukstyveriene av motorkjøretøy sterkt inn i bildet. En betydelig del av stigningen i antall straffe-rettslige sanksjoner mot personer under 21 år har disse lovovertredelsene

som bakgrunn. Oppgangen fra 1949 til 1955 på i alt 275 dommer, forelegg og påtaleunnlatelser for personer under 21 år kan således i sin helhet tilskrives stigningen i bil- og motorsykkeltyveriene. Den markerte oppgang i ungdomskriminaliteten de to siste årene kan imidlertid bare delvis forklares ved henvisning til brukstyveriene. Fra 1955 til 1956 utgjorde stigningen i tallet på sanksjoner for bil- og motorsykkeltyverier 41 prosent av samlet oppgang i sanksjonstallet for ungdom under 21 år, mens tilsvarende forholdstall var 26 prosent for perioden 1956—57. Det er først og fremst sanksjoner for vanlige tyvsforbrytelser som ligger til grunn for den store oppgang i tallet på unge straffbare i denne perioden.

I tidsrommet 1950—57 er den registrerte sanksjonshyppighet for personer under 21 år gått opp fra 5,86 til 11,34 i Oslo, fra 6,58 til 13,49 i andre byer og fra 2,25 til 4,37 på bygdene, dvs. at den er omtrent fordoblet i alle de tre områder. Dette tyder på at de siste års øking i ungdomskriminaliteten er et landsomfattende fenomen.

Tidligere straffeforhold.

I statistikken over domfelte og botlagte i forbrytelsessaker er det i alle år siden 1892 gitt opplysninger om tallet på straffelte som også tidligere har vært straffet for forbrytelser. Ved en omlegging av skjemaet i 1956 ble spørsmålet om tidligere straffeforhold utvidd til også å gjelde eventuelle tidligere påtaleunnlatelser. Denne komplettering av opplysningene om tidligere straffeforhold er først blitt effektiv i statistikken for 1957. For personer som får påtaleunnlatelse har statistikken ikke inneholdt noen opplysninger om tidligere straffeforhold. Også på dette punkt er statistikken utvidd i 1957, idet Byrået har fått høve til å undersøke dette forhold i Strafferegisteret. Dette register inneholder imidlertid ikke fullstendige oppgaver over personer botlagt for forbrytelser, for de påtalefritatte mangler derfor oppgaver over eventuell tidligere bøteleggelse. Med dette unntak, skulle statistikken fra og med denne årgang kunne gi en fullstendig oversikt over tallet på straffbare som også tidligere er kjent skyldig i forbrytelser.

Av de domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1957 hadde 1 993 eller 40 prosent også tidligere vært straffbare for forbrytelser (se tabell XV). Oppgavene for de ulike aldersklasser viser — som rimelig er — at andelen av tidligere straffbare er stigende med forbryternes alder. I aldersklassen 14—17 år var 14 prosent tidligere straffbare, mens tilsvarende tall for straffbare over 25 år var 56 prosent.

Blant vinningsforbryterne er det flere tilbakefallsforbrytere enn tilfellet er for de andre forbryterkategorier. Av vinningsforbryterne under og over 21 år var henholdsvis 20 og 59 prosent tidligere straffbare. For de andre forbrytergrupper utgjorde tilsvarende prosentandeler 15 og 41 prosent.

Av personer under 21 år og personer 21 år og eldre kjent skyldige i grove tyverier, var henholdsvis 27 og 69 prosent tilbakefallsforbrytere. Blant bil- og motorsykkeltyvene var det også relativt mange som hadde forbrutt seg før. Andelen av tidligere straffbare for disse lovovertredere var 19 prosent for unge gjerningsmenn mot 42 prosent for de voksne.

For årene før 1957 gir de foreliggende oppgaver bare opplysninger om hvor mange av de domfelte og botlagte som tidligere var straffet for forbrytelser. En tilbakegående oversikt må derfor bygges på dette ufullstendige residivmateriale.

Tabell 17 viser at det var forholdsvis flere tidligere straffede blant de domfelte og botlagte i 1957 enn året før. Dette gjelder i første rekke de yngste aldersgrupper. Oppgavene gir imidlertid ikke grunnlag for slutninger om noen endring i andelen av tilbakefallsforbrytere i de senere år.

Tabell 17. Domfelte og botlagte som også tidligere er straffet for forbrytelser.

	Absolutte tall					I prosent av alle domfelte og botlagte				
	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 og over	I alt	14–17 år	28–20 år	21–24 år	25 og over	I alt
1951	3	53	187	1 211	1 454	8	20	38	55	49
1952	3	40	173	1 277	1 493	7	16	39	58	51
1953	7	34	152	1 165	1 358	16	14	35	58	50
1954	3	58	156	1 142	1 359	7	23	35	57	50
1955	5	67	155	1 081	1 308	10	24	35	55	48
1956	5	57	152	1 206	1 420	8	20	35	57	49
1957	10	77	203	1 226	1 516	12	26	37	58	50

Påtaleunnlatelse for forbrytelser.

Ifølge straffeprosesslovens § 85, 2. ledd kan «påtale unnlates såfremt slike særlige forhold er til stede at påtalemyndigheten etter en samlet vurdering finner at overveiende grunner taler for ikke å påtale handlingen». Dessuten kan påtalemyndigheten etter §§ 57 og 58 i barnevernloven unnlate å reise tiltale mot personer i alderen 14—17 år og personer som går på eller er utskrevet på prøve fra en spesialskole for barn med tilpasningsvansker eller et annet behandlingshjem for slike barn.

Som tidligere nevnt fikk 1 991 eller 40 prosent av de straffbare i 1957 påtaleunnlatelse. Disse tallene viser tydelig at reglene om unnlatelse av påtale er en viktig del av norsk strafferettspleie.

Tabell 18. Påtalefritatte i prosent av tallet på straffbare 1957.

	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt	Av disse:	
						Menn	Kvinner
Vinningsforbr.	95	55	26	10	45	44	61
Voldsforbr.	64	9	3	4	9	9	26
Sedelighetsforbr.	93	69	38	13	32	32	50
Andre forbr.	96	62	29	13	34	32	51
I alt	94	53	24	10	40	38	57
Tidl. ikke straffbare	95	65	34	19	56	55	71
Tidl. straffbare	85	25	9	3	14	14	19

Hele 94 prosent av de straffbare 14—17 åringer fikk i 1957 påtaleunnlatelse (se tabellene 18 og XVII). For personer 25 år og eldre var tilsvarende tall 10 prosent. Det er således i første rekke forbrytelsessakene mot unge lovovertredere som blir avgjort ved påtaleunnlatelser. I tillegg til alderen viser oppgavene at tidligere straffeforhold blir tillagt stor vekt ved valg av reaksjonsmiddel. Således var det bare 3 prosent av de tidligere straffbare over 24 år som fikk påtaleunnlatelse i 1957, mens andelen av påtaleunnlatelser var 19 prosent for de tidligere ikke straffbare i denne alder.

En oppdeling etter hovedgrupper av forbrytelser viser ingen vesentlige forskjeller i andelen av påtaleunnlatelser, bortsett fra saker om voldsforbrytelser.

Tabell 19. Påtalefritatte i årene 1949—1957 i prosent av tallet på straffbare.

	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1949	86	34	13	7	21
1950	86	41	19	8	22
1951	94	49	18	7	27
1952	93	52	24	9	29
1953	93	52	25	9	30
1954	93	50	23	7	29
1955	94	46	22	9	32
1956	93	50	27	10	36
1957	94	53	24	10	40

Påtalemyndigheten gir i slike saker påtaleunnlatelse langt sjeldnere enn i saker mot andre kategorier av lovovertredere.

Det var i 1957 flere personer som fikk påtaleunnlatelse for forbrytelser enn i noe tidligere år. Også i forhold til antall straffbare i alt viser oppgavene at det i 1957 ble gitt flere påtaleunnlatelser enn noen gang før. For å avgjøre om dette innebærer en tendens til en mildere behandling av lovovertrederne, er det nødvendig å se tallet på påtaleunnlatelser i sammenheng med forbryternes fordeling etter alder og tidligere straffeforhold. En slik analyse m. h. t. aldersfordelingen (om tidligere straffeforhold foreligger det ingen tilbakegående oppgaver) viser at det i de senere år ikke har vært noen alminnelig tendens til utvidd bruk av påtaleunnlatelser. Over et lengre tidsrom er det imidlertid ingen tvil om at bruken av påtaleunnlatelser er utvidd. For aldersgruppen under 21 år er andelen av påtaleunnlatelser steget fra 46 prosent i 1931 til 81 prosent i 1957, mens den for aldersgruppene 21—24 år og 25 år og eldre er gått opp henholdsvis fra 12 til 24 prosent og fra 5 til 10 prosent.

For de yngste lovovertredere synes denne langtidsutvikling i bruken av påtaleunnlatelsesinstituttet å ha stabilisert seg på et maksimumsnivå fra og med 1951. Fra da av har 93—94 prosent av de straffbare 14—17-åringer fått påtaleunnlatelse. Dette betyr at påtaleunnlatelse er blitt den alminnelige reaksjon overfor de yngste lovovertredere.

De helt unge lovovertrederne får som regel påtaleunnlatelse etter barnevernloven. Nesten 90 prosent av de personene som i de siste årene har fått påtaleunnlatelse i 14—17-årsalderen, har sluppet påtale etter reglene i §§ 57 og 58 i lov om barnevern eller etter tilsvarende regler i den tidligere lov om forsømte barn. Av samtlige påtaleunnlatelser i 1957 ble 57 prosent gitt etter barnevernloven, resten — 43 prosent — ble gitt i henhold til straffeprosesslovens § 85, annet og følgende ledd.

Det reelle innhold i en påtaleunnlatelse etter barnevernloven er en overføring av behandlingsansvaret til barnevernsnemndene. Med det omfang disse beslutningene har fått i våre dager, er det klart at barnevernsnemndene er blitt et meget sentralt organ, ikke bare for forebyggelse av kriminelle handlinger, men også i behandlingen av unge lovbrytere. De oppgaver som foreligger om barnevernsnemndenes behandling av lovovertredere er svært mangelfulle. Etter Barnevernsstatistikken for 1957[1] mottok nemndene det året meldinger om 528 barn som var gitt påtaleunnlatelse etter barnevernloven. I 77 prosent av disse sakene

[1] Se Statistiske meldinger nr. 3, 1959.

fant barnevernsnemndene, etter undersøkelser av hjemmet og ofte etter samtaler med barn og foreldre, ingen grunn til igangsetting av vernetiltak. For de 23 prosent av barna hvor det ble fattet beslutning om vernetiltak, ble snaut halvparten besluttet satt under omsorg (anbrakt i fosterhjem, barnehjem, verneskole og spesialskole), mens resten ble besluttet satt under tilsyn eller annet forebyggende tiltak.

Tabell 20. Påtaleunnlatelser med eller uten betingelser i 1957.

	Etter §§ 57 og 58 i lov om barnevern	Etter strpl. § 85, annet og følgende ledd							I alt
		Uten betingelser	Prøvetid i inntil 2 år	Prøvetid og tilsyn	Prøvetid, tilsyn og erstatning	Prøvetid og erstatning	Prøvetid og andre betingelser	I alt	
14—17 år	1 130	3	67	33	10	15	–	128	1 258
18—20 »	5	13	191	72	17	33	–	326	331
21—24 »	–	5	115	24	7	21	–	172	172
25 år og over	–	17	147	19	5	41	1	230	230
I alt	1 135	38	520	148	39	110	1	856	1 991

Disse oppgavene omfatter bare ca. halvparten av de barn som faktisk fikk påtaleunnlatelse etter barnevernloven i 1957. Siden det er grunn til å regne med at hyppigheten av vernetiltak er langt lavere for de påtalefritatte som ikke er kommet med i barnevernsstatistikken, enn for dem som er det, må vi gå ut fra at det er vesentlig mindre enn 23 prosent av beslutningene om påtaleunnlatelse for 14—17-åringer som følges opp med vernetiltak.

Bare 4 prosent av påtaleunnlatelsene etter strpl. § 85, annet ledd ble i 1957 gitt uten betingelser. Resten av disse påtaleunnlatelsene ble alle gitt på betingelse av at siktede unnlater å begå noen ny straffbar handling i en prøvetid på 2 år. Av de andre betingelsene som straffeprosessloven gir anvisning på, er det tilsyn og erstatning til fornærmede som har noen tallmessig betydning. I 23-prosent av de betingede påtaleunnlatelsene i 1957 var tilsyn forutsatt, mens erstatning til fornærmede ble satt som betingelse for 18 prosent av de betingede påtaleunnlatelsene. En sammenlikning med tilsvarende tall for foregående år viser en liten øking i andelen av betingede påtaleunnlatelser. I 1956 ble tilsyn forutsatt i 20 prosent av påtaleunnlatelsene etter straffeprosessloven, samme forholdstall var i 1957 gått opp til 22 prosent.

I de saker hvor påtaleunnlatelse blir gitt på betingelse av at lovbryteren betaler erstatning til fornærmede, er størrelsen av erstatningsbeløpene sterkt varierende. For de 149 saker av denne kategori i 1957 varierte de fastsatte erstatninger fra kr. 5 til kr. 3 600. I alt utgjorde erstatningene kr. 75 000 eller gjennomsnittlig kr. 500.

Straff for forbrytelser.

Fengsel og bøter er de alminnelige straffer som anvendes overfor lovbrytere. Når en person mellom 18 og 23 år blir kjent skyldig i én eller flere forbrytelser, kan domstolen, i stedet for å idømme straff, bestemme i dommen at domfelte skal anbringes i en arbeidsskole for unge lovbrytere. Når særlige grunner tilsier det, kan også en person som er under 18 år settes i arbeidsskole. Har man å gjøre med en lovovertreder som har mangelfullt utviklede eller varig svekkede sjelsevner, eller som ellers er i en tilstand som nevnt i strl. § 39 nr. 1, og det er

fare for at vedkommende på ny vil begå en lovovertredelse, kan retten i dommen bestemme at det skal anvendes sikringsmidler mot ham. Sikringsmidler blir i alminnelighet anvendt ved siden av straff. Sinnssyke lovovertredere kan imidlertid bare sikres, liksom det i enkelte tilfelle ellers bare nedlegges påstand om sikring. Fra 15. juni 1955 kan retten etter strl. §§ 52 og 55 avsi dom på at en person er skyldig i en straffbar handling uten å ilegge straff. Retten kan nemlig utsette med å idømme straff, såframt dette antas å være mest formålstjenlig. Dersom domfelte er under 18 år, kan retten helt avstå fra å idømme straff og i stedet overlate til barnevernsnemnda å treffe forføyning.

I 1957 fikk 2 537 personer eller 83 prosent av alle domfelte og botlagte for forbrytelser, dom på fengsel, mens 403 personer eller 13 prosent av de straffede ble ilagt bot (se tabell XVII). Av de andre domfelte fikk 21 dom på sikring alene, 27 ble dømt til anbringelse i arbeidsskole og 56 fikk domsutsettelse. Fordelingen av de domfelte og botlagte etter sanksjonenes art var omtrent den samme i 1957 som i de nærmest foregående år.

På grunnlag av meldingene til Strafferegisteret om de dommer hvor sikringsmidler kan anvendes, utarbeider Fengselsstyret en oversikt over de sikringsmidler statsadvokaten treffer beslutning om.

Tabell 21. Sikringsdommer etter statsadvokatenes beslutning om sikringsmiddel og tallet på forvaringsdommer.

	1953	1954	1955	1956	1957		
					Menn	Kvinner	I alt
Sikring etter strl. § 39, 1 og 2 og § 39 a, 2, jfr. § 39.							
Anvisning av oppholdssted, politioppsikt, tilsyn eller avholdsplikt (a—c)	42	57	79	64	44	3	47
Privat forpleining enten alene eller i forbindelse med de i a—c nevnte sikringsmidler (d)	8	9	11	11	15	1	16
Anbringelse i arbeidshus, sinnssykehus, kur- eller pleieanstalt, sikringsanstalt (e)	23	29	21	20	28	–	28
Fengslig forvaring (f)	2	–	2	2	3	–	3
Ingen beslutning eller besluttet utvist	46	23	24	23	30	–	30
Sikringsdommer i alt	121	118	137	120	120	4	124
Fordelt på:							
Vinningsforbrytelser	59	47	44	48	51	2	53
Voldsforbrytelser	22	13	32	19	23	1	24
Sedelighetsforbrytelser	24	32	39	46	37	–	37
Andre forbrytelser	10	20	18	6	7	1	8
Forseelser etter løsgjengerl. og rusdrikklovgivningen	4	3	2	1	2	–	2
Andre forseelser	2	3	2	–	–	–	–
Forvaring etter strl. § 39 a, 1	4	1	–	4	3	–	3

I 1957 ble det avsagt i alt 124 sikringsdommer. Tilsvarende tall for foregående år var 120. Sikring kan ha en rekke former, fra de milde som alkoholforbud eller forbud mot å ta opphold et bestemt sted, til de strengere som anbringelse i anstalt. Storparten av beslutningene går ut på anvisning av eller forbud mot

bestemt oppholdssted, tilsyn og/eller avholdsplikt. Disse sikringsmidler ble i 1957 besluttet nyttet for 47 personer, mens 28 personer ble besluttet anbrakt i arbeidshus, sinnssykehus, kuranstalt, pleieanstalt eller sikringsanstalt.

Tabell 22. Fengselsdømte etter utmålt straff.

	21–90 dager	91 dager –5 mdr.	6 mdr. –1 år	Over 1 år	I alt
1952	1 296	398	585	149	2 428
1953	1 178	366	574	137	2 255
1954	1 173	332	569	154	2 228
1955	1 176	313	544	166	2 199
1956	1 149	412	648	160	2 369
1957	1 185	486	703	163	2 537

I 1957, som i 1956, ble 34 prosent av de fengselsdømte ilagt en langtidsstraff, dvs. 6 måneders fengsel eller mer. Av de korttidsstraffede ble vel to tredjeparter dømt til 90 dagers fengsel eller mindre.

Tall til nærmere belysning av den utmålte fengselsstraff i 1957 er stilt sammen i tabellene XVIII og XIX i tabellverket. Oppgavene i tabell 23 over den gjennomsnittlige utmålte fengselsstraff gir en mer summarisk oversikt over straffeutmålingen.

Tabell 23. Gjennomsnittlig idømt fengselsstraff i 1957. Dager.

	Tidl. ikke straffbare			Tidl. straffbare			Alle fengselsdømte		
	Under 21 år	21 år og over	I alt	Under 21 år	21 år og over	I alt	Under 21 år	21 år og over	I alt
Vinningsforbrytelser	99	99	99	160	179	177	134	153	151
Voldsforbrytelser	47	71	68	110	195	187	73	128	122
Sedelighetsforbrytelser	255	545	518	773	413	435	462	478	476
Andre forbrytelser	64	93	90	137	167	166	92	134	131
I alt	97	125	122	173	189	188	137	165	163
Betinget	102	108	107	156	127	131	97	125	122
Ubetinget	70	196	184	209	224	224	173	189	188

Den gjennomsnittlige utmålte frihetsstraff for alle fengselsdømte i forbrytelsessaker var i 1957 163 dager mot 167 dager i 1956. De strengeste straffer blir uten sammenlikning idømt i sedelighetssaker. For sedelighetsforbrytelser utgjorde den gjennomsnittlige fengselsstraff 476 dager i 1957 mot 151 og 122 dager for henholdsvis vinningsforbrytelser og voldsforbrytelser.

Tall til belysning av sammenhengen mellom straffeutmålingen og antall straffbare handlinger som dommene omfattet, er stilt sammen i tabell 24. Av de personer som ble dømt til fengsel for 1 forbrytelse, fikk 78 prosent en straff på under 6 måneder, mens 51 prosent av dem som hadde begått 2—3 forbrytelser, fikk en tilsvarende straff. For personer idømt fengsel for mer enn 3 forbrytelser var tilsvarende prosenttall 27.

Straffeloven setter ingen grenser for bøtestraffens størrelse. I straffelovens § 27 heter det bare: «Når bot idømmes, bør det foruten til det straffbare forhold tas særlig hensyn til den dømtes formuesforhold og til hva han etter sine livs-

Tabell 24. Fengselsdømte i 1957 etter tallet på begåtte forbrytelser.

	Tidl. ikke straffbare			Tidl. straffbare			Alle fengselsdømte			Felles-straff
	Under 6 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Under 6 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Under 6 mdr.	6 mdr. og over	I alt	
1	593	111	704	631	244	875	1 224	355	1 579	–
2—3	142	79	221	254	295	549	396	374	770	155
4 og over	22	19	41	29	118	147	51	137	188	66
I alt	757	209	966	914	657	1 571	1 671	866	2 537	221

forhold antas å kunne utrede.» Oppgavene i tabell 25 viser størrelsen på de ilagte bøter for forbrytelser.

Tabell 25. Botlagte for forbrytelser etter botens størrelse.

	Under 70 kr.	70–149 kr.	150–299 kr.	300 kr. og over	I alt	Gj.sn. bot i kroner
1955	94	165	157	35	451	138
1956	83	173	140	48	444	156
1957	55	153	153	42	403	167
Vinningsforbrytelser	20	35	25	4	84	129
Voldsforbrytelser	29	78	94	16	217	145
Sedelighetsforbrytelser	3	23	22	10	58	187
Andre forbrytelser	3	17	12	12	44	324

Når noen blir kjent skyldig i en straffbar handling, kan retten i dommen bestemme at fullbyrdelsen av idømt straff skal utsettes såfremt hverken hensynet til den alminnelige lovlydighet eller hensynet til å avholde domfelte fra nye straffbare handlinger gjør det påkrevd å fullbyrde straffen. Fra 15. juni 1955 kan, som nevnt, retten i særlige tilfelle fastslå skyldsspørsmålet i dommen, men utsette spørsmålet om straffeutmåling. Begge disse former for domsavgjørelser kalles betinget dom.

Tabell 26. Betinget dom for forbrytelser.

	Fengsel i alt	Av disse betinget		Bot[1] i alt	Av disse betinget		Domsutsettelse	Domfelte og botlagte i alt	Av disse betinget	
		Absolutte tall	Relative tall		Absolutte tall	Relative tall			Absolutte tall	Relative tall
			Pct.			Pct.				Pct.
1952	2 428	988	41	458	19	4	–	2 926	1 007	34
1953	2 255	924	41	419	16	4	–	2 717	940	35
1954	2 228	923	41	472	10	2	–	2 743	933	34
1955	2 199	1 028	47	451	9	2	23	2 718	1 060	39
1956	2 369	1 233	52	444	4	1	51	2 916	1 288	44
1957	2 537	1 391	55	403	15	4	56	3 044	1 462	48

[1] Inklusive vedtatte forelegg og bøter i retten etter strpl. 377, siste punktum.

Av de 3 044 personer som i 1957 ble domfelt eller botlagt for forbrytelser, fikk 1 462 betinget dom eller forelegg. Det vil si at 48 prosent av de dømte og botlagte slipper å sone straffen eller betale boten, dersom de ikke bryter de oppsatte betingelser. Det er i første rekke frihetsstraffene som blir gjort betinget. Av dem som fikk fengselsstraff i 1957 fikk således 55 prosent betinget dom, mens 4 prosent av de botlagte fikk straffen gjort betinget.

Tabell 27. Betingede fengselsstraffer i prosent av alle dommer på fengsel.

	14–20 år			21 år og over			Alle fengselsdømte		
	Under 6 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Under 6 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Under 6 mdr.	6 mdr. og over	I alt
1953	70	69	70	47	18	38	50	22	41
1954	69	51	64	48	21	39	50	23	41
1955	73	52	67	55	23	44	57	25	47
1956	78	81	79	59	30	49	62	34	52
1957	76	75	75	62	34	53	63	38	55
Tidligere ikke straffbare	82	96	85	85	65	81	85	69	81
Tidligere straffbare	67	67	67	44	24	36	46	28	39

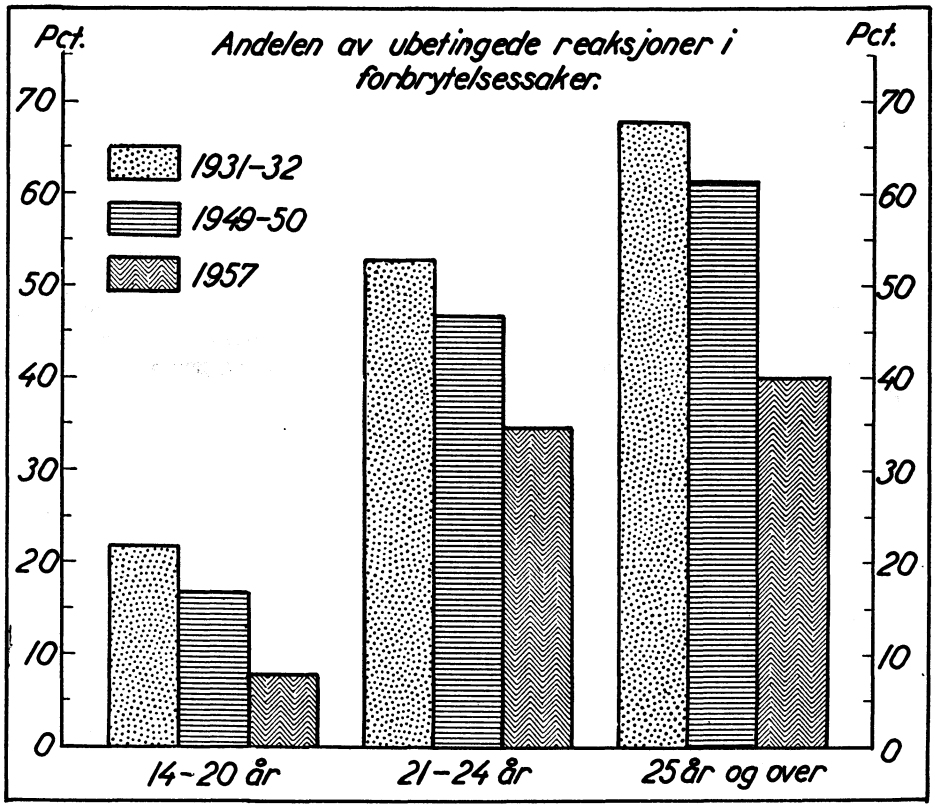

Oppgavene i tabell 27 viser at frihetsstraffene oftere blir gjort betinget for unge lovovertredere enn for voksne gjerningsmenn. Andelen av betingede straffer er også større for korttidsstraffede enn for langtidsstraffede og for tidligere ikke straffbare enn for tidligere straffbare.

Fra 1954 til 1957 er andelen av betingede fengselsstraffer steget fra 41 til 55 prosent. I de tre siste årene er m. a. o. bruken av betinget straff økt ganske betydelig. Denne utvikling må sees i sammenheng med de lovendringer om betinget dom som ble gjennomført i 1955. Etter forrige lovrevisjon på dette området i 1929 og fram til 1955 gir de foreliggende oppgaver ikke grunnlag for noen slutning om en alminnelig tendens til økt bruk av betinget dom. Som nevnt foran økte bruken av påtaleunnlatelser i denne perioden. Dette er et moment som det er nødvendig å være merksam på ved studier av utviklingen i bruken av betinget dom.

En samlet oversikt over de ulike strafferettslige reaksjonsmidler viser at påtaleunnlatelsene og de betingede dommene stadig har fått økt anvendelse i den siste mannsalder. Fra 1931—1932 og fram til 1957 er således andelen av ubetingede sanksjoner gått ned med to tredjedeler for straffbare under 21 år. For straffbare i alderen 21 år og over er tilsvarende forholdstall gått ned med vel én tredjedel. Diagrammet på foregående side gir en grov skisse av denne utvikling.

Overtredelser av pris- og rasjoneringslovgivningen.

Fra statsadvokatene for pris- og rasjoneringssaker innhenter Byrået oppgaver over overtredelser av pris- og rasjoneringslovgivningen. Disse oppgavene blir bearbeidd særskilt, og resultatene for 1957 er stilt sammen i tabell XXII. Enkelte hovedtall for årene 1952—1957 er tatt inn i tabell 28. Tallet på domfellelser, botleggelser og påtaleunnlatelser for pris- og rasjoneringsovertredelser er ikke inkludert i noen av de andre tabellene i kriminalstatistikken.

Tabell 28. Straffbare for overtredelser av pris- og rasjoneringslovgivningen.

	Prisovertredelser			Rasjoneringsovertredelser			I alt		
	Domfelte og botlagte	Påtaleunnlatelser	I alt	Domfelte og botlagte	Påtaleunnlatelser	I alt	Domfelte og botlagte	Påtaleunnlatelser	Alle straffbare
1952	633	9	642	581	32	613	1 214	41	1 255
1953	492	15	507	325	44	369	817	59	876
1954	214	57	271	99	8	107	313	65	378
1955	193	19	212	87	9	96	280	28	308
1956	212	26	238	218	51	269	430	77	507
1957	234	12	246	144	34	178	378	46	424

English summary.

Up to 1956 Norwegian criminal statistics have mainly been judicial. The statistics show the number of persons who have been sentenced by court or police, and persons against whom prosecution has been suspended. They also give some data on the administration of criminal justice. From 1956 this publication also includes statistics on all crimes investigated by the police.

Crimes inquired into by the police.

The police statistics cover all crimes inquired into by the police with the exception of offences against the military and price and rationing legislation. Misdemeanours are not included. The distinction between crimes and misdemeanours are drawn by the penal code. In most cases the offences for which the sentence may be 3 months imprisonment or more are regarded as crimes. The statistics are based on forms filled in for each crime.

The number of crimes inquired into by the police in 1957 were 32 453. The corresponding figure for 1956 is estimated to 26 140. That means that the number of crimes arose 24 per cent from 1956 to 1957. It is, however, possible that this figure indicates a greater increase than the factual.

The number of crimes, by type of offence and police decision or proposition were in 1957 as follows:

	Withdrawal of the offended's claim for prosecution	Offender unknown	Prosecution dropped for lack of evidence	Age under 14	Prosecution	Option of fine	Suspension of prosecution	Cases concluded for other reasons	Total
Offences against publ. order and peace	23	484	116	69	81	4	56	22	855
Offences involving general danger	–	4	16	16	12	4	2	6	60
Forgery of document	7	22	53	3	87	4	57	15	248
Sexual offences	15	223	202	9	139	77	75	21	761
Offences against the personal liberty	109	11	105	2	24	2	4	26	283
Offences of violence	720	88	544	18	227	189	28	114	1 928
Libel	334	33	265	4	8	5	6	516	1 171
Embezzlement	690	51	451	2	395	3	40	54	1 686
Blackmail and robbery	3	24	28	3	17	1	1	–	77
Fraud	469	79	521	6	555	9	40	77	1 756
Damage	377	965	269	216	43	34	43	63	2 010
Receiving and successive assistance to the offender	1	–	22	13	82	1	23	1	143
Larceny	840	13 466	2 432	1 148	2 413	72	1 507	269	22 147
Of which:									
Aggravated larceny	61	2 896	395	386	908	4	394	61	5 105
Simple larceny	528	8 601	1 800	616	1 127	44	601	153	13 470
Petty larceny	218	92	47	58	10	12	28	26	491
Taking away motor vehicles	33	1 877	190	88	368	12	484	29	3 081
Other offences	39	36	195	8	157	26	29	15	505
Total	3 627	15 486	5 219	1 517	4 240	431	1 911	1 199	33 630

Persons convicted, fine and suspended of prosecution.

For crimes the statistics are based on individual forms filled in by the police, giving detailed information on offence and punishment for each offender. For misdemeanours only figures are available for the total number of persons sentenced, classified by sex and counties.

The statistics include cases who have been dealt with by the ordinary prosecution authorities and not cases which come under the military legislation. A separate section deals with violation against price and rationing regulations. Each sentenced person is counted as many times as he has been sentenced during the year. If a person is sentenced for two or more offences at the same time, the most serious offence is selected for tabulation. Persons sentenced at the same time for both crimes and misdemeanours are tabulated by the type of crime.

Periodic surveys on the recidivism of released prisoners were in principle introduced by the revision of the criminal statistics in 1923, but have not been undertaken since before the war. However, the statistics for 1949–50, 1951–52, and 1953 include data on the number of recidivists during the period of probation for persons conditionally suspended of punishment, persons conditionally pardoned and persons conditionally suspended of prosecution. Similar surveys were published for a number of years in the criminal statistics before the war.

The total number of persons punishable for crimes, and still more the number per 1 000 inhabitants, showed a declining trend during the post-war years up to 1954. During the last three years, however, the number of persons punishable for crimes has shown an increasing tendency. The number of punishable per 1 000 inhabitants 14 years and older arose from 1,51 in 1954 to 1,92 in 1957. The corresponding figure for 1956 was 1,75. As a whole the number of misdemeanours were in 1957 the same as in 1956.

	Persons punishable for crimes					Persons sentenced for misdemeanours			
	Sentenced by		Suspended of prosecution	Total	Per 1 000 inh. 14 years and older	Sentenced by		Total	Per 1 000 inh. 14 years and older
	Court	Police				Court	Police		
1953	2 445	272	1 151	3 868	1,52	3 505	38 796	42 301	16,61
1954	2 421	322	1 128	3 871	1,51	3 984	40 948	44 932	17,53
1955	2 383	335	1 305	4 023	1,56	3 655	38 131	41 786	16,20
1956	2 587	329	1 636	4 552	1,75	4 121	39 417	43 538	16,73
1957	2 740	304	1 991	5 035	1,92	4 174	39 340	43 514	16,60

The total number of persons punishable for various types of crimes were in the last five years as follows:

	Taking away motor-vehicle	Other larceny	Other offence against property	Offence of violence	Sexual offence	Forgerie of document	Other offence	Total
1953	383	1 847	439	512	241	166	275	3 868
1954	372	1 763	418	556	292	174	296	3 871
1955	474	1 817	430	548	277	168	309	4 023
1956	622	2 153	569	532	285	131	260	4 552
1957	711	2 463	534	534	297	212	284	5 035

It is known from other statistical sources that the great bulk of misdemeanours consists of drunkenness and motor vehicle cases. In 1957 such cases amounted to approximately 56 and 35 per cent respectively of the total. Illegal distillation, smuggling, etc. of spirits counted for an additional 4 per cent.

The youth criminality has shown an unfavourable development in recent years. In 1951 27 per cent of all persons punishable for crimes were less than 21 years of age. In 1957 the share was 39 per cent. The main figures, showing the persons punishable for crimes in different age groups, are given in the following table:

	Total				Per 1,000 inhabitants			
	14–17 years	18–20 years	21–24 years	25 years and more	14–17 years	18–20 years	21–24 years	25 years and more
1953	599	514	572	2 183	3,68	4,23	3,22	1,05
1954	622	511	574	2 164	3,72	4,34	3,29	1,03
1955	794	515	563	2 151	4,59	4,37	3,32	1,01
1956	1 025	577	596	2 354	5,85	4,78	3,62	1,10
1957	1 341	630	715	2 349	7,40	5,07	4,46	1,09

The punishment for crimes has been as follows:

	1953	1954	1955	1956	1957
Imprisonment:					
90 days or less	1 178	1 173	1 176	1 149	1 185
Between 90 days and 6 months	366	332	313	412	486
6 months – one year	574	569	544	648	703
More than one year	137	154	166	160	163
Total	2 255	2 228	2 199	2 369	2 537
Of which conditional	924	923	1 028	1 233	1 391
Sentencing conditionally postponed	–	–	23	51	56
Security detention only	26	25	28	23	21
Placed in work schools	17	18	17	29	27
Fined	419	472	451	444	403
Sentenced, total	2 717	2 743	2 718	2 916	3 044

Tabell I. Forbrytelser[1] etterforsket i 1957 etter art og politiets avgjørelse eller innstilling.

	Påtalebegjæringen trukket tilbake	Ingen bestemt person mistenkt	Henlagt p. g. a. bevisets stilling	Henlagt p. g. a. sinnss., død el. preskr.	Gjerningsmannen under 14 år	Tiltale	Forelegg	Påtaleunnlatelse		Ikke tiltale av andre grunner	I alt
								Etter strpl.	Etter bvl.		
Forbr. i off. tjeneste	–	1	3	–	–	14	–	–	–	1	19
Brevbrudd i off. tjeneste	–	1	2	–	–	14	–	–	–	–	17
Andr. forbr. i off. tjeneste	–	–	1	–	–	–	–	–	–	1	2
Forbr. mot off. myndighet	1	–	10	1	–	46	3	1	1	–	63
Vold mot off. tjenestemann	–	–	7	1	–	39	2	1	1	–	51
Ulovlig påvirkning av off. tjenestemann	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–	2
Bakvaskelse av off. myndighet, motarb. av etterf. o. l.	1	–	–	–	–	5	–	–	–	–	6
Andre forbr. mot off. myndighet	–	–	3	–	–	1	–	–	–	–	4
Forbr. mot den alm. orden og fred	23	484	116	6	69	81	4	15	41	16	855
Opprør og truende oppløp m. v.	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1
Brevbrudd	6	4	4	–	2	1	1	2	–	–	20
Innbrudd	14	477	112	6	67	80	2	13	41	16	828
Andre forbr. mot den alm. orden og fred	3	3	–	–	–	–	–	–	–	–	6
Almenfarlige forbr.	–	4	16	1	16	12	4	2	–	5	60
Forsettlig forvoldelse av ildebrann	–	1	–	1	8	8	–	–	–	1	19
Uaktsom forvoldelse av ildebrann	–	–	10	–	6	3	3	2	–	4	28
Påførelse av smittsom kjønnssykdom	–	–	1	–	1	–	–	–	–	–	2
Andre almenfarlige forbrytelser	–	3	5	–	1	1	1	–	–	–	11
Falsk forklaring	–	1	37	1	1	24	1	6	8	2	81
Falsk edelig forklaring	–	–	9	–	–	3	–	–	1	1	14
Annen falsk forklaring	–	1	28	1	1	21	1	6	7	1	67
Falsk anklage	–	1	22	–	2	8	–	3	1	1	38
Forsettlig falsk anklage	–	1	14	–	1	4	–	–	–	1	21
Annen falsk anmeldelse	–	–	8	–	1	4	–	3	1	–	17
Pengefalsk	–	18	1	–	–	–	–	–	–	–	19
Dokumentfalsk	7	22	53	5	3	87	4	47	10	10	248
Benyttelse av falsk dokument	6	9	30	3	1	72	2	31	9	4	167
Forfalskning av dokument	–	9	13	1	2	12	1	15	1	6	60
Ødeleggelse av dokument m. v.	1	4	10	1	–	3	1	1	–	–	21
Forbr. mot sedeligheten	15	223	202	7	9	139	77	60	15	14	761
Voldtekt	4	15	32	1	–	15	1	6	–	1	75
Utuktig omgjengelse med barn under 14 år	1	1	8	1	4	17	1	1	4	1	39
Utuktig omgjengelse med mindreårige ellers	–	4	18	1	–	33	1	24	3	6	90
Utuktig handling osv. med barn under 16 år	1	28	29	2	3	37	15	14	4	–	133
Utbredelse av utuktige skrifter m. v.	1	1	1	–	–	–	–	–	1	–	4
Krenkelse av ærbarhet ved utuktig atferd	1	161	92	2	2	31	57	14	2	2	364
Blodskam	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	2
Brudd på ekteskapsløfte	5	–	5	–	–	1	–	–	–	–	11
Andre forbr. mot sedeligheten	2	13	16	–	–	4	2	1	1	4	43
Forbr. m. h. t. familieforhold	24	–	18	–	–	14	–	2	–	1	59
Misligholdt forsørgelsesplikt m. v.	16	–	15	–	–	12	–	1	–	1	45

[1] Forbrytelser mot den militære straffelov, pris- og rasjoneringsovertredelser omfattes ikke av statistikken.

Tabell I (forts.). Forbrytelser etterforsket i 1957 etter art og politiets avgjørelse eller innstilling.

	Påtalebegjæringen trukket tilbake	Ingen bestemt person mistenkt	Henlagt p. g. a. bevisets stilling	Henlagt p. g. a. sinnss., død el. preskr.	Gjerningsmannen under 14 år	Tiltale	Forelegg	Påtaleunnlatelse		Ikke tiltale av andre grunner	I alt
								Etter strpl.	Etter bvl.		
Inngåelse av ugyldig eller omstøtelig ekteskap	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	2
Andre forbr. m. h. t. familieforhold	8	–	2	–	–	1	–	1	–	–	12
Forbr. mot den personlige frihet.	109	11	105	8	2	24	2	3	1	18	283
Tvang og trusler	106	10	100	8	2	24	1	3	1	18	273
Andre forbr. mot den pers. frihet	3	1	5	–	–	–	1	–	–	–	10
Forbr. mot liv, legeme og helbred	720	88	544	16	18	227	189	17	11	98	1928
Legemsfornærmelse	651	69	480	12	17	141	173	12	5	88	1648
Legemsbeskadigelse	50	13	38	–	1	31	13	2	1	5	154
Grov legemsbeskadigelse	3	–	–	–	–	9	1	2	3	2	20
Uaktsom legemsbeskadigelse	5	–	5	–	–	6	1	–	–	2	19
Drap	–	–	1	3	–	2	–	–	1	–	7
Uaktsomt drap	–	–	11	–	–	10	–	–	1	1	23
Barnedrap m. v.	–	1	2	–	–	2	–	–	–	–	5
Fosterfordrivelse	6	4	4	1	–	23	1	1	–	–	40
Andre forbr. mot liv, legeme og helbred	5	1	3	–	–	3	–	–	–	–	12
Ærekrenkelser	334	33	265	4	4	8	5	5	1	512	1171
Underslag	690	51	451	7	2	395	3	29	11	47	1686
Underslag	687	51	445	6	2	363	2	27	11	46	1640
Grovt underslag av off. tjenestemann	1	–	3	–	–	3	–	1	–	1	9
Andre grove underslag	2	–	3	1	–	29	1	1	–	–	37
Utpressing og ran	3	24	28	–	3	17	1	–	1	–	77
Utpressing	1	2	4	–	1	2	–	–	–	–	10
Ran	2	22	24	–	2	12	1	–	–	–	63
Grove ran	–	–	–	–	–	3	–	–	1	–	4
Bedrageri og utroskap	469	79	521	19	6	555	9	23	17	58	1756
Bedrageri	411	69	477	16	5	370	4	21	17	36	1426
Grovt bedrageri	–	2	–	–	–	23	–	–	–	–	25
Forsikringsbedrageri	–	–	7	1	–	129	–	–	–	–	137
Andre bedragerier	8	4	2	–	1	2	–	–	–	5	22
Utroskap	1	–	5	–	–	3	–	–	–	–	9
Grov utroskap	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	2
Salg av gjenstand kjøpt på avbetaling	49	4	29	2	–	27	5	2	–	17	135
Forbr. i gjeldsforhold	9	–	28	1	–	22	5	2	–	3	70
Skyldnerens forverrelse av sin formuesstilling	3	–	12	1	–	9	–	2	–	2	29
Forsømmelig og uriktig bokførsel	–	–	10	–	–	11	4	–	–	–	25
Andre forbr. i gjeldsforhold	6	–	6	–	–	2	1	–	–	1	16
Skadeverk	377	965	269	7	216	43	34	11	32	56	2010
Skadeverk	374	951	267	7	214	40	34	10	32	55	1984
Grovt skadeverk	2	14	2	–	2	3	–	1	–	1	25
Misbruk av forretningshemmeligheter m. v.	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Åger og lykkespill	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Forbr. i sjøfartsforhold	–	–	2	–	–	3	–	–	–	1	6
Heleri og etterfølgende bistand	1	–	22	–	13	82	1	12	11	1	143
Heleri	1	–	22	–	13	81	1	12	11	1	142
Etterfølgende bistand	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1
Tyverier i alt	840	13466	2432	55	1148	2413	72	496	1011	214	22147
Grove tyverier	61	2896	395	18	386	908	4	108	286	43	5105

Tabell I (forts.). Forbrytelser etterforsket i 1957 etter art og politiets avgjørelse eller innstilling.

	Påtalebegjæringen trukket tilbake	Ingen bestemt person mistenkt	Henlagt p. g. a. bevisets stilling	Henlagt p. g. a. sinnss., død el. preskr.	Gjerningsmannen under 14 år	Tiltale	Forelegg	Påtaleunnlatelse		Ikke tiltale av andre grunner	I alt
								Etter strpl.	Etter bvl.		
Fra forretninger, bedrifter, kontorer og lager	20	1315	161	2	176	420	2	46	140	21	2303
Fra leiligheter og andre beboelseshus (villaer, hytter)	18	386	103	10	86	199	–	7	51	8	868
Fra kjeller, loft og trappeoppgang	4	353	8	–	16	28	–	3	18	3	433
Fra brakker og nybygg	3	148	22	1	20	9	1	3	4	1	212
Fra befordringsmidler	2	280	22	–	10	59	1	5	2	3	384
Fra person på off. sted	2	71	28	2	2	20	–	2	3	–	130
Fra pengeskap	–	2	1	–	–	5	–	–	–	–	8
Andre grove tyverier	12	341	50	3	76	168	–	42	68	7	767
Simple tyverier	528	8601	1800	35	616	1127	44	272	329	118	13470
Fra bedrifter, kontorer og lager	120	829	173	3	68	197	2	49	53	17	1511
Fra leiligheter og andre beboelseshus (villaer, hytter)	112	653	360	8	84	281	5	43	84	20	1650
Fra kjeller, loft, trappeoppgang og gårdsplass	23	452	57	4	28	51	3	9	19	10	656
Tyveri av sykler	42	2710	249	9	83	30	12	8	19	12	3174
Fra befordringsmidler	20	1010	152	1	51	126	–	13	15	11	1399
Fra kaféer og restauranter	9	248	65	1	2	42	–	6	4	–	377
Fra garderober	6	350	50	–	32	32	–	27	17	2	516
Butikktyverier	24	97	19	–	32	39	1	12	27	1	252
Andre simple tyverier	172	2252	675	9	236	329	21	105	91	45	3935
Naskeri	218	92	47	1	58	10	12	17	11	25	491
Brukstyveri av motorkjøretøy	33	1877	190	1	88	368	12	99	385	28	3081
Biler	20	861	113	1	10	257	7	62	140	11	1482
Motorsykler	11	999	69	–	71	97	5	30	236	16	1534
Andre motorkjøretøy	2	17	8	–	7	14	–	7	9	1	65
Forbr. utenfor straffeloven[1]	4	15	74	1	5	26	17	4	1	2	149
Forbr. mot dyrevernloven	2	14	61	1	5	4	13	4	1	2	107
Andre forbr. utenfor straffeloven	2	1	13	–	–	22	4	–	–	–	42
Forbrytelser i alt	3627	15486	5219	139	1517	4240	431	738	1173	1060	33630

[1] Se note 1 side 47.

Tabell II. Forbrytelser etterforsket i 1957 etter gjerningssted og hovedgrupper av forbrytelser. Fylkesvise oppgaver for bygder og byer.

	Forbr. mot sedelighet	Forbr. mot liv, legeme og helbred	Ærekrenkelser	Underslag	Bedrageri og utroskap	Skadeverk	Tyverier	Av dette: Grove tyverier	Simple tyverier	Bruks tyveri av motorkjøretøyer	Andre forbrytelser	I alt
Bygder												
Østfold	8	28	20	15	8	39	318	95	183	40	29	465
Akershus	31	111	56	64	53	81	1624	266	1240	118	180	2200
Hedmark	28	62	70	57	73	21	237	46	170	21	55	603
Oppland	4	33	25	24	32	31	213	47	156	10	20	382
Buskerud	9	41	28	39	33	73	477	146	306	25	95	795
Vestfold	16	25	12	10	23	50	298	77	189	32	62	496
Telemark	14	31	16	17	23	16	174	52	104	18	53	344
Aust-Agder	5	15	9	8	5	4	108	32	71	5	18	172
Vest-Agder	7	10	16	2	5	10	48	12	31	5	11	109
Rogaland	18	32	23	10	17	58	420	100	276	44	70	648
Hordaland	33	99	82	44	44	157	530	128	351	51	163	1152
Sogn og Fjordane	3	26	19	4	17	27	57	13	40	4	24	177
Møre og Romsdal	8	45	35	27	32	29	126	26	83	17	49	351
Sør-Trøndelag	13	50	64	47	26	83	434	117	298	19	80	797
Nord-Trøndelag	3	25	28	71	27	36	131	34	84	13	48	369
Nordland	14	76	63	51	42	47	226	36	171	19	87	606
Troms	16	43	48	52	23	49	210	29	172	9	74	515
Finnmark	17	38	35	16	22	20	167	53	101	13	26	341
Bygder i alt	247	790	649	558	505	831	5798	1309	4026	463	1144	10522
Byer												
Østfold	14	24	8	32	19	29	471	101	284	86	35	632
Akershus	1	–	3	1	3	3	11	–	10	1	3	25
Oslo	242	434	122	501	526	366	8714	2311	4658	1745	455	11360
Hedmark	3	8	4	15	5	2	86	19	53	14	12	135
Oppland	1	3	1	7	9	6	68	8	54	6	6	101
Buskerud	6	34	19	39	37	37	364	70	224	70	58	594
Av dette:												
Drammen	3	27	18	33	32	24	247	61	134	52	50	434
Vestfold	11	27	20	27	35	40	651	89	479	83	72	883
Telemark	25	32	14	43	69	34	336	82	208	46	71	624
Aust-Agder	3	8	1	6	12	6	100	12	81	7	14	150
Vest-Agder	9	20	13	21	14	30	323	40	227	56	32	462
Rogaland	42	69	35	75	178	58	958	194	646	118	137	1552
Av dette:												
Stavanger	35	59	27	70	170	41	639	122	449	68	110	1151
Bergen	97	270	142	138	122	289	1799	469	1125	205	388	3245
Sogn og Fjordane	–	5	–	1	1	12	12	2	10	–	–	31
Møre og Romsdal	18	28	25	32	18	61	276	60	192	24	53	511
Sør-Trøndelag (Trondheim)	19	76	44	68	49	93	848	198	558	92	46	1243
Nord-Trøndelag	2	4	5	13	3	22	84	22	54	8	22	155
Nordland	7	33	19	31	43	49	352	41	280	31	42	576
Troms	8	38	15	47	80	24	244	32	195	17	47	503
Finnmark	3	17	22	15	8	11	76	23	46	7	11	163
Byer i alt	511	1130	512	1112	1231	1172	15773	3773	9384	2616	1504	22945
Utlandet	2	7	1	8	12	2	48	22	25	1	5	85
Uoppgitt gjerningssted	1	1	9	8	8	5	37	1	35	1	9	78
I alt	761	1928	1171	1686	1756	2010	21656	5105	13470	3081	2662	33630

Tabell III. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter arten av forbrytelsene og alder.[1]

	Under 10 år	10–13 år	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25–39 år	40–59 år	60 år og eldre	I alt	Av disse[2] Menn	Av disse[2] Kvinner
Forbr. i off. tjeneste	–	–	–	–	–	2	–	–	2	1	–
Forbr. mot off. myndighet	–	–	3	6	8	22	9	–	48	45	3
Vold mot off. tjenestemann	–	–	3	6	8	19	8	–	44	41	3
Forbr. mot den alm. orden og fred	33	81	34	10	25	24	14	–	221	194	14
Innbrudd	32	80	34	10	24	22	13	–	215	189	13
Almenfarlige forbrytelser	13	11	2	2	2	7	8	2	47	40	7
Forsettlig forvoldelse av ildebrann m. v.	8	3	–	–	–	2	4	1	18	17	1
Uaktsom forvoldelse av ildebrann m. v.	5	5	–	1	2	5	3	1	22	18	4
Falsk forklaring	–	–	4	7	5	15	9	7	47	39	8
Falsk edelig forklaring	–	–	–	–	–	5	1	–	6	6	–
Annen falsk forklaring	–	–	4	7	5	10	8	7	41	33	8
Falsk anklage	1	1	–	1	–	6	–	–	9	6	3
Forsettlig falsk anklage	1	–	–	–	–	3	–	–	4	2	2
Annen falsk anmeldelse	–	1	–	1	–	3	–	–	5	4	1
Dokumentfalsk	–	3	10	14	13	41	25	3	109	94	12
Benyttelse av falsk dokument	–	1	8	10	8	24	17	2	70	62	6
Forfalskning av dokument	–	2	2	4	5	13	7	–	33	27	6
Forbr. mot sedeligheten	–	10	37	31	44	103	53	22	300	295	2
Voldtekt	–	–	3	5	1	14	1	–	24	24	–
Utuktig omgjengelse med barn under 14 år	–	4	9	2	3	3	5	2	28	27	–
Utuktig omgjengelse med mindreårige ellers	–	–	14	18	18	11	4	2	67	66	1
Utuktig handling osv. med barn under 16 år	–	3	5	2	6	23	17	9	65	65	–
Krenkelse av ærbarhet ved utuktig atferd	–	3	3	4	13	50	22	9	104	101	1
Forbr. m. h. t. familieforhold	–	–	–	–	–	6	9	–	15	15	–
Misligholdt forsørgelsesplikt m.m.	–	–	–	–	–	4	8	–	12	12	–
Forbr. mot den personlige frihet	–	2	2	4	5	14	18	2	47	39	3
Tvang og trusler	–	2	2	4	4	14	18	2	46	38	3
Forbr. mot liv, legeme og helbred	5	13	36	42	77	224	114	18	529	482	31
Legemsfornærmelse	5	12	25	35	60	164	96	14	411	378	18
Legemsbeskadigelse	–	1	5	4	9	32	8	1	60	57	2
Grov legemsbeskadigelse	–	–	2	1	2	5	3	1	14	13	1
Uaktsom legemsbeskadigelse	–	–	1	1	1	5	1	–	9	9	–
Drap	–	–	1	–	–	4	1	–	6	5	1
Uaktsomt drap	–	–	1	1	2	6	1	–	11	11	–
Barnedrap m. v.	–	–	–	–	1	–	1	–	2	1	1
Fosterfordrivelse	–	–	1	–	1	4	2	1	9	4	5
Andre forbr. mot liv, legeme og helbred	–	–	–	–	1	4	1	1	7	4	3
Ærekrenkelser	–	4	21	5	21	188	239	112	590	290	195
Underslag	–	–	6	16	27	111	89	11	260	226	22
Underslag	–	–	6	16	26	103	80	10	241	211	20
Grovt underslag av off. tjenestemann	–	–	–	–	–	3	2	–	5	4	–
Andre grove underslag	–	–	–	–	1	5	7	1	14	11	2
Utpressing og ran	–	2	5	5	3	12	4	1	32	30	2
Utpressing	–	–	–	–	–	2	–	–	2	2	–

[1] For 638 siktede var alder ikke oppgitt. Disse er i denne tabellen fordelt proporsjonalt på de ulike aldersgrupper. [2] For resten av de siktede var kjønn ikke oppgitt.

Tabell III (forts.). Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter arten av forbrytelsene og alder.

	Under 10 år	10–13 år	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25–39 år	40–59 år	60 år og eldre	I alt	Av disse[1] Menn	Av disse[1] Kvinner
Ran	–	2	4	4	3	9	4	1	27	25	2
Grove ran	–	–	1	1	–	1	–	–	3	3	–
Bedrageri og utroskap	–	8	5	9	32	119	124	19	316	277	24
Bedrageri	–	8	5	7	23	80	89	9	221	191	18
Grovt bedrageri	–	–	–	1	2	10	5	–	18	13	5
Forsikringsbedrageri	–	–	–	–	2	4	3	1	10	10	–
Andre bedragerier	–	–	–	1	–	–	2	–	3	3	–
Utroskap	–	–	–	–	–	1	12	8	21	21	–
Grov utroskap	–	–	–	–	–	–	1	–	1	1	–
Salg av gjenstand kjøpt på avbetaling m. v.	–	–	–	–	5	24	12	1	42	38	1
Forbr. i gjeldsforhold	–	–	–	–	2	13	9	2	26	25	1
Skyldnerens forverrelse av sin formuesstilling	–	–	–	–	–	5	3	1	9	9	–
Forsømmelig og uriktig bokførsel	–	–	–	–	–	8	5	–	13	12	1
Skadeverk	121	299	122	25	15	28	21	8	639	594	16
Skadeverk	121	295	113	25	13	28	21	6	622	577	16
Grovt skadeverk	–	4	9	–	2	–	–	2	17	17	–
Forbr. i sjøfartsforhold	–	–	–	–	1	4	1	1	7	7	–
Heleri og etterfølgende bistand	1	12	12	6	9	44	37	6	127	120	7
Heleri	1	12	12	6	8	44	37	6	126	119	7
Tyverier i alt	282	1370	1233	400	377	824	435	46	4967	4624	237
Grove tyverier	97	543	382	109	126	320	120	11	1708	1674	23
Fra forretninger, bedrifter, kontorer og lager	43	209	189	55	53	173	62	4	788	776	9
Fra leiligheter og andre beboelseshus (villaer, hytter)	13	124	58	11	24	45	18	3	296	288	5
Fra kjeller, loft og trappeoppgang	1	22	25	7	4	10	14	2	85	83	1
Fra brakker og nybygg	11	34	4	4	2	6	2	–	63	62	–
Fra befordringsmidler	1	17	7	7	7	20	3	1	63	63	–
Fra person på off. sted	1	3	5	2	5	10	4	–	30	26	4
Fra pengeskap	–	–	–	2	1	–	–	–	3	3	–
Andre grove tyverier	27	134	94	21	30	56	17	1	380	373	4
Simple tyverier	161	607	353	153	176	436	307	32	2225	1946	201
Fra bedrifter, kontorer og lager	13	142	70	25	38	92	72	3	455	405	32
Fra leiligheter og andre beboelseshus (villaer, hytter)	23	78	47	30	34	84	60	7	363	289	66
Fra kjeller, loft, trappeoppgang og gårdsplass	11	29	28	10	6	21	23	1	129	117	8
Tyveri av sykler	20	42	16	9	2	19	20	–	128	111	5
Tyveri fra befordringsmidler	11	42	24	9	12	44	23	–	165	159	4
Tyveri fra kaféer og restauranter	1	1	5	2	3	12	10	1	35	28	4
Tyveri fra garderober	8	19	8	9	4	9	2	1	60	50	9
Butikktyverier	6	37	23	5	3	13	15	2	104	71	25
Andre simple tyverier	68	217	132	54	74	142	82	17	786	716	48
Naskeri	17	89	56	8	6	13	6	1	196	177	6
Brukstyveri av motorkjøretøy	7	131	442	130	69	55	2	2	838	827	7
Biler	1	18	159	93	44	43	2	1	361	355	5
Motorsykler	–	104	269	31	21	8	–	1	434	430	2
Andre motorkjøretøy	6	9	14	6	4	4	–	–	43	42	–
Forbrytelser utenfor straffeloven	1	8	1	1	7	19	18	3	58	53	3
Forbr. mot dyrevernloven	1	8	1	–	2	7	11	3	33	29	2
I alt:	457	1824	1533	584	673	1826	1236	263	8396	7496	590

[1] Se note 2 side 51.

Tabell IV. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter alder[1] og politiets avgjørelse eller innstilling.

	Under 14 år	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25–39 år	40–59 år	60 år og eldre	I alt
Henlagt p. g. a. død eller preskripsjon ...	–	1	1	1	14	11	3	31
Henlagt p. g. a. sinnssykdom eller bevisstløshet	–	1	1	6	38	33	5	84
Gjerningsmannen under 14 år.....	2 281	–	–	–	–	–	–	2 281
Tiltale	–	77	233	416	1 127	663	93	2 609
Forelegg	–	23	50	54	179	111	21	438
Påtaleunnlatelse, strpl. § 85	–	121	237	121	129	78	16	702
Påtaleunnlatelse, barnevernloven §§ 57 og 58	–	1 097	19	–	–	–	–	1 116
Ikke tiltale av andre grunner	–	213	43	75	339	340	125	1 135
I alt	2 281	1 533	584	673	1 826	1 236	263	8 396

[1] Se note 1 side 51.

Tabell V. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter gjerningssted, arten av lovovertredelsene, alder og antall lovbrudd som siktelsene omfattet.

	Under 14 år	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	Uoppgitt alder	I alt	Fordelt etter antall forbr. som siktelsene omfattet			
								1	2	3–5	6 og flere
Bygder:											
Forbr. mot off. myndighet	–	2	1	1	16	–	20	19	1	–	–
Forbr. mot alm. orden og fred	91	14	5	14	24	6	154	145	7	2	–
Almenfarlige forbrytelser	13	–	–	–	7	–	20	18	–	1	1
Dokumentfalsk	1	4	4	9	20	2	40	39	–	1	–
Forbr. mot sedeligheten	4	22	24	23	55	1	129	117	8	3	1
Forbr. mot den personlige frihet	1	2	2	3	20	3	31	28	2	–	1
Forbr. mot liv, legeme og helbred	7	24	21	46	184	23	305	270	23	11	1
Ærekrenkelser	3	3	1	6	130	244	387	385	2	–	–
Underslag	–	2	–	4	60	11	77	70	2	1	4
Utpressing og ran	–	1	1	–	2	–	4	2	1	–	1
Bedrageri og utroskap	5	1	2	10	92	13	123	104	14	2	3
Skadeverk	222	76	16	8	25	9	356	341	13	2	–
Heleri og etterfølgende bistand	6	5	3	2	10	–	26	24	2	–	–
Tyverier	627	515	140	158	375	34	1849	1443	187	133	86
Grove tyverier	247	195	36	47	112	5	642	405	85	82	70
Simple tyverier	300	154	63	79	227	23	846	725	75	34	12
Naskeri	32	36	3	4	8	3	86	83	3	–	–
Brukstyveri av motorkjøretøy	48	130	38	28	28	3	275	230	24	17	4
Andre forbrytelser	9	3	4	12	64	2	94	88	4	1	1
I alt	989	674	224	296	1084	348	3615	3093	266	157	99
Oslo:											
Forbr. mot off. myndighet	–	1	2	4	7	–	14	11	3	–	–
Forbr. mot alm. orden og fred	1	–	1	–	1	1	4	3	1	–	–
Almenfarlige forbrytelser	1	2	1	1	1	–	6	6	–	–	–
Dokumentfalsk	–	1	2	1	10	3	17	16	–	–	1
Forbr. mot sedeligheten	1	1	1	4	56	2	65	60	5	–	–
Forbr. mot den personlige frihet	–	–	1	–	4	2	7	6	1	–	–
Forbr. mot liv, legeme og helbred	3	3	4	6	63	5	84	74	8	2	–
Ærekrenkelser	–	–	–	–	11	57	68	68	–	–	–
Underslag	–	–	10	10	69	25	114	91	13	6	4
Utpressing og ran	–	1	4	1	7	–	13	11	1	1	–
Bedrageri og utroskap	2	–	3	5	63	16	89	64	11	7	7
Skadeverk	28	11	1	1	13	5	59	51	8	–	–
Heleri og etterfølgende bistand	–	2	–	1	33	–	36	30	2	3	1
Tyverier	180	202	89	79	400	36	986	695	137	90	64
Grove tyverier	74	50	27	31	167	18	367	224	53	44	46
Simple tyverier	67	38	30	30	221	15	401	314	48	35	4
Naskeri	16	1	–	1	4	2	24	24	–	–	–
Brukstyveri av motorkjøretøy	23	113	32	17	8	1	194	133	36	11	14
Andre forbrytelser	–	–	–	1	14	1	16	15	1	–	–
I alt	216	224	119	114	752	153	1578	1201	191	109	77

Tabell V (forts.). Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter gjerningssted, arten av lovovertredelsene, alder og antall lovbrudd som siktelsene omfattet.

	Under 14 år	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	Uoppgitt alder	I alt	Fordelt etter antall forbr. som siktelsene omfattet			
								1	2	3–5	6 og flere
Bergen:											
Forbr. mot off. myndighet	–	–	–	–	3	–	3	3	–	–	–
Forbr. mot alm. orden og fred	11	5	1	3	3	–	23	23	–	–	–
Almenfarlige forbrytelser	1	–	–	–	1	–	2	2	–	–	–
Dokumentfalsk	–	–	2	–	3	–	5	5	–	–	–
Forbr. mot sedeligheten	4	4	2	6	9	1	26	26	–	–	–
Forbr. mot den personlige frihet	1	–	–	–	1	–	2	1	1	–	–
Forbr. mot liv, legeme og helbred	1	–	1	–	7	8	17	15	1	–	1
Ærekrenkelser	1	–	–	–	6	13	20	20	–	–	–
Underslag	–	–	–	–	3	–	3	2	–	–	1
Utpressing og ran	–	3	–	–	1	–	4	1	2	1	–
Bedrageri og utroskap	–	–	1	–	9	–	10	8	1	–	1
Skadeverk	46	11	–	1	3	–	61	51	8	2	–
Heleri og etterfølgende bistand	–	1	–	1	3	–	5	5	–	–	–
Tyverier	229	111	23	27	83	2	475	289	77	76	33
Grove tyverier	128	47	8	9	29	1	222	100	38	55	29
Simple tyverier	72	32	8	14	47	1	174	136	25	13	–
Naskeri	14	5	–	–	1	–	20	20	–	–	–
Brukstyveri av motorkjøretøy	15	27	7	4	6	–	59	33	14	8	4
Andre forbrytelser	2	1	–	1	–	–	4	4	–	–	–
I alt	296	136	30	39	135	24	660	455	90	79	36
Trondheim:											
Forbr. mot off. myndighet	–	–	–	–	1	–	1	1	–	–	–
Forbr. mot alm. orden og fred	–	–	1	1	1	–	3	3	–	–	–
Almenfarlige forbrytelser	4	–	–	–	–	–	4	4	–	–	–
Dokumentfalsk	–	3	1	–	4	–	8	8	–	–	–
Forbr. mot sedeligheten	–	–	–	1	7	–	8	6	2	–	–
Forbr. mot liv, legeme og helbred	1	–	2	3	17	–	23	23	–	–	–
Ærekrenkelser	–	1	–	1	13	3	18	18	–	–	–
Underslag	–	–	–	–	8	–	8	8	–	–	–
Utpressing og ran	2	–	–	–	–	–	2	2	–	–	–
Bedrageri og utroskap	1	–	–	2	12	–	15	14	–	1	–
Skadeverk	21	1	1	–	2	–	25	25	–	–	–
Heleri og etterfølgende bistand	–	–	–	–	3	–	3	3	–	–	–
Tyverier	77	44	8	8	59	–	196	178	12	6	–
Grove tyverier	29	11	3	2	12	–	57	50	6	1	–
Simple tyverier	40	20	1	5	45	–	111	100	6	5	–
Naskeri	8	1	–	–	–	–	9	9	–	–	–
Brukstyveri av motorkjøretøy	–	12	4	1	2	–	19	19	–	–	–
Andre forbrytelser	–	–	1	–	3	1	5	4	–	1	–
I alt	106	49	14	16	130	4	319	297	14	8	–

Tabell V (forts.). Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter gjerningssted, arten av lovovertredelsene, alder og antall lovbrudd som siktelsene omfattet.

	Under 14 år	14-17 år	18-20 år	21-24 år	25 år og over	Uoppgitt alder	I alt	Fordelt etter antall forbr. som siktelsene omfattet			
								1	2	3–5	6 og flere
Stavanger:											
Forbr. mot alm. orden og fred ..	1	3	–	3	1	–	8	8	–	–	–
Almenfarlige forbrytelser	–	–	–	–	1	–	1	–	–	1	–
Dokumentfalsk	1	–	1	1	5	–	8	8	–	–	–
Forbr. mot sedeligheten	–	1	–	1	4	–	6	5	1	–	–
Forbr. mot liv, legeme og helbred	–	1	1	2	4	–	8	6	1	1	–
Ærekrenkelser	–	–	–	–	2	–	2	2	–	–	–
Underslag	–	1	–	1	5	–	7	5	1	–	1
Bedrageri og utroskap	–	2	1	–	5	–	8	2	1	–	5
Skadeverk	5	1	–	1	2	–	9	8	1	–	–
Heleri og etterfølgende bistand..	2	2	1	2	4	–	11	11	–	–	–
Tyverier	71	31	11	14	52	7	186	136	23	21	6
Grove tyverier	23	6	3	8	25	–	65	41	10	12	2
Simple tyverier	42	10	4	5	23	7	91	70	11	7	3
Naskeri	4	–	–	–	1	–	5	5	–	–	–
Brukstyveri av motorkjøretøy	2	15	4	1	3	–	25	20	2	2	1
Andre forbrytelser	–	–	–	–	1	–	1	1	–	–	–
I alt	80	42	15	25	86	7	255	192	28	23	12
Andre byer:											
Forbr. mot off. myndighet	–	–	3	3	4	–	10	10	–	–	–
Forbr. mot alm. orden og fred ..	10	9	2	2	5	1	29	23	4	2	–
Almenfarlige forbrytelser	5	–	1	1	7	–	14	13	1	–	–
Dokumentfalsk	1	2	3	2	21	1	30	27	2	1	–
Forbr. mot sedeligheten	1	8	4	8	43	1	65	56	6	2	1
Forbr. mot den personlige frihet	–	–	–	1	3	2	6	6	–	–	–
Forbr. mot liv, legeme og helbred	6	5	10	14	50	5	90	78	4	8	–
Ærekrenkelser	–	4	1	1	40	35	81	80	1	–	–
Underslag	–	2	4	7	32	2	47	38	3	4	2
Utpressing og ran	–	–	–	2	7	–	9	4	3	2	–
Bedrageri og utroskap	–	1	1	11	46	8	67	51	7	4	5
Skadeverk	98	9	4	2	6	9	128	124	2	2	–
Heleri og etterfølgende bistand..	5	2	2	3	33	–	45	41	4	–	–
Tyverier	468	284	115	73	289	24	1253	940	143	118	52
Grove tyverier	139	62	30	21	95	1	348	210	44	63	31
Simple tyverier	247	77	39	35	177	16	591	490	58	30	13
Naskeri	32	7	3	1	5	3	51	51	–	–	–
Brukstyveri av motorkjøretøy	50	138	43	16	12	4	263	189	41	25	8
Andre forbrytelser	–	1	4	1	37	–	43	39	2	2	–
I alt	594	327	154	131	623	88	1917	1530	182	145	60

Tabell VI. Personer siktet for forbrytelser etterforsket i 1957 etter arten av forbrytelsene, bosted og gjerningssted.

	Bosatt i byer	Av disse begått forbrytelser i			Bosatt i bygder	Av disse begått forbrytelser i:			Uten fast bosted	Av disse begått forbrytelser i:		Uoppgitt bosted eller bosatt i utlandet	Av disse begått forbrytelser i:		I alt	Av disse begått forbrytelser i:		
		Samme by	Andre byer	Bygder		Samme bygd	Andre bygder	Byer		Byer	bygder		Byer	Bygder		Byer	Bygder	Uoppgitt gj.-sted[1]
Forbrytelser mot off. myndighet..	21	10	8	3	24	8	9	7	3	3	–	–	–	–	48	28	20	–
Forbrytelser mot den alm. orden og fred	66	48	3	15	125	96	25	4	9	6	3	21	6	15	221	67	154	–
Almenfarlige forbrytelser	32	19	4	9	14	10	1	3	1	1	–	–	–	–	47	27	20	–
Dokumentfalsk	61	37	15	9	42	18	11	12	–	–	–	6	4	2	109	68	40	1
Forbrytelser mot sedeligheten	144	83	45	16	138	90	19	29	6	5	1	12	8	3	300	170	129	1
Forbrytelser mot den personlige frihet	14	6	5	3	26	23	1	2	1	–	1	6	2	3	47	15	31	1
Forbrytelser mot liv, legeme og helbred	172	87	51	34	300	210	43	47	19	15	3	38	22	15	529	222	305	2
Ærekrenkelser	105	72	19	13	264	227	19	18	–	–	–	221	99	122	599	189	387	14
Underslag	122	34	73	15	80	41	8	31	22	14	6	36	27	7	260	179	77	4
Utpressing og ran	12	5	6	1	6	1	2	3	14	14	–	–	–	–	32	28	4	–
Bedrageri og utroskap	102	45	43	14	115	55	22	36	49	28	20	50	37	12	316	189	123	4
Skadeverk	255	176	44	35	313	270	26	17	8	6	2	63	39	23	639	282	356	1
Heleri og etterfølgende bistand..	78	42	34	2	41	23	–	17	7	6	1	1	1	–	127	100	26	1
Tyverier	2569	1482	759	321	1850	1146	243	457	312	253	55	236	145	84	4967	3096	1849	22
Grove tyverier	891	520	259	111	614	397	79	136	155	124	29	48	20	26	1708	1059	642	7
Simple tyverier	1091	643	298	146	844	499	127	216	146	119	25	144	92	49	2225	1368	846	11
Naskeri	98	66	18	14	75	63	5	7	3	2	1	20	16	3	196	109	86	1
Brukstyveri av motorkjøretøy.	489	253	184	50	317	187	32	98	8	8	–	24	17	6	838	560	275	3
Andre forbrytelser	46	31	8	7	106	64	20	21	4	3	1	8	6	2	164	69	94	1
Forbrytelser i alt	3799	2177	1117	497	3444	2282	449	704	455	354	93	698	377	294	8396	4729	3615	52

[1] Inkl. personer siktet for forbrytelser begått i utlandet.

Tabell VII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser[1] i 1947—1957.

	Endelig dom			Vedtatt bot[2]			Påtaleunnlatelser			I alt		
	M	K	I alt	M	K	I alt	M	K	I alt	M	K	I alt
1947.....	3 767	428	4 195	360	24	384	805	131	936	4 932	583	5 515
1948.....	3 231	359	3 590	333	27	360	779	121	900	4 343	507	4 850
1949.....	3 014	223	3 237	312	24	336	814	106	920	4 140	353	4 493
1950.....	2 733	192	2 925	286	13	299	825	107	932	3 844	312	4 156
1951.....	2 518	201	2 719	269	10	279	951	130	1 081	3 738	341	4 079
1952.....	2 486	136	2 622	291	13	304	1 052	150	1 202	3 829	299	4 128
1953.....	2 321	124	2 445	255	17	272	1 031	120	1 151	3 607	261	3 868
1954.....	2 299	122	2 421	310	12	322	1 002	126	1 128	3 611	260	3 871
1955.....	2 271	112	2 383	322	13	335	1 168	137	1 305	3 761	262	4 023
1956.....	2 477	110	2 587	311	18	329	1 461	175	1 636	4 249	303	4 552
1957.....	2 623	117	2 740	293	11	304	1 818	173	1 991	4 734	301	5 035

[1] Personer domfelt, botlagt eller gitt påtaleunnlatelse i pris- og rasjoneringssaker og militære saker er ikke regnet med. [2] Vedtatte forelegg og vedtatte bøter i retten etter strpl. § 377, siste punktum.

Tabell VIII. Domfelte og botlagte for forseelser[1] i 1947—1957.

	Endelig dom			Vedtatt bot[2]			I alt		
	M	K	I alt	M	K	I alt	M	K	I alt
1947.....	4 034	217	4 251	47 670	3 537	51 207	51 704	3 754	55 458
1948.....	3 676	198	3 874	45 486	2 880	48 366	49 162	3 078	52 240
1949.....	3 342	155	3 497	40 428	2 201	42 629	43 770	2 356	46 126
1950.....	3 315	120	3 435	36 686	1 788	38 474	40 001	1 908	41 909
1951.....	3 046	112	3 158	34 552	1 609	36 161	37 598	1 721	39 319
1952.....	3 398	105	3 503	35 436	1 797	37 233	38 834	1 902	40 736
1953.....	3 394	111	3 505	37 096	1 700	38 796	40 490	1 811	42 301
1954.....	3 887	97	3 984	39 405	1 543	40 948	43 292	1 640	44 932
1955.....	3 571	84	3 655	36 681	1 450	38 131	40 252	1 534	41 786
1956.....	4 049	72	4 121	37 651	1 766	39 417	41 700	1 838	43 538
1957.....	4 118	56	4 174	37 598	1 742	39 340	41 716	1 798	43 514

[1] Se note 1 til tabell VII. [2] Vedtatte forelegg, vedtatte bøter i retten etter strpl. § 377, siste punktum og vedtatte kjennelser etter tollovgivningen.

Tabell IX. Domfelte, botlagte og påtalefritatte pr. 1 000 innbyggere[1] 14 år og eldre i 1947—1957.[2]

	Forbrytelser				Forseelser			I alt
	Endelig dom	Vedtatt bot[3]	Påtale-unnlatelse	I alt	Endelig dom	Vedtatt bot[4]	I alt	
1947.....	1,70	0,15	0,38	2,23	1,72	20,69	22,41	24,64
1948.....	1,44	0,15	0,36	1,95	1,56	19,45	21,01	22,96
1949.....	1,30	0,13	0,37	1,80	1,40	17,07	18,47	20,27
1950.....	1,17	0,12	0,37	1,66	1,37	15,34	16,71	18,37
1951.....	1,08	0,11	0,43	1,62	1,25	14,36	15,61	17,23
1952.....	1,04	0,12	0,47	1,63	1,38	14,71	16,09	17,72
1953.....	0,96	0,11	0,45	1,52	1,38	15,23	16,61	18,13
1954.....	0,94	0,13	0,44	1,51	1,55	15,98	17,53	19,04
1955.....	0,92	0,13	0,51	1,56	1,42	14,78	16,20	17,76
1956.....	0,99	0,13	0,63	1,75	1,58	15,15	16,73	18,48
1957.....	1,04	0,12	0,76	1,92	1,59	15,01	16,60	18,52

[1] Tallene er beregnet etter folketallet pr. 1. januar i vedkommende år. [2] Se note 1 til tabell VII. [3] Se note 2 til tabell VII. [4] Se note 2 til tabell VIII.

Tabell X. Domfelte, botlagte og påtalefritatte[1] i ulike fylker i 1957.

	Forbrytelser						Forseelser				
	Endelig dom	Vedtatt bot[2]	Påtaleunnlatelse	I alt	Av disse		Endelig dom	Vedtatt bot[3]	I alt	Av disse	
					Menn	Kvinner				Menn	Kvinner
Bygder[4]											
Østfold	72	5	61	138	134	4	137	661	798	780	18
Akershus	160	11	113	284	266	18	230	1132	1362	1299	63
Hedmark	70	15	80	165	161	4	172	804	976	958	18
Oppland	37	8	36	81	76	5	131	685	816	807	9
Buskerud	83	–	34	117	116	1	120	670	790	776	14
Vestfold	68	9	21	98	91	7	122	681	803	784	19
Telemark	69	8	28	105	98	7	109	559	668	657	11
Aust-Agder	31	5	12	48	47	1	49	321	370	364	6
Vest-Agder	17	1	30	48	46	2	58	294	352	347	5
Rogaland	47	27	104	178	173	5	94	1063	1157	1131	26
Hordaland	78	22	127	227	221	6	99	629	728	716	12
Sogn og Fjordane	29	12	31	72	69	3	43	336	379	378	1
Møre og Romsdal	40	13	19	72	71	1	89	483	572	569	3
Sør-Trøndelag	46	11	55	112	104	8	112	518	630	615	15
Nord-Trøndelag	40	7	41	88	88	–	87	563	650	632	18
Nordland	74	14	95	183	163	20	147	1095	1242	1206	36
Troms	52	8	47	107	102	5	78	674	752	739	13
Finnmark	73	10	23	106	103	3	117	508	625	603	22
Bygder i alt	1086	186	957	2229	2129	100	1994	11676	13670	13361	309
Byer[4]											
Østfold	72	1	54	127	120	7	127	1836	1963	1933	30
Akershus	1	–	1	2	2	–	4	26	30	30	–
Oslo	742	41	392	1175	1072	103	1184	12167	13351	12438	913
Hedmark	23	1	23	47	43	4	20	243	263	256	7
Oppland	8	–	12	20	14	6	19	349	368	366	2
Buskerud	82	–	19	101	94	7	63	935	998	977	21
Vestfold	99	10	37	146	131	15	94	1538	1632	1568	64
Telemark	63	3	43	109	101	8	83	1044	1127	1106	21
Aust-Agder	19	–	18	37	35	2	24	350	374	368	6
Vest-Agder	39	5	24	68	65	3	70	908	978	921	57
Rogaland	86	22	107	215	209	6	94	2009	2103	1988	115
Bergen	150	9	116	275	259	16	102	2084	2186	2081	105
Møre og Romsdal	44	11	41	96	92	4	43	708	751	741	10
Sør-Trøndelag	114	11	96	221	207	14	173	2005	2178	2092	86
Nord-Trøndelag	3	–	2	5	5	–	2	49	51	44	7
Nordland	50	1	23	74	68	6	29	894	923	892	31
Troms	30	3	18	51	51	–	21	349	370	360	10
Finnmark	29	–	8	37	37	–	28	170	198	194	4
Byer i alt	1654	118	1034	2806	2605	201	2180	27664	29844	28355	1489
Hele landet	2740	304	1991	5035	4734	301	4174	39340	[5]43514	41716	1798

[1] Se note 1 til tabell VII. [2] Se note 2 til tabell VII. [3] Se note 2 til tabell VIII. [4] Ladesteder er regnet med til bygdene. [5] Dessuten vedtok 26 menn bot for forseelser på Svalbard.

Tabell XI. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser[1] i 1957 etter arten av forbrytelsene.[2]

	Endelig dom		Vedtatt bot		Påtaleunnlatelse				Alle straffbare		
					Etter strpl.		Etter bvl.				
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	I alt
Forbr. i off. tjeneste[3]	1	–	–	–	–	1	–	–	1	1	2
Forbr. mot off. myndighet	50	1	–	–	4	–	–	–	54	1	55
Vold mot off. tjenestemann	48	1	–	–	4	–	–	–	52	1	53
Ulovlig påvirkning av off. tjenestemann	2	–	–	–	–	–	–	–	2	–	2
Forbr. mot den alm. orden og fred	49	1	–	–	26	–	29	4	104	5	109
Brevbrudd[4]	–	–	–	–	1	–	–	–	1	–	1
Innbrudd	49	1	–	–	25	–	29	4	103	5	108
Almenfarlige forbrytelser	3	–	–	–	1	–	–	–	4	–	4
Falsk forklaring	35	4	2	–	9	4	1	1	47	9	56
Falsk edelig forklaring	3	–	–	–	2	–	–	–	5	–	5
Annen falsk forklaring	32	4	2	–	7	4	1	1	42	9	51
Falsk anklage	3	2	–	–	–	–	1	–	4	2	6
Dokumentfalsk	119	7	4	1	57	6	15	3	195	17	212
Benyttelse av falsk dok.	117	7	2	–	57	6	15	3	191	16	207
Forfalskning av dok.	2	–	–	–	–	–	–	–	2	–	2
Ødeleggelse av dok. m. v.	–	–	2	1	–	–	–	–	2	1	3
Forbr. mot sedeligheten	151	–	52	1	82	–	13	1	298	2	300
Voldtekt	8	–	–	–	2	–	–	–	10	–	10
Utuktig omgjengelse med barn under 14 år	29	–	–	–	8	–	4	–	41	–	41
Utuktig omgjengelse med mindreårige ellers	28	–	–	–	48	–	5	1	81	1	82
Utuktig handling osv. med barn under 16 år	63	–	32	1	15	–	3	–	113	1	114
Utbredelse av utuktige skrifter	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1
Krenkelse av ærbarhet ved utuktig atferd	14	–	20	–	8	–	–	–	42	–	42
Blodskam	2	–	–	–	–	–	–	–	2	–	2
Brudd på ekteskapsløfte	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1
Andre forbr. mot sedeligheten	5	–	–	–	1	–	1	–	7	–	7
Forbr. m. h. t. familieforhold	5	–	–	–	3	–	–	–	8	–	8
Misligholdt forsørgelsesplikt m.m.	3	–	–	–	3	–	–	–	6	–	6
Inngåelse av ugyldig eller omstøtelig ekteskap	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1
Andre forbr. m. h. t. familieforhold	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1
Forbr. mot den personlige frihet.	15	1	–	–	–	–	1	–	16	1	17
Tvang og trusler	14	1	–	–	–	–	1	–	15	1	16
Andre forbr. mot den personlige frihet	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1
Forbr. mot liv, legeme og helbred.	242	9	135	3	12	4	14	–	403	16	419
Legemsfornærmelse	186	6	134	3	10	–	7	–	337	9	346
Legemsbeskadigelse	41	–	–	–	2	–	3	–	46	–	46
Grov legemsbeskadigelse	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Uaktsom legemsbeskadigelse	6	–	1	–	–	–	2	–	9	–	9
Drap	3	–	–	–	–	–	1	–	4	–	4
Uaktsomt drap	6	–	–	–	–	–	1	–	7	–	7
Fosterfordrivelse	–	3	–	–	–	4	–	–	–	7	7
Ærekrenkelser	4	–	3	1	–	–	1	–	8	1	9

[1] Se note 1 til tabell VII. [2] Hvis en person er siktet samtidig for flere slags forbrytelser, er han regnet med under den viktigste av dem, dvs. den som etter straffeloven kan medføre høyest straff. [3] Omfatter sanksjoner etter §§ 122 if., 145, 2. ledd og 146, 2. ledd. [4] Omfatter sanksjoner etter §§ 122, init., 145, 1. ledd og 146, 1. ledd.

Tabell XI (forts.). Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1957 etter arten av forbrytelsene.

	Endelig dom		Vedtatt bot		Påtaleunnlatelse				Alle straffbare		
					Etter strpl.		Etter bvl.				
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	I alt
Underslag	169	11	–	–	36	4	1	2	206	17	223
Underslag	125	7	–	–	35	4	1	2	161	13	[1] 174
Grove underslag	44	4	–	–	1	–	–	–	45	4	[2] 49
Utpressing og ran	23	–	–	–	1	–	–	–	24	–	24
Utpressing	2	–	–	–	–	–	–	–	2	–	2
Ran	21	–	–	–	1	–	–	–	22	–	22
Bedrageri og utroskap	129	7	4	–	6	2	–	2	139	11	150
Bedrageri	82	6	–	–	3	2	–	2	85	10	95
Grovt bedrageri	14	–	–	–	–	–	–	–	14	–	14
Forsikringsbedrageri	11	1	–	–	2	–	–	–	13	1	14
Utroskap	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1
Grovt utroskap	–	–	–	–	1	–	–	–	1	–	1
Salg av gjenstand kjøpt på avbetaling m. v.	21	–	4	–	–	–	–	–	25	–	25
Forbr. i gjeldsforhold	13	–	6	–	1	–	–	–	20	–	20
Forsømmelig og uriktig bokførsel	11	–	5	–	1	–	–	–	17	–	17
Andre forbr. i gjeldsforhold	2	–	1	–	–	–	–	–	3	–	3
Skadeverk	27	–	17	1	5	1	10	–	59	2	61
Skadeverk	25	–	16	1	4	–	8	–	53	1	54
Grovt skadeverk	2	–	1	–	1	1	2	–	6	1	7
Heleri og etterfølgende bistand	80	5	–	–	25	5	19	–	124	10	134
Heleri	78	4	–	–	24	5	19	–	121	9	130
Etterfølgende bistand	2	1	–	–	1	–	–	–	3	1	4
Tyverier	1467	68	63	3	481	76	961	55	2972	202	3174
Grove tyverier	589	7	1	–	103	4	329	6	1022	17	1039
Simple tyverier	668	60	4	1	228	61	249	41	1149	163	1312
Naskeri	10	1	39	2	18	6	31	5	98	14	112
Brukstyveri av motorkjøretøy	200	–	19	–	132	5	352	3	703	8	711
Forbr. utenfor straffeloven	38	1	7	1	2	2	1	–	48	4	52
Forbr. mot dyrevernloven	8	1	6	1	1	1	1	–	16	3	19
Falsk oppg. av barnefar	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1	1
Bidragssaker	21	–	–	–	1	–	–	–	22	–	22
Overtredelse av skatteloven	8	–	–	–	–	–	–	–	8	–	8
Andre forbr. utenfor straffeloven[3]	1	–	1	–	–	–	–	–	2	–	2
I alt	2623	117	293	11	751	105	1067	68	4734	301	5035
Vinningsforbrytelser	1870	91	67	3	549	88	981	59	3467	241	3708
Voldsforbrytelser	318	10	152	4	21	5	24	–	515	19	534
Sedelighetsforbrytelser	148	–	52	1	82	–	13	1	295	2	297
Andre forbrytelser	287	16	22	3	99	12	49	8	457	39	496

[1] Inkl. 17 menn og 3 kvinner straffbare for underslag av omsetningsavgift. [2] Inkl. 6 menn og 1 kvinne straffbare for underslag av omsetningsavgift. [3] Straffbare for overtredelser av den militære straffelov, pris- og rasjoneringslovgivningen er ikke regnet med.

Tabell XII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i ulike fylker i 1957 etter arten av forbrytelsene.[1]

	Forbr. mot alm. orden og fred	Dokumen-falsk	Forbr. mot sedelighet	Forbr. mot liv, legeme og helbred	Underslag	Bedrageri og utroskap	Tyverier	Av dette: Grove tyverier	Simple tyverier	Bruks-tyveri av motorkjøretøy	Andre forbr.	I alt
Bygder[2]												
Østfold	–	5	9	16	8	2	85	26	42	17	13	138
Akershus	13	7	20	24	9	7	176	64	92	14	28	284
Hedmark	2	4	17	23	8	3	92	35	36	15	16	165
Oppland	–	5	7	8	6	4	45	9	22	7	6	81
Buskerud	3	8	6	7	3	2	78	41	28	6	10	117
Vestfold	4	2	11	12	2	–	58	21	26	10	9	98
Telemark	3	3	8	14	2	3	57	15	25	15	15	105
Aust-Agder	1	2	4	9	1	–	25	14	10	–	6	48
Vest-Agder	2	–	9	2	1	2	21	5	14	2	11	48
Rogaland	1	7	9	23	1	1	121	43	28	38	15	178
Hordaland	16	5	22	20	6	5	135	50	55	30	18	227
Sogn og Fjordane	1	–	5	17	1	2	39	15	12	11	7	72
Møre og Romsdal	1	1	7	16	–	3	41	11	15	11	3	72
Sør-Trøndelag	4	–	3	18	7	5	63	25	18	20	12	112
Nord-Trøndelag	1	6	7	8	3	4	55	10	16	27	4	88
Nordland	9	3	12	24	8	3	108	22	51	33	16	183
Troms	–	9	8	13	6	4	54	13	25	13	13	107
Finnmark	3	3	10	13	2	3	64	29	24	9	8	106
Bygder i alt	64	70	174	267	74	53	1317	448	539	278	210	2229
Byer[2]												
Østfold	1	2	13	7	4	2	86	34	32	20	12	127
Akershus	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	2
Oslo	16	77	41	66	90	54	730	224	309	183	101	1175
Hedmark	–	4	2	2	3	–	34	10	11	11	2	47
Oppland	–	1	1	–	2	1	14	5	8	–	1	20
Buskerud	1	3	2	1	3	5	68	27	33	8	18	101
Vestfold	2	7	2	4	3	3	116	28	52	30	9	146
Telemark	1	2	11	8	10	4	62	22	28	12	11	109
Aust-Agder	1	3	2	2	–	1	26	6	13	7	2	37
Vest-Agder	–	9	1	3	–	–	51	15	24	11	4	68
Rogaland	2	8	8	10	6	7	161	47	56	39	13	215
Av dette:												
Stavanger	2	8	6	10	6	6	128	34	50	28	13	179
Bergen	8	5	17	10	9	6	203	86	80	35	17	275
Møre og Romsdal	5	5	9	8	3	4	57	10	18	24	5	96
Sør-Trøndelag	6	8	11	21	8	5	140	36	69	28	22	221
Nord-Trøndelag	–	–	1	–	1	–	3	–	1	2	–	5
Nordland	1	4	2	3	3	5	44	21	16	7	12	74
Troms	–	1	–	7	4	–	36	15	12	7	3	51
Finnmark	–	3	2	–	–	–	26	5	11	9	6	37
Byer i alt	45	142	126	152	149	97	1857	591	773	433	238	2806
Hele landet	109	212	300	419	223	150	3174	1039	1312	711	448	5035

[1] Se note 1 til tabell VII. [2] Ladesteder er regnet med til bygdene.

Tabell XIII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte[1] i 1957 etter forbrytelse og alder.

	Alle straffbare					Straffbare menn				
	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt
Forbr. mot off. myndighet	1	7	12	35	55	1	7	11	35	54
Forbr. mot den alm. orden og fred	38	17	21	33	109	34	17	21	32	104
Falsk forklaring	5	8	7	36	56	4	6	5	32	47
Dokumentfalsk	24	33	46	109	212	21	27	43	104	195
Forbr. mot sedeligheten	28	36	60	176	300	27	36	60	175	298
Forbr. mot liv, legeme og helbred	28	41	88	262	419	27	40	86	250	403
Underslag	3	14	18	188	223	1	12	14	179	206
Utpressing og ran	4	6	5	9	24	4	6	5	9	24
Bedrageri og utroskap	2	2	7	139	150	–	1	6	132	139
Skadeverk	16	5	9	31	61	16	5	9	29	59
Heleri og etterfølgende bistand	22	7	17	88	134	22	7	16	79	124
Tyverier	1 166	451	416	1 141	3 174	1 104	416	388	1 064	2 972
Grove tyverier	386	132	134	387	1 039	380	129	128	385	1 022
Simple tyverier	314	158	175	665	1 312	269	130	155	595	1 149
Naskeri	44	20	11	37	112	38	19	9	32	98
Brukstyveri av motorkjøretøy	422	141	96	52	711	417	138	96	52	703
Andre forbrytelser	4	3	9	102	118	4	2	8	95	109
I alt	1 341	630	715	2 349	5 035	1 265	582	672	2 215	4 734
Vinningsforbrytelser	1 197	480	464	1 567	3 708	1 131	442	430	1 464	3 467
Voldsforbrytelser	45	53	109	327	534	44	52	106	313	515
Sedelighetsforbrytelser	28	36	60	173	297	27	36	60	172	295
Andre forbrytelser	71	61	82	282	496	63	52	76	266	457

[1] Se note 1 til tabell VII.

Tabell XIV. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser[1] i 1957 etter gjerningssted og alder.

	Bygder[2]					Byer[2]				
	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt
Østfold	36	15	23	64	138	41	22	13	51	127
Akershus	67	37	49	131	284	–	1	–	1	2
Oslo	.	.	.	.	.	220	133	137	685	1 175
Hedmark	45	23	32	65	165	12	13	7	15	47
Oppland	10	13	19	39	81	4	7	4	5	20
Buskerud	13	20	19	65	117	13	5	10	73	101
Vestfold	14	13	19	52	98	20	40	24	62	146
Telemark	25	9	21	50	105	25	17	12	55	109
Aust-Agder	9	8	5	26	48	14	2	7	14	37
Vest-Agder	21	12	4	11	48	12	9	10	37	68
Rogaland	97	11	28	42	178	84	18	28	85	215
Stavanger	.	.	.	.	.	61	16	26	76	179
Hordaland	89	38	26	74	227	.	.	.	.	.
Bergen	.	.	.	.	.	94	22	43	116	275
Sogn og Fjordane	21	10	6	35	72	.	.	.	.	.
Møre og Romsdal	20	6	13	33	72	43	7	9	37	96
Sør-Trøndelag	47	16	9	40	112	64	28	22	107	221
Nord-Trøndelag	29	12	13	34	88	2	–	–	3	5
Nordland	70	19	23	71	183	14	10	7	43	74
Troms	21	17	29	40	107	16	4	8	23	51
Finnmark	24	10	28	44	106	5	3	8	21	37
I alt	658	289	366	916	2 229	683	341	349	1 433	2 806

[1] Se note 1 til tabell VII. [2] Ladesteder er regnet med til bygdene.

Tabell XV. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i 1957 som også tidligere er kjent skyldig i forbrytelser.[1]

	Absolutte tall					I prosent av alle straffbare				
	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt
						Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Forbr. mot off. myndighet.	–	1	7	17	25	–	14	58	49	46
Forbr. mot den alm. orden og fred	4	3	8	25	40	11	18	38	76	37
Falsk forklaring	–	1	1	12	14	–	13	14	33	25
Dokumentfalsk	2	6	16	70	94	8	18	35	64	44
Forbr. mot sedeligheten	3	8	19	77	107	11	22	32	44	36
Forbr. mot liv, legeme og helbred	3	9	27	98	137	11	22	31	37	33
Underslag	–	2	10	65	77	–	14	56	35	35
Utpressing og ran	3	2	3	7	15	75	33	60	78	63
Bedrageri og utroskap	–	–	1	88	89	–	–	14	63	59
Skadeverk	2	1	6	9	18	13	20	67	29	30
Heleri og etterfølgende bistand	2	3	3	50	58	9	43	18	57	43
Tyverier	171	156	184	777	1 288	15	35	44	68	41
Grove tyverier	73	67	72	290	502	19	51	54	75	48
Simple tyverier	33	41	72	446	592	11	26	41	67	45
Naskeri	5	3	1	18	27	11	15	9	49	24
Brukstyveri av motorkjøretøy	60	45	39	23	167	14	32	41	44	24
Andre forbrytelser	1	1	1	28	31	25	33	11	27	26
I alt	191	193	286	1 323	1 993	14	31	40	56	40
Vinningsforbrytelser	176	163	201	987	1 527	15	34	43	63	41
Voldsforbrytelser	5	11	40	124	180	11	21	37	38	34
Sedelighetsforbrytelser	3	8	19	76	106	11	22	32	44	36
Andre forbrytelser	7	11	26	136	180	10	18	32	48	36

[1] Se note 1 til tabell VII.

Tabell XVI. Påtalefritatte for forbrytelser[1] i 1957.

	14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt	Tidl. straffbare				
						14–17 år	18–20 år	21–24 år	25 år og over	I alt
Vinningsforbrytelser	1 135	263	122	157	1 677	150	42	16	19	227
Underslag	3	9	5	26	43	–	1	1	4	6
Bedrageri	2	1	1	5	9	–	–	–	1	1
Grovt tyveri	362	50	16	14	442	59	12	2	2	75
Simpelt tyveri	308	114	66	91	579	31	15	8	8	62
Bruktstyveri av motorkjøretøy	399	76	15	2	492	53	14	5	1	73
Voldsforbrytelser	29	5	3	13	50	3	–	1	3	7
Legemsfornærmelse	10	1	1	5	17	1	–	–	1	2
Sedelighetsforbrytelser	26	25	23	22	96	2	4	4	4	14
Utuktig omgjengelse med mindreårige	20	22	18	6	66	2	3	3	–	8
Utuktig handling med barn under 16 år	4	1	3	10	18	–	–	1	3	4
Andre forbrytelser	68	38	24	38	168	7	2	5	12	26
Dokumentfalsk	22	22	17	20	81	2	1	4	7	14
I alt	1 258	331	172	230	1 991	162	48	26	38	274
Etter barnevernloven	1 130	5	–	–	1 135	147	3	–	–	150
Menn	1 063	4	–	–	1 067	139	2	–	–	141
Etter straffeprosessloven	128	326	172	230	856	15	45	26	38	124
Menn	120	289	155	187	751	15	41	25	37	118

[1] Forbr. mot den militære straffelov, pris- og rasjoneringslovgivningen er ikke regnet med.

Tabell XVII. Domfelte og botlagte for forbrytelser[1] i 1957 etter arten av sanksjoner.

	Fengsel	Bot	Domsutsettelse	Sikring alene	Arbeidsskole	I alt	Av disse tidl. straffbare					
							Fengsel	Bot	Domsutsettelse	Sikring alene	Arbeidsskole	I alt
Alle forbrytelser	2537	403	56	21	27	3044	1571	105	17	8	18	1719
14—17 år	34	24	15	–	10	83	16	1	6	–	6	29
Menn	33	24	15	–	10	82	16	1	6	–	6	29
18—20 år	223	44	15	1	16	299	120	7	6	1	11	145
Menn	213	44	15	1	16	289	114	7	6	1	11	139
21—24 år	459	68	11	4	1	543	238	19	1	1	1	260
Menn	439	65	9	3	1	517	230	19	–	1	1	251
25 år og over	1821	267	15	16	–	2119	1197	78	4	6	–	1285
Menn	1744	254	15	15	–	2028	1153	76	4	5	–	1238
Vinningsforbrytelser	1888	84	36	1	22	2031	1247	22	14	1	16	1300
14—20 år	202	33	22	1	21	279	114	6	11	1	15	147
Menn	196	33	22	1	21	273	112	6	11	1	15	145
21—24 år	322	13	6	–	1	342	181	2	1	–	1	185
Menn	306	13	4	–	1	324	174	2	–	–	1	177
25 år og over	1364	38	8	–	–	1410	952	14	2	–	–	968
Menn	1297	35	8	–	–	1340	914	12	2	–	–	928
Voldsforbrytelser	251	217	6	10	–	484	114	55	–	4	–	173
14—20 år	27	32	5	–	–	64	11	2	–	–	–	13
Menn	25	32	5	–	–	62	10	2	–	–	–	12
21—24 år	65	39	1	1	–	106	29	10	–	–	–	39
Menn	63	38	1	1	–	103	28	10	–	–	–	38
25 år og over	159	146	–	9	–	314	74	43	–	4	–	121
Menn	156	141	–	8	–	305	73	43	–	3	–	119
Sedelighetsforbrytelser	131	58	3	7	2	201	66	21	1	3	1	92
14—20 år	10	1	–	–	2	13	4	–	–	–	1	5
Menn	10	1	–	–	2	13	4	–	–	–	1	5
21—24 år	24	10	2	1	–	37	8	6	–	1	–	15
Menn	24	10	2	1	–	37	8	6	–	1	–	15
25 år og over	97	47	1	6	–	151	54	15	1	2	–	72
Menn	97	46	1	6	–	150	54	15	1	2	–	72
Andre forbrytelser	267	44	11	3	3	328	144	7	2	–	1	154
14—20 år	18	2	3	–	3	26	7	–	1	–	1	9
Menn	15	2	3	–	3	23	4	–	1	–	1	6
21—24 år	48	6	2	2	–	58	20	1	–	–	–	21
Menn	46	4	2	1	–	53	20	1	–	–	–	21
25 år og over	201	36	6	1	–	244	117	6	1	–	–	124
Menn	194	32	6	1	–	233	112	6	1	–	–	119

[1] Se note 1 til tabell VII.

Tabell XVIII. Fengselsdømte i 1957 etter hovedgrupper av forbrytelser,[1] alder, tidligere straffeforhold, kjønn og utmålt straff.

	21–90 dager	91 dager–5 mdr.	6 mdr –1 år	Over 1 år –3 år	Over 3 år	I alt	Av disse ubetinget fengsel: 21–90 dager	91 dager–5 mdr.	6 mdr. –1 år	Over 1 år –3 år	Over 3 år	I alt
Alle forbrytelser	1185	486	703	135	28	2537	360	250	408	109	19	1146
14—17 år	16	5	12	1	–	34	1	–	2	–	–	3
Tidl. ikke straffbare	11	1	6	–	–	18	1	–	1	–	–	2
Menn	10	1	6	–	–	17	–	–	1	–	–	1
Tidl. straffbare	5	4	6	1	–	16	–	–	1	–	–	1
Menn	5	4	6	1	–	16	–	–	1	–	–	1
18—20 år	122	29	61	9	2	223	33	8	13	5	1	60
Tidl. ikke straffbare	72	12	17	2	–	103	13	3	–	–	–	16
Menn	71	11	15	2	–	99	12	3	–	–	–	15
Tidl. straffbare	50	17	44	7	2	120	20	5	13	5	1	44
Menn	49	16	40	7	2	114	20	5	13	5	1	44
21—24 år	243	81	115	17	3	459	70	36	57	13	2	178
Tidl. ikke straffbare	151	28	37	3	2	221	27	4	10	1	1	43
Menn	144	23	37	3	2	209	27	4	10	1	1	43
Tidl. straffbare	92	53	78	14	1	238	43	32	47	12	1	135
Menn	89	50	76	14	1	230	42	30	46	12	–	130
25 år og over	804	371	515	108	23	1821	256	206	336	91	16	905
Tidl. ikke straffbare	387	95	107	25	10	624	52	17	34	14	4	121
Menn	358	94	104	25	10	591	51	17	34	14	4	120
Tidl. straffbare	417	276	408	83	13	1197	204	189	302	77	12	784
Menn	399	264	394	83	13	1153	196	183	295	77	12	763
Vinningsforbr.	856	394	550	86	2	1888	274	210	341	79	2	906
14—17 år	11	4	10	1	–	26	–	–	1	–	–	1
Tidl. ikke straffbare	6	1	5	–	–	12	–	–	–	–	–	–
Menn	6	1	5	–	–	12	–	–	–	–	–	–
Tidl. straffbare	5	3	5	1	–	14	–	–	1	–	–	1
Menn	5	3	5	1	–	14	–	–	1	–	–	1
18—20 år	94	24	50	8	–	176	28	4	11	5	–	48
Tidl. ikke straffbare	54	8	12	2	–	76	9	–	–	–	–	9
Menn	53	7	10	2	–	72	8	–	–	–	–	8
Tidl. straffbare	40	16	38	6	–	100	19	4	11	5	–	39
Menn	40	15	37	6	–	98	19	4	11	5	–	39
21—24 år	173	61	81	7	–	322	51	31	47	7	–	136
Tidl. ikke straffbare	104	20	17	–	–	141	19	3	6	–	–	28
Menn	99	16	17	–	–	132	19	3	6	–	–	28
Tidl. straffbare	69	41	64	7	–	181	32	28	41	7	–	108
Menn	67	38	62	7	–	174	32	26	40	7	–	105
25 år og over	578	305	409	70	2	1364	195	175	282	67	2	721
Tidl. ikke straffbare	264	70	70	8	–	412	32	10	24	7	–	73
Menn	238	69	68	8	–	383	31	10	24	7	–	72
Tidl. straffbare	314	235	339	62	2	952	163	165	258	60	2	648
Menn	299	224	327	62	2	914	155	160	252	60	2	629
Voldsforbrytelser	171	38	33	7	2	251	47	20	19	6	2	94
14—17 år	4	1	1	–	–	6	1	–	–	–	–	1
Tidl. ikke straffbare	4	–	–	–	–	4	1	–	–	–	–	1
Menn	3	–	–	–	–	3	–	–	–	–	–	–
Tidl. straffbare	–	1	1	–	–	2	–	–	–	–	–	–
Menn	–	1	1	–	–	2	–	–	–	–	–	–
18—20 år	17	2	2	–	–	21	3	2	1	–	–	6
Tidl. ikke straffbare	11	1	–	–	–	12	3	1	–	–	–	4
Menn	11	1	–	–	–	12	3	1	–	–	–	4
Tidl. straffbare	6	1	2	–	–	9	–	1	1	–	–	2
Menn	6	1	1	–	–	8	–	1	1	–	–	2

[1] Se note 1 il tabell VII.

Tabell XVIII (forts.). Fengselsdømte i 1957 etter hovedgrupper av forbrytelser, alder, tidligere straffeforhold, kjønn og utmålt straff.

	21–90 dager	91 dager–5 mdr.	6 mdr. –1 år	Over 1 år –3 år	Over 3 år	I alt	Av disse ubetinget fengsel					
							21–90 dager	91 dager–5 mdr.	6 mdr. –1 år	Over 1 år –3 år	Over 3 år	I alt
21—24 år	41	13	9	2	–	65	10	4	4	2	–	20
Tidl. ikke straffbare	28	4	4	–	–	36	5	1	2	–	–	8
Menn	27	4	4	–	–	35	5	1	2	–	–	8
Tidl. straffbare	13	9	5	2	–	29	5	3	2	2	–	12
Menn	12	9	5	2	–	28	4	3	2	2	–	11
25 år og over	109	22	21	5	2	159	33	14	14	4	2	67
Tidl. ikke straffbare	71	8	5	1	–	85	18	4	5	1	–	28
Menn	69	8	5	1	–	83	18	4	5	1	–	28
Tidl. straffbare	38	14	16	4	2	74	15	10	9	3	2	39
Menn	38	14	15	4	2	73	15	10	8	3	2	38
Sedelighetsforbr.	21	4	48	34	24	131	7	3	9	18	15	52
14—17 år	–	–	1	–	–	1	–	–	1	–	–	1
Tidl. ikke straffbare	–	–	1	–	–	1	–	–	1	–	–	1
Menn	–	–	1	–	–	1	–	–	1	–	–	1
Tidl. straffbare	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Menn	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
18—20 år	–	–	6	1	2	9	–	–	–	–	1	1
Tidl. ikke straffbare	–	–	5	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Menn	–	–	5	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Tidl. straffbare	–	–	1	1	2	4	–	–	–	–	1	1
Menn	–	–	1	1	2	4	–	–	–	–	1	1
21—24 år	2	–	13	6	3	24	2	–	1	3	2	8
Tidl. ikke straffbare	–	–	11	3	2	16	–	–	1	1	1	3
Menn	–	–	11	3	2	16	–	–	1	1	1	3
Tidl. straffbare	2	–	2	3	1	8	2	–	–	2	1	5
Menn	2	–	2	3	1	8	2	–	–	2	1	5
25 år og over	19	4	28	27	19	97	5	3	7	15	12	42
Tidl. ikke straffbare	4	–	13	16	10	43	–	–	–	6	4	10
Menn	4	–	13	16	10	43	–	–	–	6	4	10
Tidl. straffbare	15	4	15	11	9	54	5	3	7	9	8	32
Menn	15	4	15	11	9	54	5	3	7	9	8	32
Andre forbrytelser	137	50	72	8	–	267	32	17	39	6	–	94
14—17 år	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–
Tidl. ikke straffbare	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–
Menn	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–
Tidl. straffbare	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Menn	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
18—20 år	11	3	3	–	–	17	2	2	1	–	–	5
Tidl. ikke straffbare	7	3	–	–	–	10	1	2	–	–	–	3
Menn	7	3	–	–	–	10	1	2	–	–	–	3
Tidl. straffbare	4	–	3	–	–	7	1	–	1	–	–	2
Menn	3	–	1	–	–	4	1	–	1	–	–	2
21—24 år	27	7	12	2	–	48	7	1	5	1	–	14
Tidl. ikke straffbare	19	4	5	–	–	28	3	–	1	–	–	4
Menn	18	3	5	–	–	26	3	–	1	–	–	4
Tidl. straffbare	8	3	7	2	–	20	4	1	4	1	–	10
Menn	8	3	7	2	–	20	4	1	4	1	–	10
25 år og over	98	40	57	6	–	201	23	14	33	5	–	75
Tidl. ikke straffbare	48	17	19	–	–	84	2	3	5	–	–	10
Menn	47	17	18	–	–	82	2	3	5	–	–	10
Tidl. straffbare	50	23	38	6	–	117	21	11	28	5	–	65
Menn	47	22	37	6	–	112	21	10	28	5	–	64

Tabell XIX. Fengselsdømte i 1957 etter forbrytelse[1] og utmålt straff.

	21–90 dager	91 dager –5 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Av disse menn	Av disse ubetinget fengsel: 21–90 dager	91 dager –5 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Av disse menn
Vinningsforbr.	856	394	638	1 888	1 799	274	210	422	906	882
Underslag	80	37	62	179	169	9	12	24	45	43
Under 21 år	4	–	1	5	5	–	–	1	1	1
Tidl. straffbare	–	–	1	1	1	–	–	1	1	1
21 år og over	76	37	61	174	164	9	12	23	44	42
Tidl. straffbare	23	18	29	70	66	5	11	12	28	26
Ran	1	1	16	18	18	–	–	11	11	11
Bedrageri	28	21	65	114	107	2	9	43	54	54
Under 21 år	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–
Tidl. straffbare	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
21 år og over	28	21	64	113	107	2	9	43	54	54
Tidl. straffbare	10	15	50	75	74	2	8	39	49	49
Heleri	54	11	14	79	75	21	4	6	31	30
Grovt tyveri	124	129	310	563	556	33	68	215	316	315
Under 21 år	18	17	45	80	78	3	2	14	19	19
Tidl. straffbare	8	9	34	51	51	3	2	14	19	19
21 år og over	106	112	265	483	478	30	66	201	297	296
Tidl. straffbare	57	77	221	355	353	28	57	182	267	266
Simpelt tyveri	391	172	152	715	656	132	104	112	348	330
Under 21 år	27	5	11	43	40	4	2	–	6	6
Tidl. straffbare	12	5	7	24	22	3	2	–	5	5
21 år og over	364	167	141	672	616	128	102	112	342	324
Tidl. straffbare	228	143	128	499	465	115	101	109	325	309
Naskeri	9	–	–	9	8	6	–	–	6	5
Brukstyveri av motorkjøretøy	148	20	17	185	185	68	12	10	90	90
Under 21 år	53	5	5	63	63	19	–	–	19	19
Tidl. straffbare	22	4	5	31	31	11	–	–	11	11
21 år og over	95	15	12	122	122	49	12	10	71	71
Tidl. straffbare	30	14	12	56	56	19	11	10	40	40
Andre vinningsforbrytelser	21	3	2	26	25	3	1	1	5	4
Voldsforbr.	171	38	42	251	244	47	20	27	94	90
Vold mot off. tjenestemann	38	4	5	47	46	23	1	4	28	27
Legemsfornærmelse	102	16	13	131	128	16	7	9	32	31
Under 21 år	14	1	2	17	15	3	–	–	3	2
Tidl. straffbare	5	1	2	8	7	–	–	–	–	–
21 år og over	88	15	11	114	113	13	7	9	29	29
Tidl. straffbare	31	11	10	52	51	6	5	8	19	19
Legemsbeskadigelse	3	–	2	5	5	3	–	2	5	5
Drap	–	–	2	2	2	–	–	2	2	2
Uaktsomt drap	2	1	3	6	6	2	1	2	5	5
Skadeverk	12	3	4	19	19	2	2	1	5	5
Andre voldsforbrytelser	14	14	13	41	38	1	9	7	17	15
Sedelighetsforbr.	21	4	106	131	131	7	3	42	52	52
Voldtekt	–	–	6	6	6	–	–	4	4	4
Utuktig omgjengelse med mindreårige	–	–	53	53	53	–	–	22	22	22
Under 21 år	–	–	6	6	6	–	–	1	1	1
Tidl. straffbare	–	–	2	2	2	–	–	1	1	1
21 år og over	–	–	47	47	47	–	–	21	21	21
Tidl. straffbare	–	–	18	18	18	–	–	14	14	14
Utuktig handling med barn under 16 år	13	3	40	56	56	4	2	13	19	19
Under 21 år	–	–	3	3	3	–	–	1	1	1
Tidl. straffbare	–	–	1	1	1	–	–	–	–	–

[1] Se note 1 til tabell VII.

Tabell XIX (forts.). Fengselsdømte i 1957 etter forbrytelse og utmålt straff.

	21–90 dager	91 dager –5 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Av disse menn	Av disse ubetinget fengsel				
						21–90 dager	91 dager –5 mdr.	6 mdr. og over	I alt	Av disse menn
21 år og over	13	3	37	53	53	4	2	12	18	18
Tidl. straffbare	9	3	19	31	31	4	2	9	15	15
Krenkelse av ærbarhet ved utuktig atferd	8	1	2	11	11	3	1	1	5	5
Blodskam	–	–	1	1	1	–	–	1	1	1
Brudd på ekteskapsløfte	–	–	1	1	1	–	–	–	–	–
Andre sedelighetsforbrytelser	–	–	3	3	3	–	–	1	1	1
Andre forbrytelser	137	50	80	267	255	32	17	45	94	93
Innbrudd	31	6	9	46	45	16	4	4	24	24
Falsk forklaring	24	4	3	31	29	3	1	2	6	6
Falsk anklage	1	–	4	5	3	–	–	1	1	1
Dokumentfalsk	44	22	53	119	112	6	7	35	48	47
Under 21 år	7	2	2	11	9	1	2	1	4	4
Tidl. straffbare	2	–	2	4	2	–	–	1	1	1
21 år og over	37	20	51	108	103	5	5	34	44	43
Tidl. straffbare	19	13	41	73	69	5	5	31	41	40
Forbr. mot personlig frihet	2	5	5	12	12	1	2	3	6	6
Ærekrenkelser	1	–	–	1	1	–	–	–	–	–
Forbr. i gjeldsforhold	7	4	2	13	13	1	–	–	1	1
Andre forbrytelser	27	9	4	40	40	5	3	–	8	8

Tabell XX. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser[1] i 1957 etter næring og sosialstilling.

	Jordbruk og skogbruk	Fiske og fangst	Bergverk, industri og elektrisitetsforsyning	Bygge- og anleggsvirksomhet	Varehandel og finansinstitusjoner	Sjøtransport	Annen samferdsel	Annen tjenesteytende næring	Ikke ervervende og uoppgitt næring	I alt
Menn										
Selvstendig næringsdrivende	72	2	27	10	65	1	11	14	–	202
Funksjonærer	11	–	6	4	123	26	9	51	64	294
Arbeidere	354	106	796	505	137	428	292	195	439	3 252
Pensjon, formue, forsørget ungdom o. l.	–	–	–	–	–	–	–	–	828	828
Uoppgitt	–	–	–	–	–	–	–	–	158	158
I alt	437	108	829	519	325	455	312	260	1 489	4 734
Kvinner										
Selvstendig næringsdrivende	2	–	–	–	4	–	–	1	–	7
Funksjonærer	–	–	–	–	7	1	–	6	6	20
Arbeidere	2	–	29	1	2	1	2	71	8	116
Pensjon, formue, forsørget ungdom, husmødre o. l.	–	–	–	–	–	–	–	–	139	139
Uoppgitt	–	–	–	–	–	–	–	–	19	19
I alt	4	–	29	1	13	2	2	78	172	301

[1] Se note 1 til tabell VII.

Tabell XXI. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser[1] i 1957 etter alder og ekteskapelig stilling.

	Ugift	Gift	Enkemann, enke	Separert, skilt	Uoppgitt	I alt
Menn						
14—17 år	1 263	2	–	–	–	1 265
18—20 »	542	36	–	2	2	582
21—24 »	485	157	–	29	1	672
25—29 »	275	208	–	39	4	526
30—39 »	301	401	8	131	8	849
40—49 »	146	252	12	110	2	522
50—59 »	76	98	9	42	–	225
60 år og over	18	52	17	5	1	93
Ialt	3 106	1 206	46	358	18	4 734
Kvinner						
14—17 år	76	–	–	–	–	76
18—20 »	44	3	–	1	–	48
21—24 »	24	13	–	6	–	43
25—29 »	14	12	–	5	–	31
30—39 »	7	25	3	4	–	39
40—49 »	5	20	3	6	–	34
50—59 »	2	12	4	4	–	22
60 år og over	2	4	2	–	–	8
I alt	174	89	12	26	–	301

[1] Se note 1 til tabell VII.

Tabell XXII. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for overtredelser av pris- og rasjoneringslovgivningen i 1957.

	Prisovertredelser				Rasjoneringsovertredelser				Straffbare i alt	Av dette firmaer
	Bot		Påtaleunnlatelse	I alt	Bot		Påtaleunnlatelse	I alt		
	Dom	Forelegg			Dom	Forelegg				
Bygder[1]										
Østfold	–	4	–	4	–	4	–	4	8	–
Akershus	3	4	2	9	3	1	11	15	24	–
Hedmark	9	4	–	13	7	11	6	24	37	1
Oppland	1	4	–	5	–	5	–	5	10	–
Buskerud	–	11	–	11	1	14	3	18	29	–
Vestfold	1	1	–	2	–	16	1	17	19	–
Telemark	1	5	–	6	–	2	1	3	9	–
Aust-Agder	3	–	–	3	–	2	2	4	7	–
Vest-Agder	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Rogaland	2	2	–	4	1	–	3	4	8	–
Hordaland	1	7	–	8	–	9	–	9	17	–
Sogn og Fjordane	–	4	–	4	–	3	–	3	7	–
Møre og Romsdal	–	1	–	1	2	16	–	18	19	–
Sør-Trøndelag	1	7	–	8	5	–	–	5	13	–
Nord-Trøndelag	2	–	–	2	–	4	–	4	6	1
Nordland	2	7	1	10	–	6	–	6	16	3
Troms	–	2	–	2	–	10	1	11	13	2
Finnmark	2	2	–	4	1	–	–	1	5	–
Bygder i alt	28	65	3	96	20	103	28	151	247	7
Byer[1]										
Østfold	–	–	2	2	–	–	2	2	4	–
Akershus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Oslo	15	42	3	60	2	6	4	12	72	–
Hedmark	–	–	2	2	–	3	–	3	5	–
Oppland	–	4	1	5	1	–	–	1	6	–
Buskerud	1	4	–	5	–	–	–	–	5	–
Vestfold	–	1	–	1	–	–	–	–	1	–
Telemark	–	11	–	11	–	1	–	1	12	1
Aust-Agder	–	1	–	1	–	6	–	6	7	–
Vest-Agder	–	2	–	2	–	–	–	–	2	–
Rogaland	–	2	–	2	–	1	–	1	3	–
Bergen	1	46	–	47	1	–	–	1	48	–
Møre og Romsdal	–	1	–	1	–	–	–	–	1	–
Sør-Trøndelag	–	3	1	4	–	–	–	–	4	–
Nord-Trøndelag	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Nordland	4	2	–	6	–	–	–	–	6	–
Troms	–	1	–	1	–	–	–	–	1	–
Finnmark	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Byer i alt	21	120	9	150	4	17	6	27	177	1
Hele landet	49	185	12	246	24	120	34	178	424	8

Merknad: Hver person er regnet med så mange ganger som han er straffelt i året, men bare én gang for hver straffellelse, uansett hvor mange overtredelser den gjelder. Hvis en person samtidig er straffet for overtredelse av både pris- og rasjoneringsbestemmelsene er han regnet med under rasjoneringssaker. Også personer straffelt ved rettsavgjørelse etter strpl. § 377, siste punktum er tatt med.

[1] Ladesteder regnet med til bygdene.

Tabell XXIII. Straffesaker pådømt av herreds-, by- og lagmannsrettene i 1957.

	Vanlige straffesaker				Pris- og rasjoneringssaker[3]			
	Herreds- og byrett[1]		Lagmannsrett[2]		Pris-saker	Rasjo-nerings-saker	I alt	Pådømt av herreds- eller byrett
	Saker om for-brytelser	Saker om for-seelser	I alt	Herav i første instans				
Bygder[4]								
Østfold	34	64	4	1	–	–	–	–
Akershus	54	145	15	5	4	4	8	8
Hedmark	33	117	6	6	9	7	16	16
Oppland	16	86	7	2	1	1	2	2
Buskerud	25	57	7	6	1	–	1	1
Vestfold	16	41	9	4	1	–	1	1
Telemark	26	54	7	4	1	–	1	1
Aust-Agder	21	37	6	3	3	–	3	3
Vest-Agder	4	22	–	–	–	–	–	–
Rogaland	25	79	6	2	2	2	4	4
Hordaland	36	71	7	3	1	–	1	1
Sogn og Fjordane	20	26	2	2	–	–	–	–
Møre og Romsdal	26	47	3	2	–	2	2	2
Sør-Trøndelag	16	72	5	3	2	1	3	3
Nord-Trøndelag	18	47	4	3	2	–	2	1
Nordland	50	108	8	3	1	–	1	1
Troms	28	59	8	1	1	2	3	3
Finnmark	31	125	13	4	2	1	3	3
Bygder i alt	479	1 257	117	54	31	20	51	50
Byer[4]								
Østfold	22	53	6	3	–	–	–	–
Akershus	–	4	–	–	–	–	–	–
Oslo	316	411	39	15	25	2	27	27
Hedmark	6	11	1	1	–	–	–	–
Oppland	3	10	–	–	2	1	3	2
Buskerud	17	29	2	–	1	–	1	1
Vestfold	23	46	1	1	–	–	–	–
Telemark	23	45	3	3	–	–	–	–
Aust-Agder	3	7	–	–	–	–	–	–
Vest-Agder	8	32	1	1	–	–	–	–
Rogaland	32	55	–	–	2	1	3	1
Bergen	61	39	6	6	5	1	6	6
Møre og Romsdal	21	29	3	1	–	–	–	–
Sør-Trøndelag	36	34	7	1	1	2	3	2
Nord-Trøndelag	2	1	–	–	–	–	–	–
Nordland	15	17	6	2	5	–	5	5
Troms	7	12	–	–	–	–	–	–
Finnmark	11	21	2	–	–	–	–	–
Byer i alt	606	856	77	34	41	7	48	44
Hele landet	1 085	2 113	194	88	72	27	99	94

[1] Avsluttede saker i 1957 1 087 om forbrytelser (4 private), 2 133 om forseelser (0 privat). Gjenopptatte saker (strpl. kap. 30) i 1957 3 om forbrytelser og 4 om forseelser. [2] Avsluttede saker i 1957 186 (0 privat) om forbrytelser og 8 (0 privat) om forseelser. 2 gjenopptatte saker (strpl. kap. 30). [3] I tillegg til de pådømte saker i 1957 ble 8 prissaker og 3 rasjoneringssaker påkjent etter strpl. § 377, siste punktum eller innstilt etterat hovedforhandling var påbegynt. [4] Ladesteder er regnet med til bygdene.

Norges offisielle statistikk, rekke XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekke XI **Trykt 1959 (forts.)**

Nr. 332 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1956 *Medical statistical report*
— 333 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1958 *Population in rural districts and towns*
— 334 Norges jernbaner 1956—57 *Chemins de fer norvégiens*
— 335 Syketrygden 1957 *Health insurance*
— 336 Norges fiskerier 1957 *Fishery statistics of Norway*
— 337 Kriminalstatistikk 1957 *Criminal statistics*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.* Kortere avhandlinger gis i serien «Artikler». *Shorter reports in the series «Artikler».*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende månedshefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following monthly bulletins:*

Statistiske meldinger *Monthly bulletin of statistics.*

Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet *Monthly bulletin of external trade.*

Abonnement på begge disse månedshefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. For Statistiske meldinger er prisen pr. år kr. 15,00, pr. nr. kr. 1,50. Prisen pr. år for Vareomsetningen er kr. 18,00, pr. nr. kr. 2,00. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er tilsalgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 4,50.

Grøndahl & Søns boktrykkeri, Oslo.